

Izvješće o stanju u prostoru Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. do 2024. godine

PLANOPOLIS d.o.o.

lipanj 2026.

Izrada:

PLANOPOLIS d.o.o.

Ciottina 16, 51000 Rijeka

OIB: 95829573574

info@planopolis.hr

Naručitelj:

GRAD KRALJEVICA

Izvješće o stanju u prostoru Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. do 2024. godine

lipanj, 2026.

Elaborat:

Izvješće o stanju u prostoru Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. do 2024. godine

Naručitelj: GRAD KRALJEVICA

Izrada: PLANOPOLIS d.o.o.

Direktor: Vana Rodin Kružić, mag. ing. arch.

Voditeljica izrade Izvješća: Sanja Turk, univ. dipl. inž. arh.

Stručni radni tim: Sanja Turk, univ. dipl. inž. arh.
Vana Rodin Kružić, mag. ing. arch.
Anja Maglica, mag. ing. aedif.
Sonja Erceg, univ. mag. oec.
Upravni odjel za komunalni sustav, Grad Kraljevica

Vrijeme i mjesto izrade: Rijeka, lipanj 2026.

Sadržaj:

I.	POLAZIŠTA	5
I.1	Ciljevi izrade Izvješća	5
I.2	Zakonodavno-institucionalni okvir	5
I.3	Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave	9
I.3.1	Reljefna obilježja	10
I.3.2	Obilježja klime	10
I.4	Jedinica lokalne samouprave u okviru prostornoga uređenja Županije	11
II.	ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	16
II.1	Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave 16	
II.1.1	Građevinska područja naselja	18
II.1.2	Područja izdvojenih namjena	22
II.1.3	Gradnja izvan građevinskog područja	25
II.1.4	Prirodna područja	26
II.2	Sustav naselja	27
II.2.1	Sustav naselja	27
II.2.2	Stanovništvo	27
II.3	Gospodarske djelatnosti	35
II.3.1	Gospodarske djelatnosti	35
II.4	Opremljenost prostora infrastrukturom	49
II.4.1	Prometna infrastruktura	49
II.4.2	Elektroničke komunikacije	56
II.4.3	Energetski sustav	58
II.4.4	Vodnogospodarski sustav	62
II.4.5	Ostala komunalna infrastruktura	65
II.4.6	Gospodarenje otpadom	67
II.4.7	Društvena infrastruktura	72
II.5	Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	79
II.5.1	Zaštita prirodnih vrijednosti	79
II.5.2	Zaštita krajobraza i kulturne baštine	81
II.5.3	Zaštita i očuvanje okoliša	88
II.5.4	Zaštita od prirodnih i tehničko tehnoloških opasnosti	90
II.6	Obvezni prostorni pokazatelji	95
III.	ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	101
III.1	Izrada prostornih planova	101
III.2	Provedba prostornih planova	105
III.3	Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor	106
III.4	Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru	111
IV.	PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI	119

IV.1	Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove	119
IV.2	Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini jedinice lokalne samouprave	121
IV.3	Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja	124
V.	IZVORI PODATAKA	126
	POPIS SLIKA	128
	POPIS TABLICA	129
	POPIS GRAFIKONA	130
	POPIS KRATICA	132

I. POLAZIŠTA

I.1 Ciljevi izrade Izvrješća

Osnovni cilj izrade Izvrješća o stanju u prostoru je sagledavanje cjelovite slike stanja u prostoru u promatranom razdoblju, pregled stanja vezano uz izradu i provedbu dokumenata prostornog uređenja te utvrđivanje prijedloga i preporuka za unaprjeđenje prostornog razvoja.

Izvrješće o stanju u prostoru Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. do 2024. godine (dalje u tekstu: Izvrješće) je dokument iz područja prostornog uređenja, kojim se na temelju analize i ocjene prostorne strukture prati stanje u prostoru i prostorni razvoj.

Izvrješće obavezno sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja te analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor. U Izvrješću se procjenjuje stanje u prostoru u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje te se na temelju utvrđenog stanja i razvojnih planova predlažu mjere za unaprjeđenje održivog razvoja s osnovnim preporukama mjera za sljedeće razdoblje.

Prethodno Izvrješće o stanju u prostoru Grada Kraljevice izrađeno je za razdoblje od 2013. do 2020. godine, a razmatrano je i prihvaćeno na sjednici Gradskog vijeća Grada Kraljevice održanoj 28. siječnja 2022. godine te objavljeno u Službenim novinama Grada Kraljevice br. 1/22, od 01. veljače 2022. godine.

Izvrješće se izrađuje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje te u odnosu na županijski prostorni plan, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje koji su od utjecaja na održivi razvoj u prostoru.

Na temelju izrađenih analiza u konačnici se daju preporuke za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru s prijedlogom prioritarnih aktivnosti, ocjena o potrebi izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja te prijedlog ostalih zahvata i aktivnosti u prostoru kojima bi se unaprijedio i poboljšao prostorni razvoj.

I.2 Zakonodavno-institucionalni okvir

Obveza izrade Izvrješća utvrđena je Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23), koji je bio na snazi tijekom cijelog promatranog razdoblja ovog Izvrješća o stanju u prostoru (od 2021. do 2024. godine) te Zakonom o prostornom uređenju (NN 155/25) koji je stupio na snagu 01. 01. 2026.

Sukladno članku 39. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23), Gradsko vijeće Grada Kraljevice razmatra i prihvaća Izvrješće za četverogodišnje razdoblje. Zaključak o razmatranju Izvrješća i Izvrješće objavljuje se u Službenim novinama Grada Kraljevice. Izrada Izvrješća definirana je Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima Izvrješća o stanju u prostoru (Narodne novine br. 48/14 i 19/15), kojim su definirani oblik i sadržaj Izvrješća, obvezni prostorni pokazatelji te sudionici u izradi i način sudjelovanja javnopravnih tijela. Također, sukladno članku 39. Zakona o prostornom uređenju (NN 155/25) propisano je da jedinica lokalne samouprave razmatra izvještaj o stanju u prostoru za razdoblje ne duže od šest godina, te o razmatranju donosi zaključak. Člankom 40. stavkom 2., Izvrješće o stanju u prostoru definirano je kao stručna podloga za izradu prostornih planova.

Člankom 240. Zakona o prostornom uređenju (NN 155/25) koji glasi: „Zavod za prostorni razvoj, zavodi i stručna upravna tijela općina, gradova i velikih gradova dužni su izraditi odnosno osigurati izradu izvješća o stanju u prostoru radi upućivanja na razmatranje nadležnom tijelu u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“ propisana je obveza i rok za izradu Izvješća o stanju u prostoru. Člankom 248. Zakona o prostornom uređenju (NN 155/25) propisano je da do stupanja na snagu Pravilnika iz članka 40. stavka 4. („Sadržaj izvješća, obvezne prostorne pokazatelje, način sudjelovanja javnopravnih tijela u izradi izvješća i druge zahtjeve u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja propisuje ministar pravilnikom.“) ostaje na snazi: Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ br. 48/14. i 19/15.)

Do dovršetka izrade ovog Izvješća nije stupio na snagu Pravilnik propisan člankom 40. stavkom 4. Obzirom da se ovo Izvješće se izrađuje i razmatra nakon stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju (NN 155/25), smatra se da će Grad Kraljevica upućivanjem istog na razmatranje Gradskom vijeću ispuniti obvezu propisanu člankom 240.

Za izradu Izvješća korišteni su podaci iz informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), prostornih planova, službeno zaprimljeni, objavljeni te dostupni podaci nadležnih tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podaci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata i drugi podaci koji su od utjecaja na prostorni razvoj.

Sukladno Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima Izvješća o stanju u prostoru, Izvješće sadrži sljedeća poglavlja:

- Polazišta – sadrži podatke o ciljevima izrade izvješća, zakonodavno – institucionalnom okviru za razdoblje za koje se Izvješće izrađuje, osnovnim prostornim obilježjima Grada Kraljevice te značajkama Grada u okviru prostornog uređenja županije
- Analiza i ocjena stanja i trendova prostornog razvoja - obavezno sadrži podatke o prostornoj strukturi korištenja i namjene površina, sustavu naselja, gospodarskim djelatnostima, opremljenosti prostora infrastrukturom, zaštiti i korištenju dijelova prostora od posebnog značaja te obvezne prostorne pokazatelje
- Analiza provedbe prostornih planova i drugih dokumenata – sadrži podatke o izradi i provedbi prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te podatke o provođenju zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru
- Preporuke za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru s prijedlogom prioritarnih aktivnosti – u ovom se poglavlju analiziraju potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove, daje se ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini jedinice lokalne samouprave te preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Zakonom je predviđena digitalizacija svih prostornih planova te njihova izrada kroz sustav ePlanovi. Stupanjem na snagu Pravilnika o prostornim planovima (NN 152/23) omogućen je početak primjene sustava.

Svi postupci izrade i izmjena i dopuna prostornih planova započeti od 1.1.2024.g. obavezno se izrađuju u sustavu ePlanovi. Osim izrade novog plana te izrade izmjena i dopuna važećih prostornih planova, člankom 113a. Zakona definiran je i postupak transformacije prostornih planova. Transformacija prostornih planova je proces prelaska iz analognog u digitalni oblik važećih prostornih planova sa svojstvima i sadržajima pridruženih sukladno Pravilniku o prostornim planovima (NN 152/23).

Sukladno Zakonu, postupak izrade i donošenja prostornog plana kroz sve faze izrade i donošenja vodi se u elektroničkom sustavu „ePlanovi“. Prostorni plan izrađuje se u modulu ePlanovi Editor koji služi za izradu i uređivanje grafičkih i tekstualnih dijelova prostornih planova te njihovo međusobno povezivanje. Pravilnik o prostornim planovima (NN 152/23) primjenjuje se u postupku izrade i donošenja svih vrsta prostornih planova određenih zakonom kojim se uređuje prostorno uređenje.

Ostala osnovna pitanja koja su uređena izmjenama Zakona iz 2023., uključujući i elektronički sustav „ePlanovi“ su:

- *usklađenje Zakona o prostornom uređenju s Odlukom Hrvatskog sabora o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske,*
- *planiranje morskog područja*
- *transformacija prostornih planova tj. proces prelaska važećih prostornih planova iz analognog u digitalni oblik i vođenje postupka izrade i donošenja prostornog plana u elektroničkom sustavu „ePlanovi“*
- *osiguravanje pretpostavki energetske neovisnosti Republike Hrvatske određivanjem površina za izgradnju sunčanih odnosno agrosunčanih elektrana*
- *donošenje Državnog plana prostornog razvoja za pojedinačne građevine i zahvate*
- *omogućavanje zahvata istraživanja ugljikovodika i geotermalne vode te skladištenja ugljikovodika na prostorima kopnenog područja Republike Hrvatske na kojima za to ne postoje zapreke u prostornom planu*
- *omogućavanje uvođenja alternativnih goriva u postojeće elektrane/energane*
- *obveza dostavljanja dokaza pravnog interesa za izdavanje lokacijske dozvole za građevine i zahvate državnog značaja*
- *preciznije i jasnije određivanje rokova važenja lokacijske dozvole*
- *osiguranje i prilagodba hrvatskoga zakonodavstva uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. (izvor: <https://mpgi.gov.hr/>)*

U promatranom razdoblju doneseni su novi zakoni i podzakonski propisi, mijenjani su i dopunjavani postojeći zakoni, podzakonski propisi i ostali dokumenti koji utječu na prostorno uređenje, a od kojih su najznačajniji:

- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske NN 147/14, 123/17 i 118/18
- Zakon o gradnji, NN 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19, **145/24** - novi Zakon o gradnji (NN 155/25) na snazi je od 01. 01. 2026
- Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama NN 86/12, 143/13, 65/17, 14/19
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, **NN 145/24 – izmjene 2025.godine (NN 151/25)**
- Zakon o zaštiti prirode, NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i **155/23**
- Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, NN 80/19 i **119/23**
- Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja, NN 37/14, 154/14 i **30/21, 61/23**
- Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13, 78/15, 12/18 i 118/18
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu, NN 20/18, 115/18, 98/19 i **57/22 – izmjene 2025.godine (NN 136/25)**
- Zakon o šumama, NN 68/18, 115/18 i 98/19, 32/20, 145/20, **101/23 i 36/24**
- Zakon o cestama, NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, **144/21, 114/22, 04/23 i 133/23 – izmjene 2025.godine (NN 156/25)**

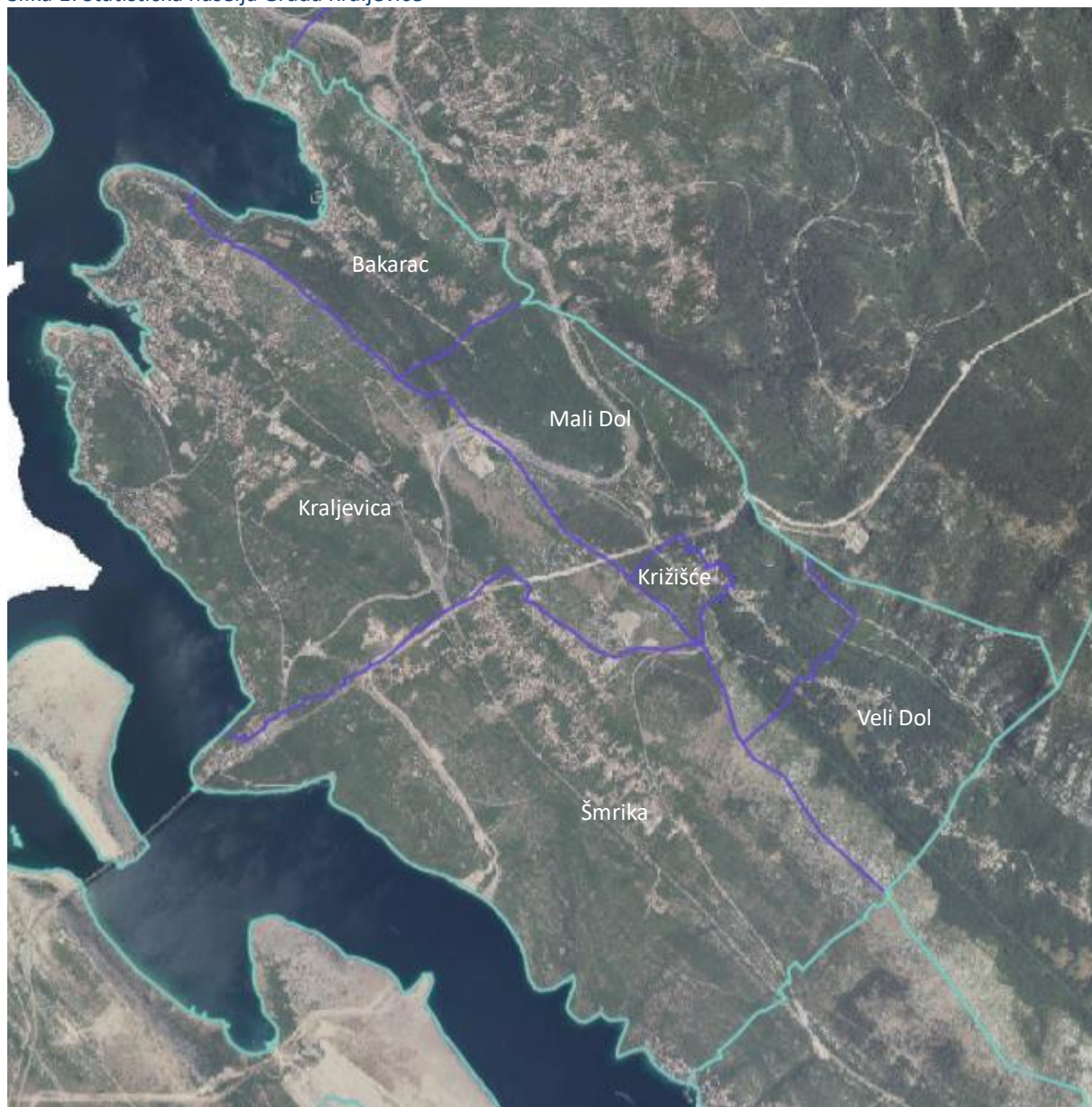
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta, **NN 26/24 – izmjene 2025.godine (NN 118/25)**
- Zakon o komunalnom gospodarstvu, NN 68/18 i 110/18, 32/20 i **145/24**
- Zakon o grobljima, NN 19/98, 50/12, 89/17 – *novi Zakon o grobljima (NN 78/25, 80/25) donesen je 2025. godine*
- Zakon o elektroničkim komunikacijama, **NN 76/22 i 14/24**
- Zakon o energetskej učinkovitosti, NN 127/14, 116/18, 25/20, **32/21, 41/21** - *novi Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 155/25) na snazi je od 01. 01. 2026*
- Zakon o vodama, NN 66/19, **84/21 i 47/23**
- Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18 , 31/20, **20/21 i 114/22**

** brojevi Narodnih novina u kojima su objavljeni novi zakoni i propisi ili izmjene zakona i propisa u promatranom razdoblju označeni su plavom bojom*

I.3 Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave

Grad Kraljevica, kao jedinica lokalne samouprave, sastavni je dio jedinice područne (regionalne) samouprave - Primorsko-goranske županije. Graniči s Gradom Bakrom, Gradom Crikvenicom, Općinom Kostrena i Općinom Omišalj. Naselja u sastavu Grada su Bakarac, Kraljevica, Križišće, Mali Dol, Šmrika i Veli Dol. Granice statističkih naselja prikazane su na [Slika 1](#).

Slika 1: Statistička naselja Grada Kraljevice

Izvor: <https://editor-ispu.gov.hr/>

Grad Kraljevica prostire se na oko 17,5 km² površine. Nalazi se u istočnom dijelu priobalnog prostora Primorsko-goranske županije i čini sastavni dio njezine funkcionalne cjeline - mikroregije Priobalje.

Grad Kraljevica uspješno povlači sredstva iz EU fondova te je kroz partnerstva povezana s ostalim jedinicama lokalne samouprave (primjerice kroz Urbanu aglomeraciju Rijeka, projekt Putovima Frankopana i dr.).

I.3.1 Reljefna obilježja

Prostor područja Grada Kraljevice sastoji se od dvije izrazite prirodno-geografske cjeline: primorsko bilo i unutrašnja flišna udolina (Vinodol).

Unutrašnja flišna udolina dio je Vinodolske doline koji se na području Grada Kraljevice pruža od naselja Bakarac do naselja Veli Dol, odnosno Ožlaka. Od nadmorske visine +/- 0,00 m dolina se postepeno penje do Križišća i doseže visinu od približno 248 m/n.m., a potom se ponovno spušta prema Ožlaku koji leži na približno 190 m nadmorske visine.

Primorsko bilo se proteže paralelno s Vinodolskom udolinom i od nje je jasno ograničeno strmo odsječenim rubom u smjeru sjeverozapad – jugoistok i pomalo se uzdiže od Bakarskog zaljeva prema Crikvenici s najvišim točkama Kavranić (78 m) na ulazu u Bakarski zaljev preko Mižolova, Škabca i Orljaka do Beča (319,1 m) kao najvišeg vrha primorskog bila na području Grada i koje se kao pristran spušta do mora, odnosno Tihog i Vinodolskog kanala.

Sjeverna granica Grada proteže se rubom Vinodolske doline koji velikom strminom pada prema dnu doline. Ovaj strmi prisojni odsječak Vinodolske doline postepeno povećava svoju visinu od Bakarskog zaljeva, gdje dosiže na zapadnoj granici Grada (rub Strmca iznad rta Dobra kod Bakarca) 214 m.n.v., da bi dalje prema jugoistoku, iznad zaselka Šimići, na istočnoj granici, dosegao visinu 701 m u vrhu Dedomir.

I.3.2 Obilježja klime

Klima je jedna od osnovnih prirodnih karakteristika određenog područja. Značajke klime imaju izravan utjecaj na prirodne procese i životne uvjete, a gotovo sve ljudske aktivnosti – bilo gospodarske, društvene ili infrastrukturne – u određenoj su mjeri ovisne o vremenskim i klimatskim prilikama. Sustavno praćenje i poznavanje klimatskih obilježja od iznimne je važnosti pri planiranju održivog razvoja te donošenju strateških odluka u različitim sektorima.

Obilježja klime na području Grada Kraljevice određena su smještajem u umjerenom klimatskom pojasu i području zonalnih zapadnih strujanja. Prema Köppenovoj klasifikaciji klime područje Grada Kraljevice pripada klimatskom razredu C, umjereno tople kišne klime za koje vrijedi: srednja temperatura najhladnijeg mjeseca nije niža od -3 °C, a najmanje jedan mjesec ima srednju temperaturu višu od 10 °C. Područje Grada Kraljevice pripada klimatskom tipu Cfa, umjereno tople vlažne klime s vrućim ljetom (srednja temperatura najtoplijeg mjeseca ≥ 22 °C).

Najčešći smjerovi vjetra su NE/NNE (bura), NW (maestral), SE (jugo), SW (jugozapadnjak), N (tramontana) i E (levant). Za područje Grada Kraljevice osobito je karakteristična bura koja najčešće puše tijekom zime i ranog proljeća, posebno je izražena na lokalitetima uz krčki most te naselju Bakarac. Cijelo je područje pod jakim utjecajem bure, jaka bura (srednja brzina vjetra 40-50 km/h) javlja se prosječno 20-60 dana godišnje dok se olujni vjetar (srednja brzina 60-75 km/h) javlja 10-20 dana godišnje, pri čemu udari vjetra nerijetko dostižu brzine 180-200 km/h (orkanski vjetar).

Utjecaj Islandske / Atlantske sustava niskog tlaka zraka u jesenskim i zimskim mjesecima uvjetuje relativno često formiranje ciklona nad zapadnim Sredozemljem te Biskajske i/ili Đenovske ciklone koje ponekad mogu uzrokovati znatne količine oborine. U ljetnim mjesecima jača utjecaj sjevernoafričkih zračnih masa te Azorskog sustava visokog tlaka zraka pa su moguća razdoblja dugotrajne suše i visokih temperatura zraka i tla, osobito tijekom srpnja i kolovoza.

Prosječna godišnja količina oborina premašuje 1200 mm a distribucija oborina po godišnjim dobima je nepravilna, s najviše oborina tijekom jesenskog i zimskog razdoblja, najmanje tijekom ljeta (srpanj i kolovoz). Snijeg ne pada svake godine i rijetko nastaje snježni pokrivač. Klima je perhumidna u

studenom te svim zimskim mjesecima, humidna u ožujku i listopadu, semiaridna u mjesecima najintenzivnije vegetacije svibnju i lipnju te aridna tijekom srpnja i kolovoza.

Ukupna godišnja količina i nepravilna distribucija oborina, učestalost bure te konfiguracija terena pogoduju intenzivnim procesima erozije i okršavanja.

I.4 Jedinica lokalne samouprave u okviru prostornoga uređenja Županije

Grad Kraljevica nalazi se na ulazu u Bakarski zaljev, jugoistočno od Grada Rijeke u priobalnom prostoru Primorsko-goranske županije.

Prostorni i prometni položaj Grada Kraljevice je povoljan obzirom na razvijeni sustav cestovnog i pomorskog prometa. Područjem Grada prolaze Jadranska magistrala (državna cesta D8) i autocesta A7 koje se križaju na čvoru Šmrika, pa je izražena tranzitna uloga Kraljevice u povezivanju ovog dijela Kvarnera s ostatkom obale i kontinentom.

U Prostornom planu Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13, 07/17, 41/18, 4/19-pročišćeni tekst, 18/22, 40/22-pročišćeni tekst, 35/23, 12/24-pročišćeni tekst) utvrđene su funkcionalne cjeline Županije – mikroregije i prostorne cjeline. Mikroregije su osnovna težišta razvitka, odnosno temeljne cjeline prostorne organizacije. Formirano je šest mikroregija: Gorski kotar, Priobalje i Otoci (Cres, Krk, Lošinj i Rab).

Prema navedenoj podjeli, prostor Grada Kraljevice pripada mikroregiji Priobalje, koja obuhvaća područje uz more, od istočne do zapadne granice Županije i sjeverni dio otoka Krka (Slika 2).

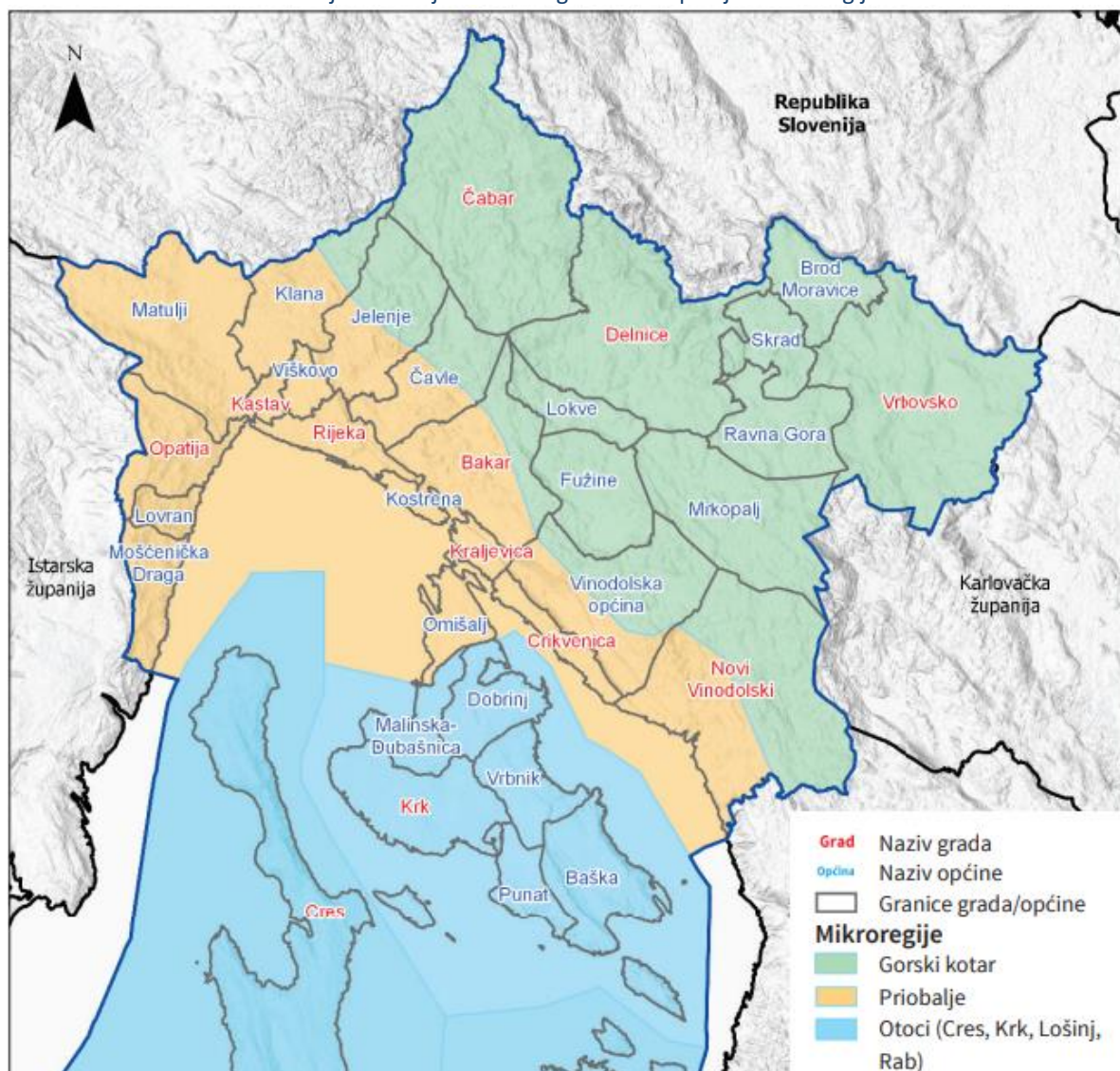
Mikroregija Priobalje dijeli se na sljedeće prostorne cjeline: Rijeka i Riječki prsten, Liburnija i Crikvenica – Novi Vinodolski. Priobalje predstavlja najvažnije težište razvitka i najperspektivniji dio Županije, iako se to područje susreće s problemima, prvenstveno zbog oskudnosti prostora.

Prostor Grada Kraljevice funkcionalno pripada prostornoj cjelini Riječki prsten. Očekuje se da će razvitak naselja u Priobalju biti mnogo dinamičniji, nego u ostalim područjima Županije, pa je od velikoga značenja zaštita prirodnih resursa, posebno zraka i mora.

Razvojno središte mikroregije priobalje čini širi urbani sustav sa središnjim naseljem – gradom Rijekom, u kojem su uključene funkcije brojnih obodnih naselja koja se razvijaju u sprezi s Rijekom kao temeljnom urbanom strukturom.

Gospodarski, društveni i demografski razvitak Grada Rijeke i njegovoga okolnog područja rezultirao je razvitkom funkcionalne cjeline u kojoj su stopljene funkcije brojnih obodnih naselja. Ta se naselja razvijaju u sjeni snažnih (gospodarskih, upravnih, kulturnih i ostalih) potencijala Rijeke, pa njihova pozicija u sustavu središnjih naselja/razvojnih središta ne prelazi rang lokalnog središta.

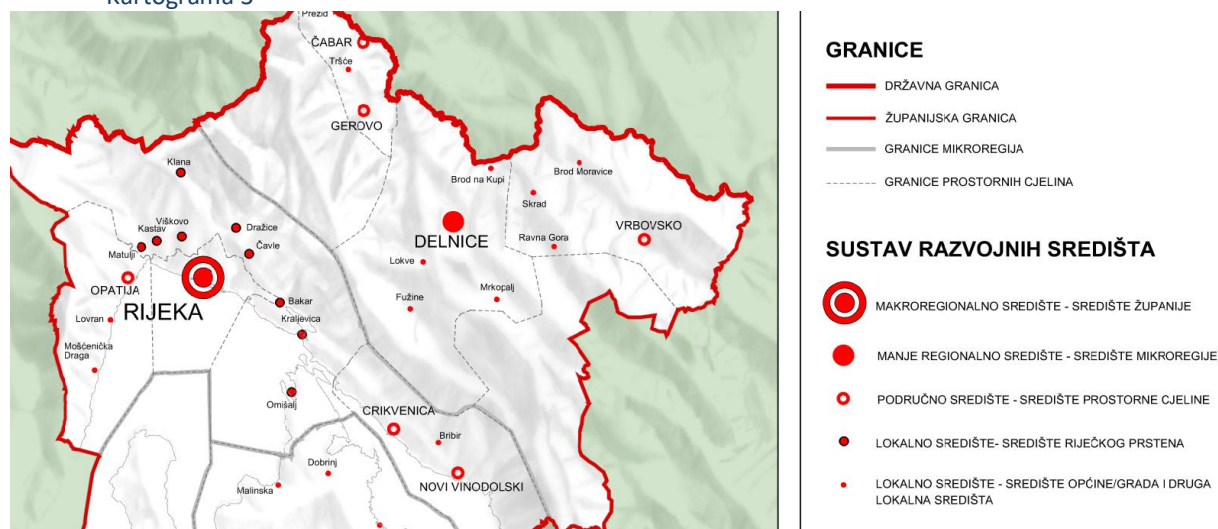
Slika 2: Administrativno-teritorijalni ustroj Primorsko-goranske županije - mikroregije

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru PGŽ za razdoblje od 2017. do 2020. godine

Županijskim planom su prepoznata specifična lokalna središta riječkog prstena, koja se razvijaju uz Rijeku. Središnje naselje Kraljevica jedno je od takvih „središta u riječkom prstenu“ (Slika 3). Središta u riječkom prstenu ujednačeno su (uglavnom zadovoljavajuće) opremljena minimalnim sadržajima iz analiziranih skupina društvenih djelatnosti.

Slika 3: Prikaz prostorne cjeline Riječki prsten u Sustavu središnjih naselja i razvojnih središta – izvod iz Kartograma 3

Izvor: PP PGŽ

Postojeće i planirane građevine **od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju** na području Grada Kraljevice određene su u PPUG Kraljevice:

Građevine od važnosti za državu određene su prema značenju zahvata u prostoru:

1. Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) Željezničke građevine:

- nova željeznička pruga visoke učinkovitosti (Trst-Koper) - Lupoglav - Rijeka - Josipdol - (Karlovac) - Zagreb / Split - Dubrovnik.
- željeznička pruga za međunarodni promet – Krasica-otok Krk-luka na otoku Krku

b) Cestovne građevine:

- AC: Autocesta Rupa-Rijeka-Žuta Lokva obilazno oko grada Rijeke,
 - I. etapa: čvorišta Rupa, Jurdani i cjelovito čvorište Rijeka (od Matulja do Križišća), te čvorišta Jadranovo, Crikvenica-Selce, Novi Vinodolski-Bribir i Novi Vinodolski
 - II. etapa vanjska dionica s čvorištima Rupa-Miklavija-Permani-Viškovo-Dražice-Grobničko Polje-Mali Svib -Križišće -spoj na trasu Križišće-Žuta Lokva
- BDC: brza cesta: od Sv. Kuzma do Krka/Valbiska
- ostale državne ceste:
 - DC 1: GP Pasjak – Šapjane – Matulji – Riječki zavoje – Rijeka – Jadranovo – Novi Vinodolski – Senj – Zadar – Split –
 - DC 2: državna cesta od Križišće – Čvor Šmrika – Čvor Šmrika 2 - stari most na otok Krk
 - DC 3: državna cesta čvor Oštrovica – Meja – Križišće - Šmrika

c) pomorske građevine:

- luka posebne namjene – brodogradilišna luka Kraljevica

2. Vodne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) Građevine za vodoopskrbu:

- regionalni vodoopskrbni sustav „Podsustav Rijeka“

3. Energetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- ##### a) Građevine za proizvodnju i transport nafte i plina:

- naftovodi i produktovodi
 - magistralni naftovod za međunarodni transport: Omišalj-Sisak,
 - međunarodni magistralni plinovod LNG terminal - Zlobin - Rupa (granica s Republikom Slovenijom) / Karlovac – Zagreb -...,
 - produktovod Rijeka - Karlovac - Sisak - Zagreb / Slavonski Brod - Vinkovci granica R.Srbije
- b) Elektroenergetske građevine
 - prijenosni dalekovod 220kV TS Melina– HE Senj.
- 4. Poštanske i telekomunikacijske građevine:**
 - a) međunarodni TK kabeli I razine:
 - Rijeka-Krk-Senj/Rab-Novalja,
 - alternativni: Rijeka-Senj
 - b) Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema

Građevine od važnosti za Županiju određene su prema značenju u razvoju pojedinog dijela i cjeline Županije. Prostornim planom određene su sljedeće građevine i zahvati od važnosti za Županiju:

- 1. Građevine gospodarske namjene:**
 - Poslovna zona Kraljevica
- 2. Građevine društvenih djelatnosti:**
 - Građevine sekundarne zdravstvene zaštite - Kraljevica
- 3. Pomorske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:**
 - a) **luke otvorene za javni promet:**
 - Kraljevica
- 4. Cestovne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:**

županijske ceste:

 - ŽC 1 - od državne ceste (GP Pasjak – Šapjane – Matulji – Riječki zavoj – Rijeka – Jadranovo – Novi Vinodolski – Senj – Zadar – Split) do Kraljevice
 - ŽC 2 - od državne ceste (GP Pasjak – Šapjane – Matulji – Riječki zavoj – Rijeka – Jadranovo – Novi Vinodolski – Senj – Zadar – Split) do turističke zone Oštro
 - ŽC 3 - od ŽC 2 do državne ceste DC 2 (državna cesta od Križišće – Čvor Šmrika – Čvor Šmrika 2 - stari most na otok Krk)
 - ŽC 4 - Melnice – Mali Dol – Križišće
 - ŽC 5 – Kraljevica (od ŽC 1 do ŽC 3)
 - ŽC 6 - Križišće - Drivenik
- 5. Poštanske i telekomunikacijske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:**
 - a) **poštanske građevine**
 - postojeći poštanski uredi (Kraljevica, Bakarac, Šmrika, Križišće)
- 6. Građevine vodnogospodarskog sustava s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama županijskog značenja**
 - 6.1. Građevine sustava vodoopskrbe (građevine i instalacije vodozahvata, crpljenja, pripreme, spremanja i transporta vode kapaciteta od 50 do 250 l/s) koji pripadaju:
 - Podsustavu „Rijeka"
 - 6.2. Građevine sustava odvodnje otpadnih voda (građevine kapaciteta od 10.000 do 50.000 ES te manjeg kapaciteta od 10.000 sa većom osjetljivošću područja na kojem se nalaze):
 - Sustav Kraljevica

7. Elektroenergetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

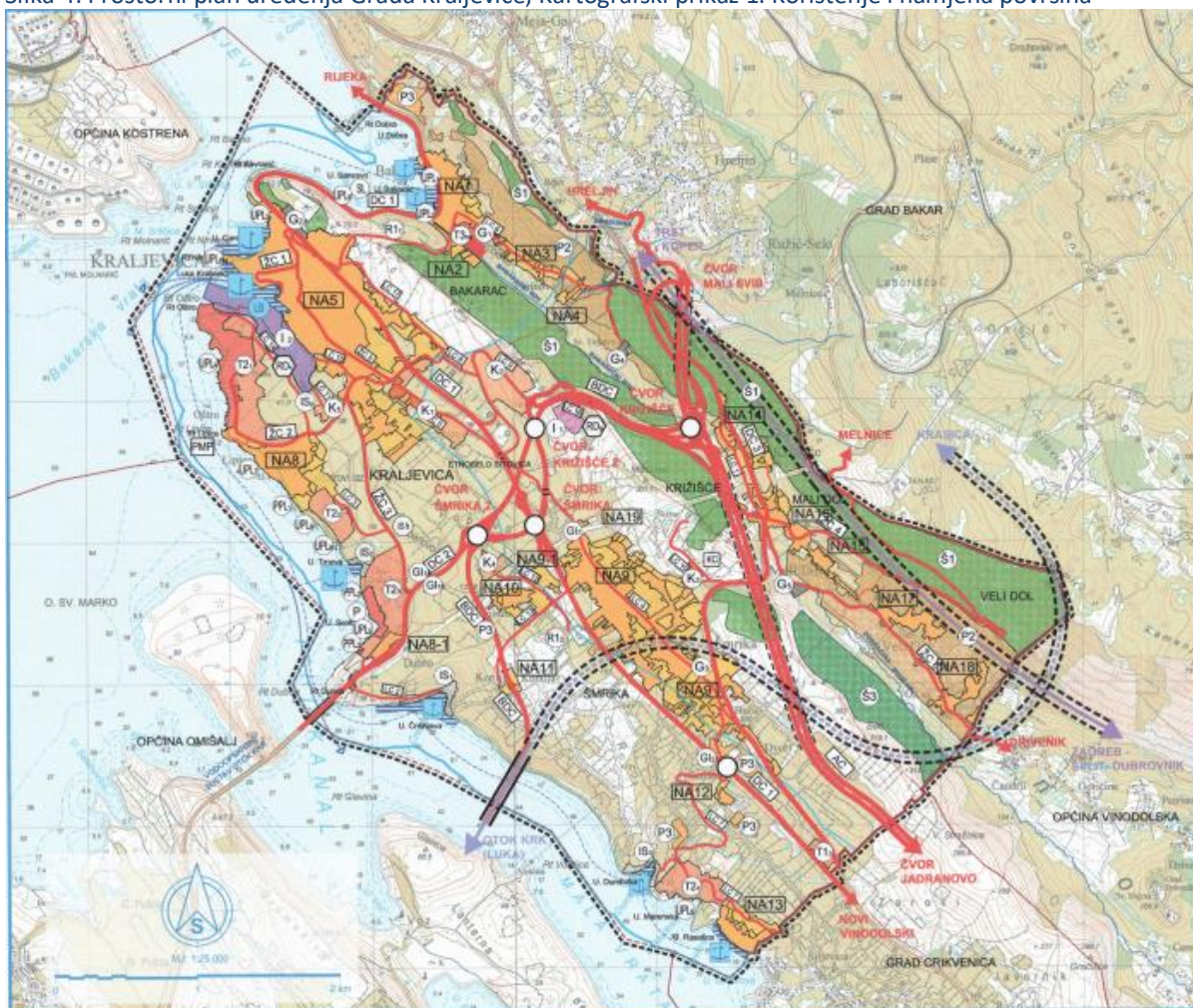
- dalekovod naponske razine 2x110 kV TS Melina-KS Kraljevica
- dalekovod naponske razine 2x110 kV HE Vinodol – TS Melina
- kabelski vod naponske razine 110 kV KS Kraljevica – spoj KK Tiha – TS Omišalj
- planirani kabelski vod naponske razine 110 kV KS Kraljevica – spoj KK Tiha– TS Omišalj
- kabelska kućica Tiha (KK)
- kabelska stanica Kraljevica (KS)
- planirana kabelska stanica/transformatorska stanica 110/35 kV Kraljevica

8. Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- Županijska plinska mreža
- MRS (mjerno redukcijaska stanica) Bobuši

II.1 Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave

Slika 4: Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice, Kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena površina

Izvršje o stanju u prostoru Grada Kraljevice izrađuje se za razdoblje od 2021. do 2024. godine. VI. Izmjene i dopune PPUG Kraljevice donesene su u rujnu 2025. godine i objavljene u SN Grada Kraljevice broj 6/2025. Odluka o izradi VI. Izmjena i dopuna Plana objavljena je u SN Grada Kraljevice broj 11/2023, od 15. prosinca 2023., čime je započela izrada Plana. Plan se izrađivao tijekom 2024. godine, kada su utvrđena i prezentirana planska rješenja (javni uvid i javna rasprava održani su u prosincu 2024. godine). Najveća neusklađenost tada važećeg PPUG Kraljevica s PPPGŽ odnosila se na namjenu i ukupne površine izdvojenih građevinskih područja izvan naselja (IGPIN) te izgrađene strukture izvan građevinskih područja. VI. Izmjenama i dopunama Plana izmijenjena je namjena površina te su

redefinirana pojedina građevinska područja. Obzirom da su planska rješenja izrađena i prezentirana tijekom izvještajnog razdoblja (2024. godina), te su izvršene značajnije izmjene u definiranju namjene površina, u ovom se Izvješću navode podaci iz VI. ID PPUG Kraljevice, iako je usvojen u 2025. godini.

Prostor Grada se prema namjeni površina određenoj u Prostornom planu dijeli na:

- površine naselja,
- površine za izdvojene namjene izvan naselja,
- poljoprivredne površine,
- šumske površine,
- morske površine.

Površine za razvoj i uređenje prostora smještaju se unutar građevinskog područja i izvan građevinskog područja. Razgraničenjem se određuju:

- Građevinska područja za:
 - površine naselja
 - površine za izdvojene namjene izvan naselja.
- Područja i građevine izvan građevinskog područja

Tablica 1: Prostorni pokazatelji planirane namjene površina prema PPU Grada Kraljevice

broj	područje	oznaka	IZGRAĐENI DIO (ha, %)	NEIZGRAĐENI DIO (ha, %)	UKUPNO (ha)
1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	NA	181,50	98,86	280,36
2.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE ZA IZDVOJENE NAMJENE				
2.1.	GOSPODARSKA NAMJENA	I, K			
	PROIZVODNA NAMJENA	I	13,25	3,16	3,25
	zona Medomišljina	I1	-	3,16 ha (100%)	3,16
	zona Brodogradilište (kopneni dio)	I2	9,94 (100%)	-	9,94
	POSLOVNA NAMJENA	K	2,61	22,4	25,0
	ZONA K1 – Banj Žlibina		2,15 (26,4%)	5,97 (73,6%)	8,12
	ZONA K2 – Kraljevica - Medomišljina-Briljeva		-	13,17 (100%)	13,17
	ZONA K5 – poslovna zona Kraljevica-Stanićevo		-	0,68 (100%)	0,68
	zona K3 - Lukićevo		0,46 (100%)	-	0,46
	zona K4 - Bobuši-Furlanovo		-	2,58 (100%)	2,58
	UGOSTITELJSKO TURISTIČKA NAMJENA		21,19 (31,3%)	46,5 (68,7%)	67,70
	Oštro	T2 ₁	14,10 (50%)	14,11 (50%)	28,21
	Javorište - Podbanj	T2 ₂	-	5,93	5,93

				(100%)	
Uvala Scott		T2 ₃	2,85 (17,4%)	13,55 (82,6%)	16,40
Uvala Marenska		T2 ₄	-	9,54 (100%)	9,54
Šmrika		T1 ₃	-	1,86 (100%)	1,86
2.2.	GROBLJA	G	4,22	0,06	4,28
Bakarac		G1	0,24	0,06	0,3
Kraljevica		G2	2,02	-	2,02
Šmrika		G3	0,77	-	0,77
Mali Dol		G4	0,45	-	0,45
Mali Dol		G5	0,74	-	0,74
2.3. INFRASTRUKTURNA NAMJENA		IS	4,53		
Šmrika: uvala Črišnjeva		IS1	2,33		
Kraljevica: uvala Trnova		IS 2	0,72		
Šmrika: uvala Dumboka		IS 3	1,48		
3. PRIRODNE POVRŠINE		OZNAKA	POVRŠINA (ha)		
3.1.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE	P	126,55		
vrijedno obradivo tlo		P2	113,17		
ostala poljoprivredna obradiva tla		P3	13,38		
3.2.	ŠUMSKE POVRŠINE	Š	270,93		
gospodarska šuma		Š1	236,62		
šume posebne namjene		Š3	34,31		
3.3.	OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	O	942,31		
GRAD KRALJEVICA KOPNENI DIO UKUPNO (prirodne površine+ građevinska područja)		1.764,58			
4.		MORSKE POVRŠINE	365,00		
more		365,00			
GRAD KRALJEVICA UKUPNO		2.129,58			

Izvor: PPUG Kraljevice, obrada autora

II.1.1 Građevinska područja naselja

Građevinska područja naselja na području Grada Kraljevice utvrđena Prostornim planom su:

- Bakarac
- Kraljevica
- Križišće
- Mali Dol
- Šmrika
- Veli Dol

Iskaz površina i izgrađenosti građevinskih područja naselja, kao i planske oznake pojedinih dijelova naselja prikazani su u [Tablica 2.](#)

U naselje se, osim stambenih građevina, smještaju i građevine sukladne funkcije u skladu s rangom ili značenjem naselja, kao što su:

- građevine mješovite namjene,

- građevine društvene namjene,
- građevine gospodarske namjene,
- prometna, komunalna i elektronička komunikacijska infrastruktura (mreža, uređaji i građevine).
- groblja, uređene plaže i druge komunalne građevine,
- zelene i druge javne površine kao i
- druge građevine i površine sukladne rangi ili značenju pojedinog naselja.

Tablica 2: Iskaz površina i izgrađenosti građevinskih područja naselja prema PPUG Kraljevica

NASELJE	PLANSKA OZNAKA	izgrađeni dio		neizgrađeni dio				UKUPNO
				uređeni dio		neuređeni dio		
		površina (ha)	udio	površina (ha)	udio	površ. (ha)	udio	
BAKARAC	NA1, NA2, NA3, NA4	16,98	65%	7,08	27%	2,07	8%	26,13
KRALJEVICA	NA5, NA8, NA19, NA8-1	87,85	72%	15,74	13%	18,03	15%	121,62
KRIŽIŠĆE	NA16-1, NA16-2	4,49	91%	0,47	9%	0,0	0%	4,96
MALI DOL	NA14-1, NA14-2, NA14-3, NA14-4, NA15-1, NA15-2	9,50	63%	4,78	32%	0,84	6%	15,12
ŠMRIKA	NA9, NA9-1, NA10, NA11, NA12, NA13,	51,98	51%	24,10	24%	25,75	25%	101,83
VELI DOL	NA17-1, NA17-2, NA18-1, NA18-2	10,70	100%	0,0	0%	0	0%	10,70
GRAD KRALJEVICA UKUPNO		181,50	65%	52,17	19%	46,69	17%	280,36

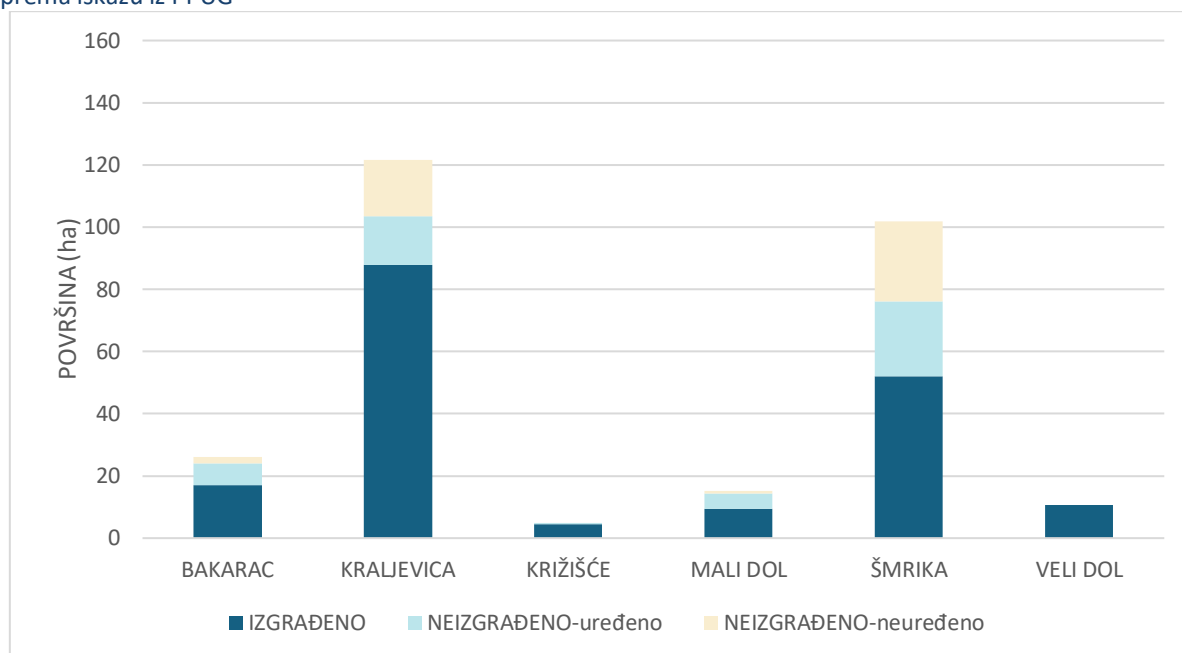
Izvor: PPUG Kraljevica

VI. izmjenama i dopunama PPUG Kraljevice nisu vršena širenja građevinskih područja naselja, osim za dijelove koji su već sukladno Prostornom planu Primorsko-goranske županije bili priključeni građevinskom području naselja. Površina građevinskih područja naselja povećana je u odnosu na prethodno Izvješće o stanju u prostoru i zbog usklađenja PPUG Kraljevice s Prostornim planom Primorsko-goranske županije.

Građevinskom području naselja priključene su sljedeće zone:

- zona ugostiteljsko-turističke namjene T3₄ Bakarac – priključena je GP naselja Bakarac
- zona povremenog stanovanja – uvala Scott II – priključena GP naselja Kraljevica

Grafikon 1: Odnos izgrađenog i neizgrađenog (uređenog i neuređenog) dijela građevinskog područja naselja prema iskazu iz PPUG

Izvor: PPU Grada Kraljevice; obrada autora

Nastavno na iskaz izgrađenosti iz PPUG Kraljevice, izvršena je preliminarna analiza stvarnog stanja izgrađenosti građevinskih područja naselja. Naime, s obzirom da prethodnim izmjenama nisu vršene izmjene granica GP naselja moguće je da su pojedine površine koje su Planom određene kao neizgrađene, u stvarnosti privedene namjeni te su sada izgrađene.

Izvršenom analizom su pregledom digitalnog orto-foto snimka iz 2024.godine utvrđene površine na kojima su u razdoblju od prethodne izmjene izgrađenosti građevinskih područja naselja koja su prikazana u grafičkom dijelu PPUG Kraljevica izgrađene građevine.

Tablica 3: Izgrađene površine u neizgrađenom dijelu građevinskih područja naselja

NASELJE oznaka	IZGRAĐENA POVRŠINA U NEIZGRAĐENOM DIJELU (ha)
Bakarac	1,04
NA1	0,51
NA2	0,19
NA3	0,34
Kraljevica	2,34
NA19	0,15
NA2	0,18
NA5	1,45
NA8	0,56
Križišće	0,03
NA16	0,03
Mali Dol	0,43

NA14	0,28
NA15	0,15
Šmrika	3,38
NA10	0,06
NA11	0,09
NA12	0,05
NA9	2,64
NA9-1	0,54
UKUPNO	7,22

Temeljem izvršene analize izgrađenosti, utvrđeno je da je ukupno još cca. 7,22 ha izgrađenih površina u građevinskim područjima naselja.

Niže je dana tablica s prikazom izgrađenosti građevinskih područja naselja u kojoj je prikazano stanje prema važećem PPUG Kraljevice, analizom utvrđene izgrađene površine u neizgrađenom dijelu GP naselja te izračun novog stanja površine i udjela izgrađenog dijela građevinskih područja naselja prema analizi.

Analizom ažuriranog stanja utvrđeno je da je **izgrađenost planiranih građevinskih područja naselja na području Grada Kraljevice dosegla 67,3%.**

Tablica 4: Građevinska područja naselja – NOVO STANJE IZGRAĐENOSTI (temeljem analize)

NASELJE	IZGRAĐENI DIO PREMA VAŽEĆEM PPUG		ANALIZOM UTVRĐENI IZGR. DIO U NEIZGR. DIJELU GP NASELJA	UKUPNO IZGRAĐENI DIO PREMA ANALIZI		UKUPNO GP NASELJA (ha)
	(ha)	(%)		(ha)	(%)	
BAKARAC (NA1, NA2, NA3, NA4)	16,98	65%	1,04	18,02	69,0%	26,13
KRALJEVICA (NA5, NA8, NA19, NA8-1)	87,85	72%	2,34	90,19	74,2%	121,62
KRIŽIŠĆE (NA16-1, NA16-2)	4,49	91%	0,03	4,52	91,1%	4,96
MALI DOL (NA14-1, NA14-2, NA14-3, NA14-4, NA15-1, NA15-2)	9,50	63%	0,43	9,93	65,7%	15,12
ŠMRIKA (NA9, NA9-1, NA10, NA11, NA12, NA13)	51,98	51%	3,38	55,36	54,4%	101,83
VELI DOL (NA17-1, NA17-2, NA18-1, NA18-2)	10,70	100%	0	10,7	100,0%	10,70
GRAD KRALJEVICA UKUPNO	181,50	65%	7,22	188,72	67,3%	280,36

Zaključno, s obzirom na stanje izgrađenosti građevinskih područja naselja može se postaviti pitanje postoje li uvjeti za širenje građevinskih područja naselja?

Zakonom o prostornom uređenju, a koji je stupio na snagu 1. siječnja 2026. mogućnosti širenja građevinskih područja ne ovise više o izgrađenosti, već je sukladno čl.45. određeno da se postojeća građevinska područja **ne mogu širiti dok god unutar njih postoje površine koje nisu opremljene osnovnom infrastrukturom.**

Sukladno Zakonu, ukoliko su ispunjeni navedeni uvjeti, ili ako se želi pristupiti preraspodjeli građevinskih područja **mora se izraditi višekriterijska analiza, a čiju metodologiju izrade će se odrediti posebnim Pravilnikom koji još nije stupio na snagu.**

Osim kriterija iz Zakona, primjenjuje se i kriterij Prostornog plana Primorsko-goranske županije („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 32/13, 07/17-ispravak, 41/18, 04/19-pročišćeni tekst, 18/22, 40/22-pročišćeni tekst, 35/23 i 12/24-pročišćeni tekst). Naime, županijskim planom je u čl. 59. određeno da se građevinska područja mogu širiti kada se postojeća izgrade 80% ukupne površine građevinskih područja Grada. U tom slučaju povećanje može iznositi najviše 20% izgrađene površine.

Slijedom svega navedenog, trenutno ne postoji osnov za širenje građevinskih područja naselja u PPUG Kraljevica. Ukoliko se ukaže potreba, može se razmatrati samo preraspodjela građevinskih područja, a pri čemu je preduvjet izrada *višekriterijske analize* kada se za istu Pravilnikom propiše metodologija izrade.

II.1.2 Područja izdvojenih namjena

Na području Grada Kraljevice, Prostornim se planom uređenja planiraju sljedeća **građevinska područja za izdvojene namjene izvan naselja:**

1. Građevinska područja gospodarske namjene:

a) proizvodna (I):

- ZONA I₁ - Medomišljina
- ZONA I₂ - Brodogradilište

b) poslovna(K):

- ZONA K₁ – Banj-Žlibina
- ZONA K₂ – Kraljevica - Medomišljina-Briljeva
- ZONA K₃ – Lukićevo
- ZONA K₄ – Bobuši
- ZONA K₅ – Kraljevica - Stanićevo

c) ugostiteljsko-turistička:

- T1₃ - Šmrika (Šmrika)
- T2₁ - Oštro (Kraljevica)
- T2₂ - Javorište – Podbanj (Kraljevica)
- T2₃ - Uvala Scott (Kraljevica)
- T2₄ - Uvala Marenska (Šmrika)

2. Infrastrukturna namjena – područja luka:

- IS₁ - Šmrika, uvala Črišnjeva,
- IS₂ - Kraljevica, Trnova (uvala Tiha),
- IS₃ - Šmrika, uvala Dumboka,

3. Građevinska područja groblja:

- G₁ - Bakarac,
- G₂ - Kraljevica,
- G₃ - Šmrika

- G₄ - Mali Dol
- G₅ - Mali Dol.

Tablica 5: Iskaz površina građevinskih područja za izdvojene namjene izvan naselja

GRAĐEVINSKA PODRUČJA ZA IZDOJENE NAMJENE	oznaka	IZGRAĐENO (ha, %)	NEIZGRAĐENO (ha,%)	UKUPNO (ha)
2. GRAĐEVINSKO PODRUČJE ZA IZDOJENE NAMJENE				
2.1. GOSPODARSKA NAMJENA	I, K			
PROIZVODNA NAMJENA	I	13,25	3,16	3,25
zona Medomišljina	I1	-	3,16 ha (100%)	3,16
zona Brodogradilište (kopneni dio)	I2	9,94 (100%)	-	9,94
POSLOVNA NAMJENA	K	2,61	22,4	25,0
ZONA K1 – Banj Žlibina		2,15 (26,4%)	5,97 (73,6%)	8,12
ZONA K2 – Kraljevica - Medomišljina-Briljeva		-	13,17 (100%)	13,17
ZONA K5 – poslovna zona Kraljevica-Stanićevo		-	0,68 (100%)	0,68
zona K3 - Lukićevo		0,46 (100%)	-	0,46
zona K4 - Bobuši-Furlanovo		-	2,58 (100%)	2,58
UGOSTITELJSKO TURISTIČKA NAMJENA	21,19 (31,3%)	46,5 (68,7%)		67,70
Oštro	T ₂₁	14,10 (50%)	14,11 (50%)	28,21
Javorište - Podbanj	T ₂₂	-	5,93 (100%)	5,93
Uvala Scott	T ₂₃	2,85 (17,4%)	13,55 (82,6%)	16,40
Uvala Marenska	T ₂₄	-	9,54 (100%)	9,54
Šmrika	T ₁₃	-	1,86 (100%)	1,86
GROBLJA	G	4,22	0,06	4,28
Bakarac	G1	0,24	0,06	0,3
Kraljevica	G2	2,02	-	2,02
Šmrika	G3	0,77	-	0,77
Mali Dol	G4	0,45	-	0,45
Mali Dol	G5	0,74	-	0,74
INFRASTRUKTURNA NAMJENA	IS	4,53		
Šmrika: uvala Črišnjeva	IS1	2,33		
Kraljevica: uvala Trnova	IS 2	0,72		
Šmrika: uvala Dumboka	IS 3	1,48		

Izvor: PPUG Kraljevica

Gospodarska namjena – proizvodne, poslovne zone te ugostiteljsko-turističke zone

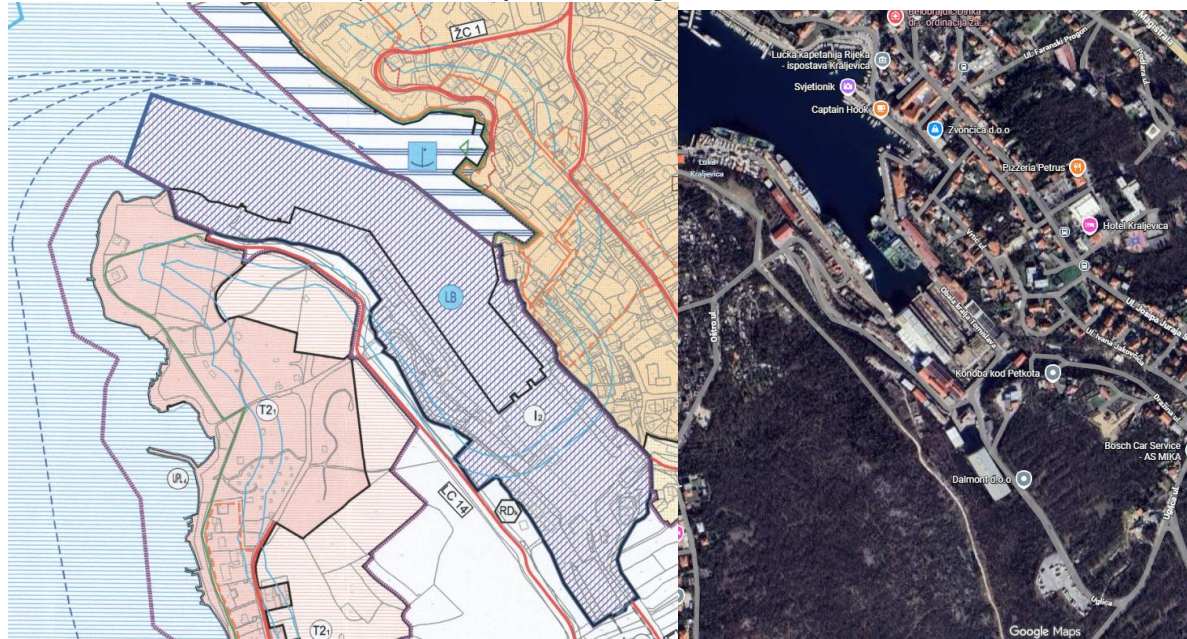
Na području Grada Kraljevice planirano je sedam građevinskih područja za proizvodne i poslovne zone:

- ZONA I₁ - Medomišljina
- ZONA I₂ - Brodogradilište
- ZONA K₁ – Banj-Žlibina
- ZONA K₂ – Kraljevica - Medomišljina-Briljeva
- ZONA K₃ – Lukićevo
- ZONA K₄ – Bobuši
- ZONA K₅ – Kraljevica - Stanićevo

Izgrađene su zona I₂ -Brodogradilište (kopneni dio) i zona K₃ – Lukićevo, a djelomično je izgrađena zona K₁ – Banj Žlibina (26,4 %). Ostale zone su neizgrađene.

Na području Grada Kraljevice Prostornim planom Primorsko-goranske županije planirana je brodogradilišna luka od značaja za Republiku Hrvatsku – brodogradilišna luka Kraljevica. Za potrebe brodogradilišne luke definirano je građevinsko područje gospodarske – proizvodne namjene – zona Brodogradilište (kopneni dio).

Slika 5: Proizvodna zona I₂ i luka posebne namjene za brodogradilište

Izvor: PPUG Kraljevica, <https://www.google.com/maps/>

U izvještajnom razdoblju izrađena je projektna podloga, idejno rješenje Prenamjena navoza 2 u prostoru Brodogradilišta Kraljevica (Rijekaprojekt d.o.o., svibanj 2024.) u kojem su opisane faze prenamjene postojećeg navoza 2.

1. faza – obuhvaća izgradnju suhog doka na mjestu postojećeg navoza 2 brodogradilišta, za potrebe dokovanja broda, odnosno popravka ili redovitog pregleda podvodnog dijela brodova
2. faza – obuhvaća izgradnju hale iznad suhog doka uz ugradnju dodatnih mosnih dizalica za potrebe remonta brodova i same opreme na brodovima
3. faza obuhvaća prenamjenu i prilagodbu radnog platoa u produžetku navoza 2 za potrebe suhog doka, odnosno dobavu materijala i opreme za potrebe remonta i rekonstrukcija.

Prostornim planom Grada Kraljevice za sljedeće je zone propisana obveza izrade UPU-a:

- UPU 17 - zona I₁ Medomišljina,
- UPU 20 – Poslovna zona K₂ - Medomišljina-Briljeva
- UPU 21 – Poslovna zona K₄ – Bobuši
- UPU 22 – Poslovna zona K₁ Banj-Žlibina

Razvojem poslovnih i proizvodnih zona želi se potaknuti unaprjeđenje poduzetničke klime, privući nove investitore, koji će otvoriti nova radna mjesta. Razvoj gospodarstva pridonijet će daljnjem ekonomskom i društvenom napretku lokalnog i šireg područja.

Gospodarska namjena – Ugostiteljsko-turistička

Na području Grada Kraljevice planirano je pet građevinskih područja za ugostiteljsko-turističke zone:

- T1₃ - Šmrika (Šmrika)
- T2₁ - Oštro (Kraljevica)
- T2₂ - Javorište – Podbanj (Kraljevica)
- T2₃ - Uvala Scott (Kraljevica)
- T2₄ - Uvala Marenska (Šmrika)

Djelomično su izgrađena građevinska područja ugostiteljsko-turističkih zona Oštro i Uvala Scott.

II.1.3 Gradnja izvan građevinskog područja

Sukladno Prostornom planu uređenja Grada Kraljevice planirana područja i građevine izvan građevinskog područja za koje se planira izgradnja podijeljena su na:

- lokacije izvan građevinskog područja za gradnju građevina koje nisu u funkciji korištenja prirodnih resursa i/ili koje svojom veličinom, tehnološkim procesom ili drugim obilježjima značajno mijenjaju prirodna obilježja područja na kojem se grade
- građevine koje su isključivo u funkciji iskorištavanja prirodnih resursa, a svojom funkcijom, veličinom, tehnologijom i ostalim obilježjima ne utječu bitno na prirodna obilježja područja na kojima se grade.

Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice određene su lokacije izvan građevinskog područja za gradnju građevina za koje se utvrđuje građevna čestica za:

- građevine sportsko-rekreacijske namjene:
 - karting centar (KC)
 - sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenome na lokaciji Bakarac (R1₁)
 - sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenome na lokaciji Šmrika (R1₂)
 - rekreacijsko područje na moru – podmorski park (PMP)
 - rekreacijsko područje na moru – ski-lift (SL)
- građevine komunalne namjene:
 - uređene plaže
 - reciklažno dvorište
- građevine infrastrukturne namjene
 - benzinske postaje u Kraljevici (GI 1a i GI 1b)
 - benzinska postaja u Šmriki (GI₂)
 - javno parkiralište (IS p)

- helidrom (IS h)
- vodovi i građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe i odvodnje, kao i sustava energetike, a sve sukladno poglavlju 5. ovih Odredbi za provođenje

Izvan građevinskih područja mogu se graditi sljedeće građevine u funkciji primarnih djelatnosti:

- a) građevine u funkciji poljoprivrede
 - građevine za potrebe uzgoja bilja (spremanje poljoprivrednih proizvoda, strojeva, alata i poljoprivredne opreme),
 - staklenici i plastenici,
 - građevine za potrebe stočarske djelatnosti (držanje stoke ili peradi)
- b) sportsko-rekreacijske građevine i površine
- c) infrastrukturne građevine

PPUG Kraljevice propisani su uvjeti za rekonstrukciju postojećih objekata koji su izgrađeni izvan građevinskih područja.

II.1.4 Prirodna područja

Prirodna područja na području Grada Kraljevice sukladno PPUG Kraljevice su:

- poljoprivredne površine – vrijedno obradivo tlo i ostala obradiva tla (P2 i P3)
- šumske površine – gospodarske šume i šume posebne namjene (Š1 i Š3)
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
- morske površine

Poljoprivredno tlo osnovne namjene štiti se od svake izgradnje koja nije u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, a dijeli se na vrijedno obradivo tlo i ostala obradiva tla (P2 i P3).

Površina utvrđene poljoprivredne namjene iznosi 126,55 ha, što je 7,17 % kopnene površine Grada.

Šumske površine obuhvaćaju 270,93 ha, odnosno 15,35 % površine Grada.

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište područje je na kojem se prostor može koristiti na način predviđen za šumsko ili poljoprivredno tlo i obuhvaćaju 942,31 ha, što je 53,4 % kopnene površine Grada.

Namjena i način korištenja mora odnositi se na prostor ispod i iznad morske plohe.

Razgraničenje morskih površina provodi se određivanjem namjena za:

- prometne djelatnosti (unutarnji plovni put)
- rekreaciju (rekreacijske zone obuhvaćaju dijelove akvatorija uz obalu tj. zaštićeni obalni pojas mora, koje je namijenjeno kupanju i sportovima na vodi. Na tim je dijelovima obale pojas obalnog mora širine minimalno 300 metara od obalne crte).
- ostale djelatnosti (brodogradilišta, luke i sidrišta).

Morske površine obuhvaćaju područje Grada Kraljevice od 365 ha.

II.2 Sustav naselja

II.2.1 Sustav naselja

Sustav naselja predstavlja organiziranu i planski osmišljenu mrežu naselja koja ima ključnu ulogu u poticanju gospodarskog i društvenog razvoja određenog područja. Temeljna svrha mreže naselja jest stvaranje ravnoteže između različitih vrsta usluga i aktivnosti koji omogućuju kvalitetan život i potiču razvoj u promatranom području.

U naseljima je potrebno razviti specifične funkcije koje direktno ili indirektno potiču razvoj i doprinose kvaliteti života. To uključuje različite institucije, poput obrazovnih ustanova, zdravstvenih centara, kulturnih objekata, sportskih objekata, i sličnih funkcija koje omogućuju stanovnicima pristup osnovnim uslugama i potiču njihovu socijalnu i kulturnu dinamiku. Važno je razvijati i druge funkcije koje imaju značajnu ulogu u poticanju lokalnog razvoja, poput poslovnih zona, trgovina, kulturnih udruga i drugih inicijativa koje mogu pridonijeti životnoj dinamici naselja.

Kroz različite usluge, infrastrukturnu povezanost i pristup važnim institucijama, središnja naselja čine osnovu održivog razvoja i društvenog napretka. Takvi centri, osim što osiguravaju osnovne životne uvjete, direktno utječu na gospodarsku aktivnost u širem području, čime se stvaraju povoljniji uvjeti za daljnji privredni razvoj, unaprjeđenje životnog standarda i povećanje konkurentnosti određenih područja.

Na području Grada Kraljevice nalazi se 6 statističkih naselja: Bakarac, Kraljevica, Križišće, Mali Dol, Šmrika i Veli Dol. Prema Popisu stanovništva iz 2021. godine na području Grada Kraljevice bilo je ukupno 4066 stanovnika. Ukupan broj stanovnika u pojedinim naseljima bio je sljedeći:

- Bakarac – 287 stanovnika
- Kraljevica (središnje naselje) – 2415 stanovnika
- Križišće – 79 stanovnika
- Mali Dol - 161 stanovnika
- Šmrika – 963 stanovnika
- Veli Dol - 161 stanovnika

Naselje s najvećim brojem stanovnika je središnje naselje Kraljevica, u kojem obitava 2415 stanovnika, odnosno 59,4 % stanovništva Grada Kraljevice. Naselje Kraljevica povijesno je središte Grada s razvijenom mrežom društvene infrastrukture, čiji je povijesni razvoj usko vezan za brodogradilište i luku.

II.2.2 Stanovništvo

Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine (dalje u tekstu: Popis 2021.) proveden je od 13. rujna do 14. studenoga 2021. na temelju Zakona o Popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine (Narodne novine br. 25/20. i 34/21). Provodio ga je Državni zavod za statistiku, a glavni cilj bio je prikupiti sveobuhvatne podatke o broju stanovnika, njihovim osnovnim obilježjima (poput dobi, spola, obrazovanja i zanimanja), kao i o broju kućanstava i stanova u zemlji. Popis 2021. provodio se prema stanju na dan 31. kolovoza 2021. u 24 sata, što se smatra referentnim trenutkom Popisa.

Prema konačnim rezultatima, u Hrvatskoj je 2021. godine živjelo **3 871 833 stanovnika**, od čega 1 865 129 muškaraca (48,17 %) i 2 006 704 žena (51,83 %). U odnosu na Popis 2011. zabilježen je značajan pad broja stanovnika. Broj stanovnika smanjio se za 413 056 osoba ili 9,64 %. Glavni razlozi smanjenja bili su negativni prirodni prirast (više umrlih nego rođenih) i iseljavanje, posebno nakon što je Hrvatska postala članica Europske unije 2013. godine. Udio stanovništva u dobi od 0 do 14 godina iznosi 14,27 %, a udio stanovništva u dobi od 65 i više godina iznosi 22,45 %. U svim županijama smanjen je ukupan

broj stanovnika. Stopa promjene u odnosu na Popis 2011. u Primorsko-goranskoj županiji iznosi 10,39 %. (izvor: <https://dzs.gov.hr/vijesti/objavljeni-konacni-rezultati-popisa-2021/1270>)

Prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine, na području Grada Kraljevice popisno je **4 066 stanovnika**, dok je prema Popisu 2011. popisano 4 618 stanovnika.

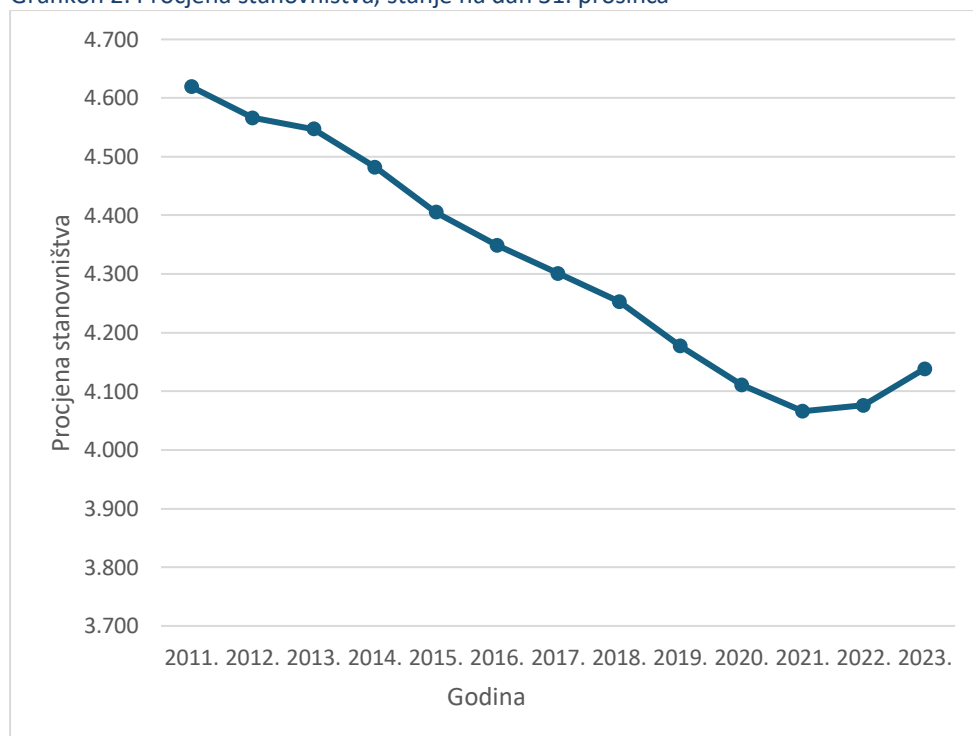
Tablica 6: Broj stanovnika - Popis 2011., Popis 2021. i Procjena stanovništva

Broj stanovnika Popis 2011.	Broj stanovnika Popis 2021.	Procjena stanovništva, stanje na dan 31. prosinca												
		2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
4,618	4,066	4,619	4,566	4,547	4,482	4,405	4,349	4,301	4,253	4,177	4,111	4,066	4,076	4,138

Izvor: Gradovi u statistici; DZS

Grad Kraljevica u međupopisnom razdoblju (2011. – 2021.) bilježi negativne demografske trendove. (Tablica 6 i Grafikon 2).

Grafikon 2: Procjena stanovništva, stanje na dan 31. prosinca

Izvor: Gradovi u statistici; DZS, obrada autora

Prema procjenama Državnog zavoda za statistiku (Procjena stanovništva, stanje na dan 31. prosinca) u razdoblju od 2011. do 2023. godine, blagi porast broja stanovnika procijenjen je samo za 2022. i 2023. godinu. U svim ostalim godinama Grad Kraljevica bilježi pad broja stanovnika.

Strukturna obilježja stanovništva

Dobno-spolna struktura stanovništva važan je pokazatelj koji utječe na demografski razvoj i gospodarski potencijal određenog područja. Ona prikazuje koliko u stanovništvu ima muškaraca i žena, djece, radno sposobnih i starijih osoba, što je ključno za procjenu biološke obnove i dostupnosti radne snage.

Veći udio mlađe populacije generira potrebu za značajnijim ulaganjem u predškolski i školski sustav te otvaranje radnih mjesta. S druge strane, veći udio starije populacije znači da je potrebno više sredstava usmjeriti na zdravstvo, mirovine i socijalnu skrb.

Naselje s najvećim brojem stanovnika na području Grada Kraljevice je naselje Kraljevica. Sljedeće veće naselje prema broju stanovnika je Šmrika, dok sva ostala naselja imaju manje od 300 stanovnika. Struktura stanovništva prema spolu pokazuje da je udio žena veći (51,82 %) u odnosu na muškarce (48,72 %) (Tablica 7).

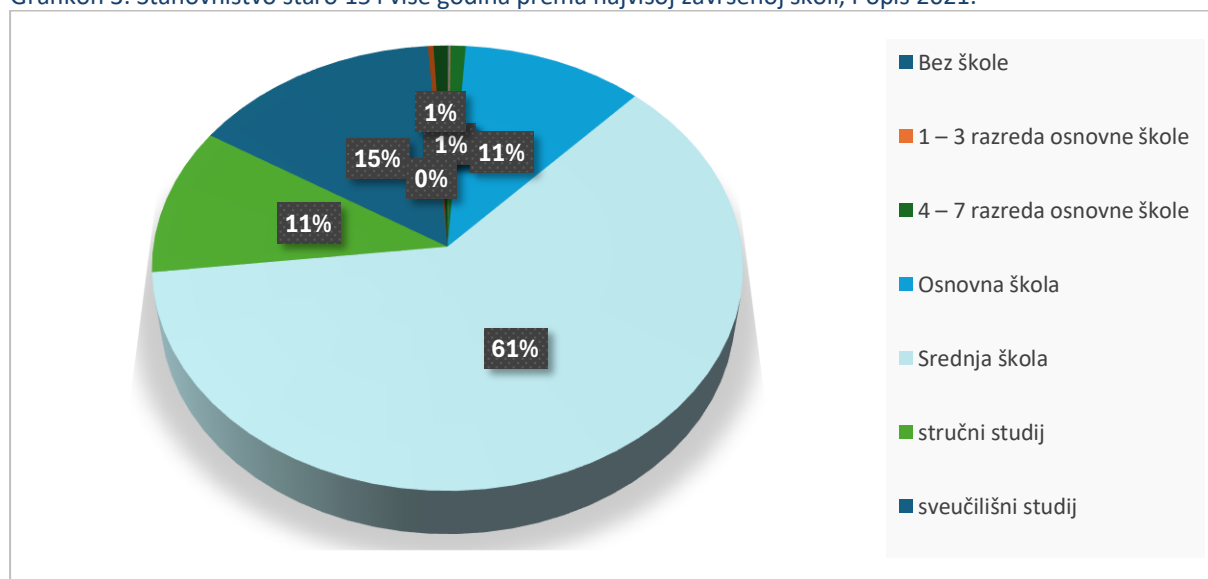
Tablica 7: Stanovništvo prema spolu po naseljima, Popis 2021.

NASELJE	sv.	m	ž
Bakarac	287	138	149
Kraljevica	2,415	1,151	1,264
Križišće	79	40	39
Mali Dol	161	73	88
Šmrika	963	478	485
Veli Dol	161	79	82
UKUPNO	4,066	1,959	2,107

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. - Stanovništvo - po naseljima, DZS

Popisom 2021. popisano je ukupno 3 597 stanovnika starijih od 15 godina, od kojih prevladava udio stanovništva sa završenom srednjom školom s visokih (2202 stanovnika, odnosno 61 % populacije), a zatim slijede stanovnici koji imaju određeni stupanj visokog obrazovanja (935 stanovnika), od kojih je najveći postotak sa završenim sveučilišnim studijem (Grafikon 3).

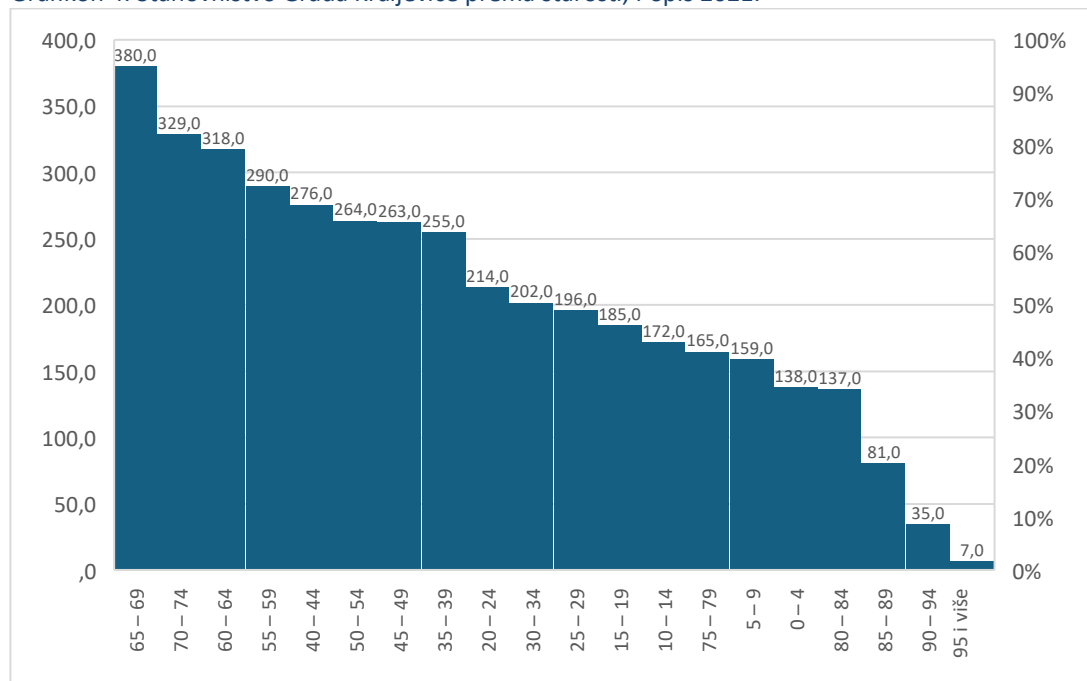
Grafikon 3: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, Popis 2021.

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. - Stanovništvo - po gradovima/općinama; DZS

Na **Grafikon 4** prikazana je raspodjela stanovništva prema dobnim skupinama. Najveći broj stanovnika pripada dobnoj skupini od 65 do 69 godine starosti, a zatim slijede dobne skupine od 70 do 74, te od 60 do 64. Od ukupnog broja stanovnika 269 stanovnika pripada dobnoj skupini od 0-14 godina starosti, a 2463 stanovnika radno sposobnom stanovništvu (15-64 godine).

Grafikon 4: Stanovništvo Grada Kraljevice prema starosti, Popis 2021.

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. - Stanovništvo - po naseljima, DZS

Prosječna starost stanovništva iznosila 47.3 godine, a indeks starenja 222 (**Tablica 8**). Prosječna starost stanovništva na području Primorsko-goranske županije 2021. godine iznosila je 46,7 godina, a indeks starenja 203.8. Grad Kraljevica, kao i Primorsko-goranska županija ima nepovoljnu dobnu strukturu stanovništva.

Tablica 8: Kontingenti stanovništva Grada Kraljevice, Popis 2021.

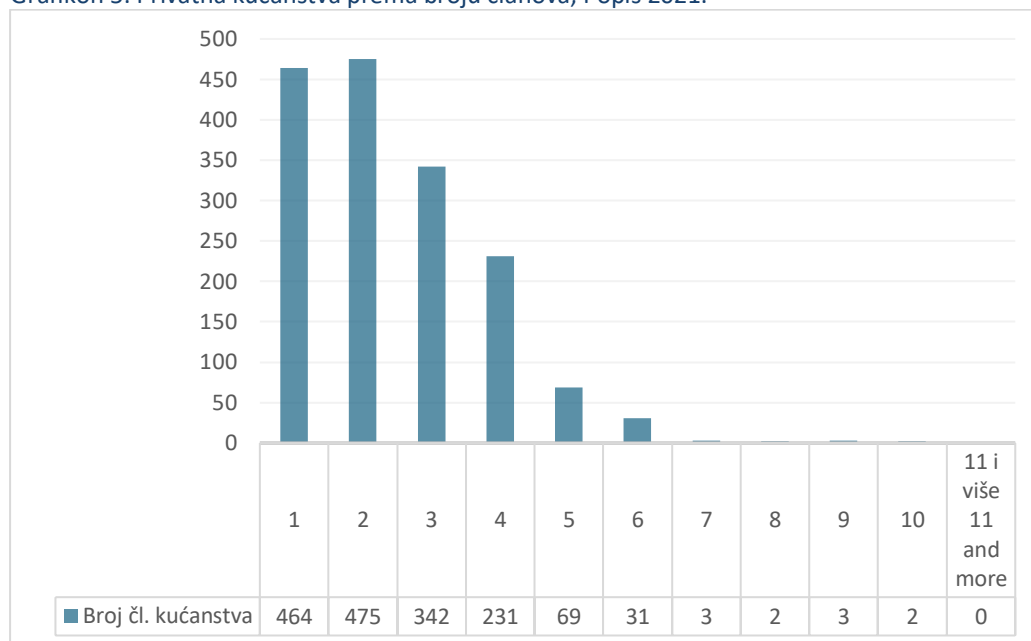
0 – 6 godina	0 – 14 godina	0 – 17 godina	0 – 19 godina	Radno sposobno stanovništvo (15 – 64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
192	469	576	654	2,463	1,452	1,134	425	47.3	222.0	35.7

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. - Stanovništvo - po gradovima/općinama; DZS

Struktura kućanstava i stambenih jedinica

Prema popisu stanovništva 2021. ukupan broj kućanstava na području Grada Kraljevice iznosi 1622. Podaci o privatnim kućanstvima prema broju članova (Grafikon 5) pokazuje da su najzastupljenija samačka kućanstva i kućanstva s dva člana. Prema podacima DZS-a prosječni broj članova kućanstva iznosi 2,75.

Grafikon 5: Privatna kućanstva prema broju članova, Popis 2021.

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. - Kućanstva i obitelji - po gradovima/općinama, DZS

Podaci o stanovima za stalno stanovanje Grada Kraljevice (Tablica 9) pokazuju da je većina stanova namijenjena stalnom stanovanju, što potvrđuje rezidencijalni karakter Grada. Stanovi koji se koriste povremeno, koriste se prvenstveno za odmor.

Tablica 9: Stanovi Grada Kraljevice prema načinu korištenja, Popis 2021.

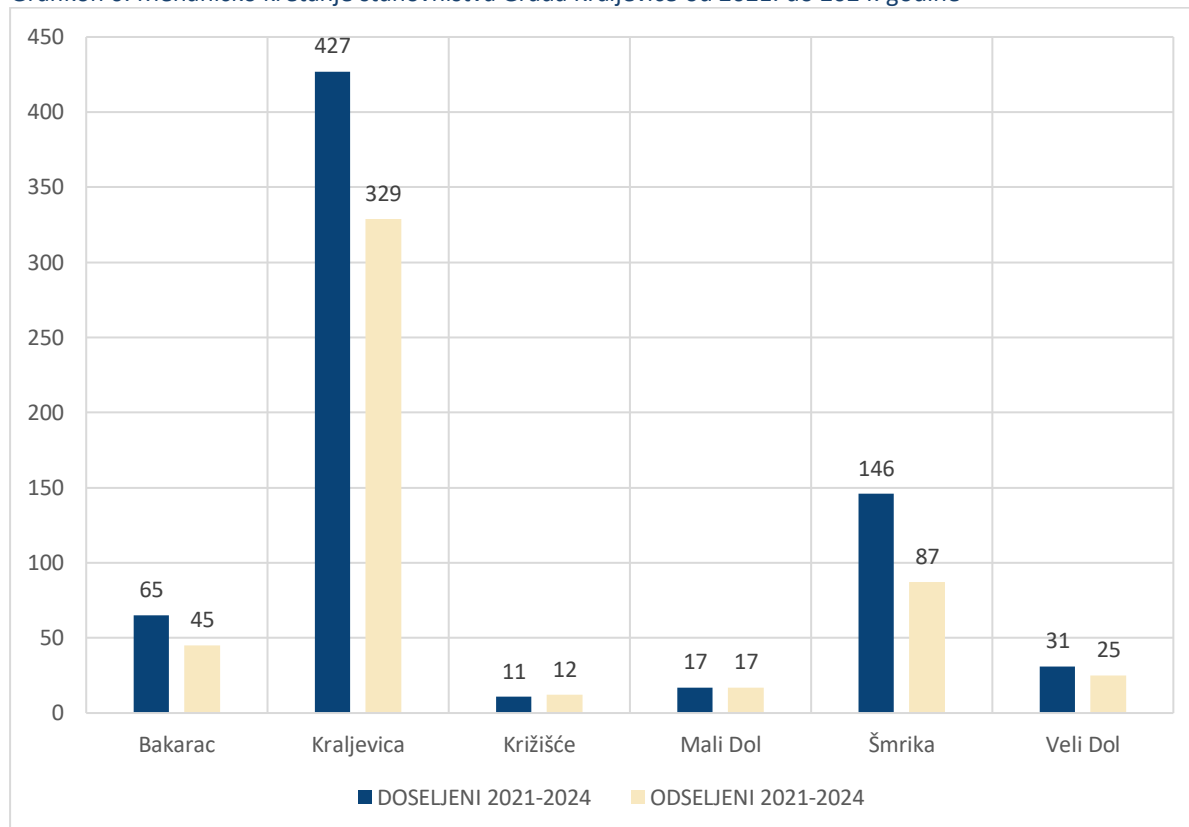
Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje			Stanovi koji se koriste povremeno		Stanovi u kojima se samo obavlja djelatnost
	svega	nastanjeni	nenastanjeni (prazni)	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	za odmor	
2613	2117	1623	494	2	436	58

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. - Stambene jedinice - po gradovima/općinama, DZS; Stanovi prema načinu korištenja, po gradovima/općinama, DZS

Mehaničko kretanje stanovništva

Prema statistici migracija u razdoblju od 2021. do 2024. naselja Kraljevica, Bakarac, Šmrika i Veli Dol zabilježila su pozitivan predznak mehaničke promjene u promatranom razdoblju, odnosno broj doseljenih premašuje broj odseljenih stanovnika (Grafikon 7). Naselje Križišće zabilježilo je negativan predznak mehaničke promjene, dok je u naselju Mali Dol zabilježen jednak broj doseljenih i odseljenih stanovnika.

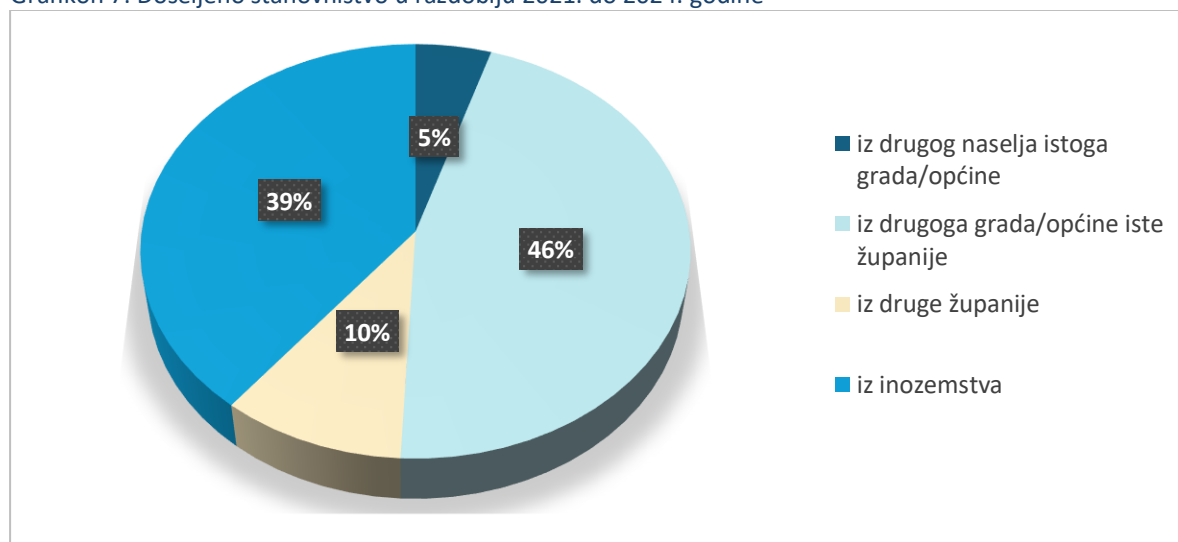
Grafikon 6: Mehaničko kretanje stanovništva Grada Kraljevice od 2021. do 2024. godine

Izvor: DZS, obrada autora

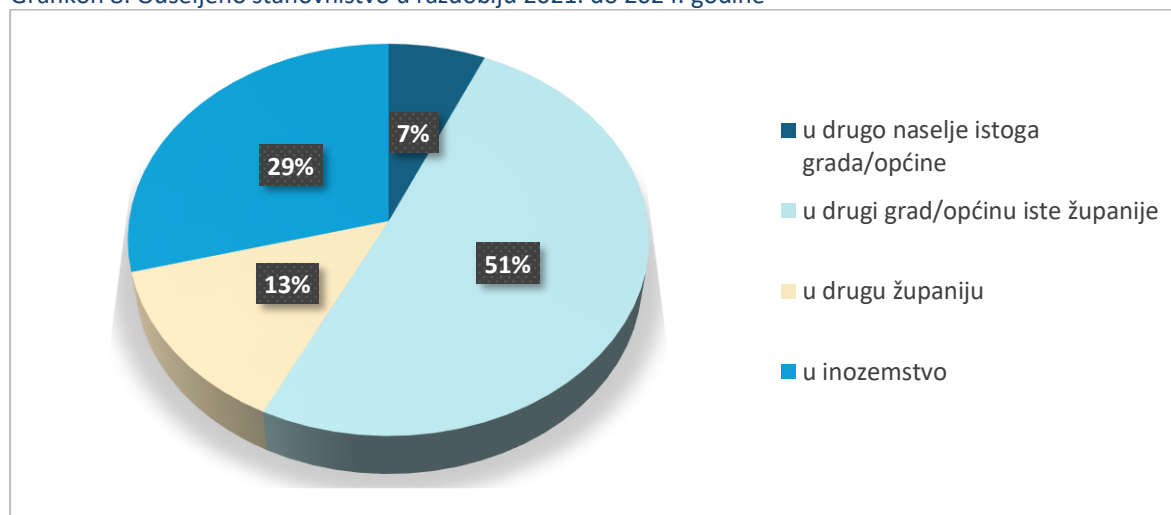
U promatranom razdoblju najveći je postotak stanovnika doseljen i odseljen iz drugog grada/općine Primorsko-goranske županije, dok se najmanji postotak odnosi na stanovništvo doseljeno i odseljeno iz drugog naselja unutar Grada Kraljevice (Grafikon 7 i Grafikon 8).

Grafikon 7: Doseljeno stanovništvo u razdoblju 2021. do 2024. godine

Izvor: DZS, obrada autora

Grafikon 8: Odseljeno stanovništvo u razdoblju 2021. do 2024. godine

Izvor: DZS, obrada autora

Prirodno kretanje stanovništva

Osnovno obilježje prirodnog kretanja stanovništva Grada Kraljevice u promatranom razdoblju od 2021. do 2024. godine je negativan prirodni prirast na razini Grada. Prirodno kretanje stanovništva pokazuje pad ukupnog broja rođenih i umrlih u 2023. godini, te ponovno povećanje u 2024. godini (Tablica 10). Negativan prirodni prirast na razini Grada bio je najveći u 2024. godini, kada je iznosio -37.

U cijelom promatranom razdoblju na razini Grada vitalni je indeks manji od 100, što ukazuje na negativan prirodni prirast. Vitalni indeks pokazuje odnos broja živorođenih na 100 umrlih u određenom razdoblju i na određenom području, odnosno pokazuje koliko je živorođenih na svakih 100 umrlih.

Tablica 10: Sastavnice prirodnog kretanja stanovništva Grada Kraljevice od 2021. do 2024. godine

Godina /naselje	Rođeni			Umrli		Prirodna promjena	Vitalni indeks
	Ukupno	Živorodeni	Mrtvorodeni	Ukupno	Dojenčad		
Bakarac	2	2	-	6	-	-4	33
Kraljevica	18	18	-	32	-	-14	56
Križišće	1	1	-	-	-	1	-
Mali Dol	2	2	-	2	-	0	100
Šmrika	9	9	-	14	-	-5	64
Veli Dol	1	1	-	3	-	-2	33
UKUPNO KRALJEVICA 2021	33	33	-	57	-	-24	58
Bakarac	-	-	-	8	-	-8	0
Kraljevica	24	24	-	36	-	-12	67
Križišće	-	-	-	1	-	-1	-
Mali Dol	1	1	-	3	-	-2	33
Šmrika	7	7	-	16	-	-9	44
Veli Dol	1	1	-	2	-	-1	50
UKUPNO KRALJEVICA 2022	33	33	-	66	-	-33	50
Bakarac	1	1	-	7	-	-6	14

Kraljevica	11	11	-	26	-	-15	42
Križišće	1	1	-	1	-	0	100
Mali Dol	1	1	-	1	-	0	100
Šmrika	9	9	-	8	-	1	113
Veli Dol	-	-	-	7	-	-7	0
UKUPNO KRALJEVICA 2023	23	23	-	50		-27	46
Bakarac	3	3	-	4	-	-1	75
Kraljevica	16	16	-	47	-	-31	34
Križišće	-	-	-	-	-	-	-
Mali Dol	2	2	-	1	-	1	200
Šmrika	6	6	-	11	-	-5	55
Veli Dol	-	-	-	1	-	-1	0
UKUPNO KRALJEVICA 2024	27	27	-	64		-37	42

Izvor: DZS; obrada autora

II.3 Gospodarske djelatnosti

II.3.1 Gospodarske djelatnosti

Gospodarstvo je jedan od temelja razvoja svakog grada ili općine jer se kroz gospodarske aktivnosti stvaraju radna mjesta te osiguravaju prihodi za stanovništvo i unaprjeđenje kvalitete života na području jedinice lokalne samouprave. Stabilno gospodarstvo doprinosi povećanju životnog standarda.

Gospodarski subjekt najveće novostvorene vrijednosti na području Grada Kraljevice u 2024. bio je DALMONT d.o.o., sa osnovom djelatnosti prema NKD-u - Popravak i održavanje civilnih brodova i čamaca.

Drugi gospodarski subjekt najveće novostvorene vrijednosti bio je NAVIELEKTRO d.o.o. – Kraljevica, koje nudi kompletnu uslugu u segmentu elektroinstalaterskih i elektrobravarskih radova na brodskim i kopnenim instalacijama.

Razvojni položaj Grada Kraljevice prema indeksu razvijenosti

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti i pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti. Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj (prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja definiran Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) i Uredbom o indeksu razvijenosti (NN 131/17).

Postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj koji se temelji na indeksu razvijenosti prvi je puta službeno proveden u 2010. godini. Službeni izračuni indeksa razvijenosti provedeni su 2013., 2018. i 2024. godine.

Indeks razvijenosti izračunava se na temelju sljedećih pokazatelja:

- stope nezaposlenosti
- dohotka po stanovniku
- proračunskih prihoda jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku
- općega kretanja stanovništva
- stope obrazovanosti
- indeksa starenja

Prema indeksu razvijenosti se jedinice područne (regionalne) samouprave i lokalne samouprave ocjenjuju i razvrstavaju u skupine. Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se u četiri skupine, a lokalne samouprave u osam skupina. Skupine razvijenosti predstavljaju jednake dijelove (polovine, odnosno četvrtine) u razdiobi po veličini uređenih nizova iznadprosječnih i ispodprosječnih vrijednosti indeksa razvijenosti za jedinice područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave.

Zadnji službeni statistički izračun indeksa razvijenosti objavljen je 2024. godine. Računan je po istoj, nepromijenjenoj metodologiji kao i izračun indeksa iz 2018. godine, ali na temelju zadnjih dostupnih podataka za sve JLS-ove i JP(R)S-ove iz 2020., 2021. i 2022. godine. (izvor: *web stranice Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije*, <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/regionalni-razvoj/indeks-razvijenosti/112>).

Vrijednost indeksa razvijenosti za razdoblje 2020.-2022. za Grad Kraljevicu iznosi 105,552 (Tablica 11 i Tablica 12), što je iznad hrvatskog prosjeka. Grad Kraljevica smještena je u VII. razvojnu skupinu jedinica

lokalne samouprave, koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Rangirana je kao 105. od 556. jedinica lokalne samouprave.

Tablica 11: Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini (razdoblje 2020.-2022.) – standardizirani pokazatelji za JLS

Jedinica lokalne samouprave (JLS)	Razvojna skupina JLS	Indeks razvijenosti JLS	Vrijednosti standardiziranih pokazatelja za JLS					
			Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2022./2012.)	Indeks starenja (2021.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2021.)
Kraljevica	7	105,552	111,50	103,30	106,90	101,87	95,57	116,83

Izvor: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Tablica 12: Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini (razdoblje 2020.-2022.) – osnovni pokazatelji za JLS

Jedinica lokalne samouprave (JLS)	Razvojna skupina JLS	Indeks razvijenosti JLS	Vrijednosti osnovnih pokazatelja za JLS					
			Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2022./2012.)	Indeks starenja (2021.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2021.)
Kraljevica	7	105,552	43.069,44	4.187,36	0,0448	88,84	222,00	29,25

Izvor: Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

U odnosu na prethodno Izvješće o stanju u prostoru, smanjila se vrijednost indeksa razvijenosti. Za razdoblje od 2014.-2016. indeks razvijenosti iznosio je 106,628 što je Grad Kraljevicu svrstalo na 77. mjesto u Republici Hrvatskoj. Zabilježen je pad ranga u odnosu na prethodno Izvješće za 28 mjesta.

Vrijednost indeksa razvijenosti za razdoblje 2020.-2022. za Primorsko-goransku županiju iznosi 103,860 što je također iznad hrvatskog prosjeka. Na temelju ove vrijednosti, Primorsko-goranska županija svrstava se III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave. PGŽ je rangirana je kao šesta najrazvijenija županija.

Tržište rada i struktura gospodarskih djelatnosti

Prema podacima DZS-a broj trgovačkih društava sa sjedištem na području Grada Kraljevice u izvještajnom razdoblju bilježi blagi trend rasta. U 2024. godini poslovalo je 111 aktivnih poslovnih subjekata. Aktivnim poslovnim subjektima smatraju se oni koji su u izvještajnoj godini ostvarili neki promet, zapošljavali radnike ili investirali u dugotrajnu imovinu. Za neprofitne pravne osobe kriterij aktivnosti je predaja godišnjeg financijskog izvještaja. Promatrajući broj aktivnih trgovačkih društava prema registriranim djelatnostima, vidljivo je da je najveći broj registriran u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima, trgovini na veliko i malo, te građevinarstvu i prerađivačkoj industriji. (Tablica 13)

Tablica 13: Broj aktivnih trgovačkih društava i zaposlenih osoba u Gradu Kraljevici, po NKD područjima i godinama

Područje NKD 2007		Aktivni 2021	Zaposleni 2021	Aktivni 2022	Zaposleni 2022	Aktivni 2023	Zaposleni 2023	Aktivni 2024	Zaposleni 2024
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1	1	1	1	1	1	1	1
B	Rudarstvo i vađenje	0	0	0	0	0	0	0	0
C	Prerađivačka industrija	10	259	11	261	11	267	13	284
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0	0	0	0	0	0	0
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	0	0	0	0	0	0	0
F	Građevinarstvo	14	36	11	37	12	55	13	53
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	15	38	20	46	17	50	17	51
H	Prijevoz i skladištenje	7	57	7	60	8	74	7	70
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	9	81	14	94	13	85	12	85
J	Informacije i komunikacije	4	10	5	11	5	14	7	18
K	Financijske djelatnosti i osiguranja	1	3	1	3	1	3	1	3
L	Poslovanje nekretninama	4	4	5	6	4	5	4	6
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	14	22	17	25	16	25	20	30
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13	22	10	21	10	21	10	22
O	Javna uprava i obrana; obvezno	0	0	0	0	0	0	0	0

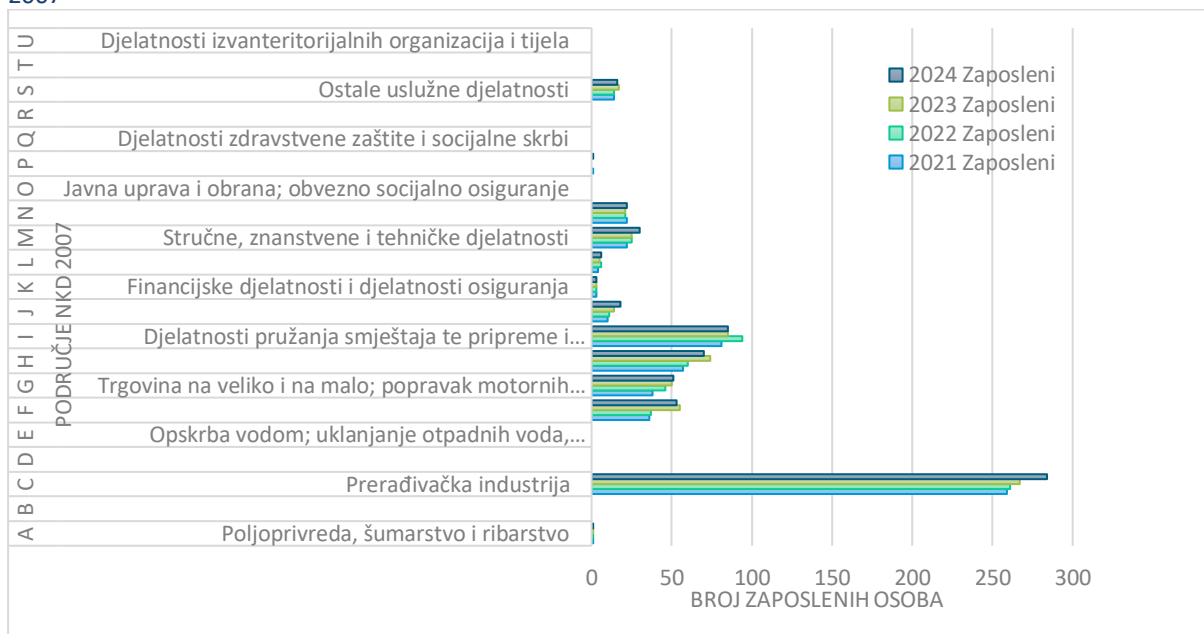
	socijalno osiguranje								
P	Obrazovanje	1	1	0	0	0	0	1	1
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	0	0	0	0	0	0	0	0
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0	0	0	0	0	0	0
S	Ostale uslužne djelatnosti	5	14	4	14	5	17	5	16
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0	0	0	0	0	0	0
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	98	548	106	579	103	617	111	640

Napomena: aktivnim poslovnim subjektima smatraju se oni koji su u izvještajnoj godini ostvarili neki promet, zapošljavali radnike ili investirali u dugotrajnu imovinu. Za neprofitne pravne osobe kriterij aktivnosti je predaja godišnjeg financijskog izvještaja

Izvor: DZS

Prema podacima DZS-a broj zaposlenih osoba u trgovačkim društvima sa sjedištem na području Grada Kraljevice u 2021. godini iznosio je 548, u 2022. godini povećao se na 579, u 2023. godini na 617, a u 2024. na 640 zaposlenih osoba. Zabilježen je rast broja zaposlenih osoba u trgovačkim društvima.

Grafikon 9: Broj zaposlenih osoba u trgovačkim društvima sa sjedištem na području Grada Kraljevice prema NKD 2007

Izvor: DZS; obrada autora

Prikazani broj zaposlenih ne uključuje zaposlenike koji žive na području Grada Kraljevice, a rade na području nekih drugih općina ili gradova, a s druge strane uključuje one koji žive na području drugih općina ili gradova, a rade na području Grada Kraljevice.

Ostale aktivne pravne osobe uglavnom su registrirane u djelatnosti - Umjetnost, zabava i rekreacija, a najviše zaposlenih u djelatnosti Obrazovanje. (Tablica 14)

Tablica 14: Broj ostalih aktivnih pravnih osoba i zaposlenih osoba u Gradu Kraljevici, po NKD područjima i godinama

Područje NKD 2007		Aktivni 2021	Zaposleni 2021	Aktivni 2022	Zaposleni 2022	Aktivni 2023	Zaposleni 2023	Aktivni 2024	Zaposleni 2024
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0	0	0	0	0	0	0	0
B	Rudarstvo i vađenje	0	0	0	0	0	0	0	0
C	Prerađivačka industrija	0	0	0	0	0	0	0	0
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0	0	0	0	0	0	0
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	0	0	0	0	0	0	0
F	Građevinarstvo	0	0	0	0	0	0	0	0
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	0	0	0	0	0	0	0	0
H	Prijevoz i skladištenje	1	4	1	4	1	4	1	4
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	0	0	0	0	0	0	0	0
J	Informacije i komunikacije	0	0	0	0	0	0	0	0
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0	0	0	0	0	0	0
L	Poslovanje nekretninama	0	0	0	0	0	0	0	0
M	Stručne, znanstvene i	0	0	0	0	0	0	0	0

	tehničke djelatnosti								
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1	16	1	16	1	15	1	16
P	Obrazovanje	2	78	2	78	2	79	2	81
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	38	1	37	1	36	1	38
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	22	3	20	4	23	6	22	6
S	Ostale uslužne djelatnosti	13	3	12	5	10	4	11	4
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0	0	0	0	0	0	0
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	40	142	37	144	38	144	38	149

Napomena: aktivnim poslovnim subjektima smatraju se oni koji su u izvještajnoj godini ostvarili neki promet, zapošljavali radnike ili investirali u dugotrajnu imovinu. Za neprofitne pravne osobe kriterij aktivnosti je predaja godišnjeg financijskog izvještaja. Ostale pravne osobe obuhvaćaju udruge, ustanove, gospodarska udruženja i grad.

Izvor: DZS

Obrtništvo

Na području Grada Kraljevice na kraju izvještajnog razdoblja, u 2024. godini bilo je 78 aktivnih obrta. (Tablica 15). Najviše obrta pripada sljedećim područjima NKD-a: Građevinarstvo, Ostale uslužne djelatnosti te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Porast obrta doprinosi rastu i razvoju gospodarstva.

Tablica 15: Broj aktivnih obrta i zaposlenih osoba u Gradu Kraljevici, po NKD područjima i godinama

Područje NKD 2007		Aktivni 2021	Zaposleni 2021	Aktivni 2022	Zaposleni 2022	Aktivni 2023	Zaposleni 2023	Aktivni 2024	Zaposleni 2024
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	8	15	7	14	7	15	6	14
B	Rudarstvo i vađenje	0	0	0	0	0	0	0	0
C	Prerađivačka industrija	5	5	5	5	5	5	5	5
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0	0	0	0	0	0	0
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	0	0	0	0	0	0	0
F	Građevinarstvo	13	25	13	24	16	26	15	23
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	7	12	10	14	9	14	10	14
H	Prijevoz i skladištenje	2	2	1	1	2	3	2	4
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	12	44	13	45	11	32	11	35
J	Informacije i komunikacije	5	5	4	4	6	6	3	3
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0	0	0	1	1	0	0
L	Poslovanje nekretninama	0	0	1	1	1	1	1	1
M	Stručne, znanstvene i	11	11	14	14	14	14	4	4

	tehničke djelatnosti								
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3	3	4	4	5	5	8	8
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	0	0	0	0
P	Obrazovanje	0	0	1	1	1	1	0	0
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	1	1	1	1	1	0	0
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0	0	0	0	0	0	0
S	Ostale uslužne djelatnosti	13	13	11	12	9	11	13	16
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0	0	0	0	0	0	0
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	80	136	85	140	88	135	78	127

Napomena: aktivnim poslovnim subjektima smatraju se oni koji su u izvještajnoj godini ostvarili neki promet, zapošljavali radnike ili investirali u dugotrajnu imovinu. Za neprofitne pravne osobe kriterij aktivnosti je predaja godišnjeg financijskog izvještaja

Izvor: DZS

Turizam

Dominantne grane gospodarstva su brodogradnja i turizam, pa je daljnji razvoj turizma i kulturne ponude jedan od prioriteta Grada Kraljevice. Turistički resursi spoj su kulturno-povijesne baštine, mora i duge tradicije pomorstva i ribarstva te prirodnih obilježja i povoljnog prometnog položaja. Kraljevica se smatra i jednim od prvih centara zdravstvenog turizma.

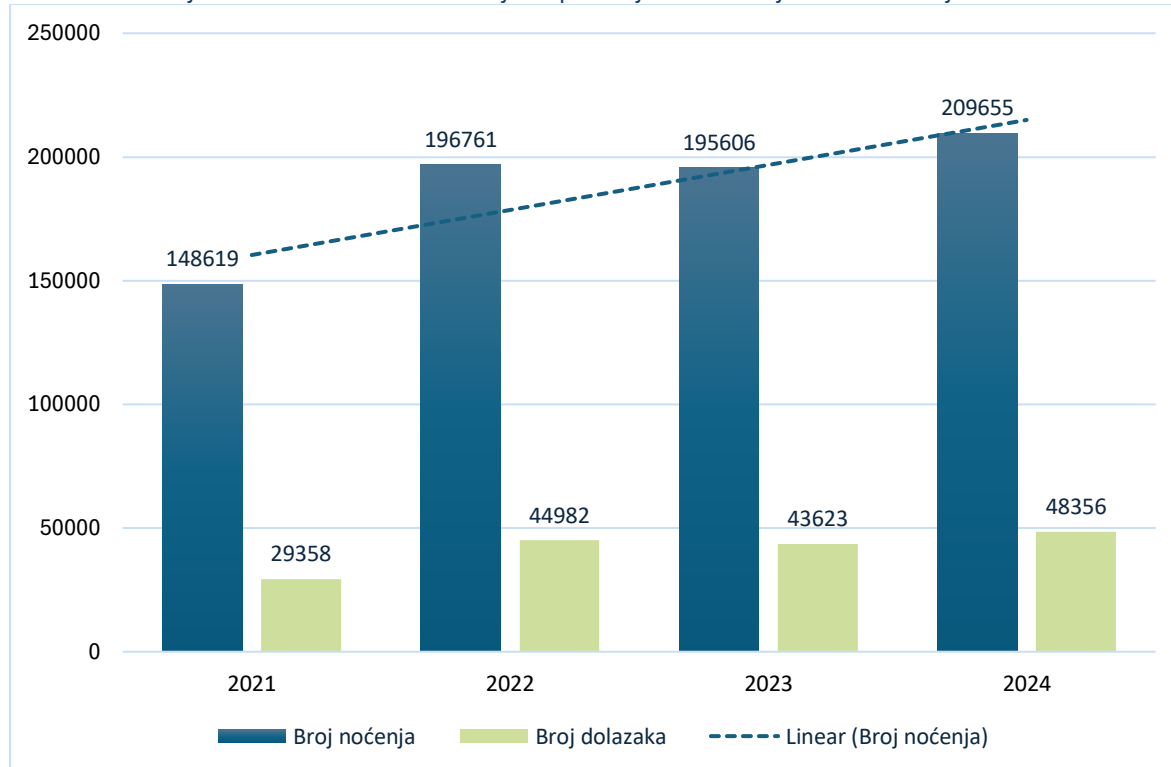
Na području Grada Kraljevice djeluje Turistička zajednica grada Kraljevice. Turističko-informativni centar nalazi se u dvorcu Nova Kraljevica na adresi Rovina 6. O tome koliko se ulaže u turizam govore i osvojene nagrade Suncokret ruralnog turizma (2025. godine) u čak dvije kategorije:

- ruralni turistički projekti – zlatna povelja za Dvorac Nova Kraljevica i
- turistička seljačka gospodarstva – zlatna povelja za OPG Suzi, Farmu magaraca iz Šmrike.

Dobra prometna povezanost i blizina većih turističkih središta, pruža mogućnost Kraljevici da se razvija i kao izletnička destinacija, iako postoji izražen potencijal za unapređenje ponude kroz kvalitetniju valorizaciju postojećih resursa i razvoj suvremenih i održivih oblika turizma. Ključni kulturno-povijesni resurs predstavlja Dvorac Nova Kraljevica, vrijedan spomenik graditeljske baštine s interpretacijskim i muzejskim sadržajima. Prirodni resursi obuhvaćaju morsku obalu, manje uređene i prirodne plaže te krajobraz pogodan za rekreaciju i boravak na otvorenom. Turističku ponudu dopunjuju kulturne i lokalne manifestacije, ugostiteljska ponuda te razni oblici aktivnog turizma.

Broj ostvarenih dolazaka i noćenja na području Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. do 2024. godine (Grafikon 10), bilježi trend rasta nakon oporavka tržišta 2022. godine, od pandemije COVID-a 19. U izvještajnom razdoblju najviše noćenja i dolazaka bilježeno je 2024. godine, ukupno 209655 noćenja i 48356 dolazaka.

Grafikon 10: Broj ostvarenih dolazaka i noćenja na području Grada Kraljevice u razdoblju od 2021. do 2024. g.

Izvor: TZ Grada Kraljevice - eVisitor, studeni 2025.; obrada autora

Naredne tablice sadrže podatke o strukturi dolazaka i noćenja turista prema rezidentnosti za 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu.

Tablica 16: Struktura dolazaka i noćenja turista prema rezidentnosti turista za 2021. i 2022. godinu

Država	Dolasci 2021.	Noćenja 2021.	Država	Dolasci 2022.	Noćenja 2022.
Slovenija	9.508	46.148	Slovenija	11.879	54.123
Njemačka	5.927	33.113	Njemačka	6.348	35.884
Hrvatska	3.570	23.568	Mađarska	6.893	21.974
Mađarska	2.721	11.034	Hrvatska	4.537	21.261
Poljska	1.551	7.650	Poljska	3.724	14.480
Češka	1.200	6.168	Češka	1.691	7.787
Austrija	976	4.768	Litva	1.276	5.826
Slovačka	476	2.689	Austrija	1.270	5.728
Italija	516	1.987	Italija	1.604	4.529
Bosna i Hercegovina	261	1.637	Ukrajina	433	3.995
Srbija	151	1.429	Slovačka	706	3.813
Nizozemska	421	1.089	Bosna i Hercegovina	899	3.536
Litva	237	992	Nizozemska	551	2.297
Švicarska	297	843	Srbija	209	1.953
Ukrajina	255	811	Belgija	290	1.220
Francuska	297	602	Francuska	483	1.187
Rumunjska	117	577	Švicarska	429	1.176
Belgija	207	568	Rumunjska	199	839
Rusija	72	538	Švedska	202	622
Danska	70	386	Ujedinjena Kraljevina	178	597
Švedska	55	242	Bugarska	185	428
SAD	35	234	SAD	80	391
Bugarska	32	168	Estonija	119	332
Ostale afričke zemlje	30	150	Danska	66	299
Ujedinjena Kraljevina	35	132	Rusija	35	288
Australija	24	120	Ostale azijske zemlje	50	285
Makedonija	17	116	Makedonija	56	229
Španjolska	61	110	Letonija	77	206
Luksemburg	18	93	Ostale europske zemlje	35	147
Ostale azijske zemlje	13	70	Španjolska	85	145
Ostale europske zemlje	11	59	Kanada	23	123
Koreja, Republika	11	46	Izrael	15	118
Estonija	30	45	Australija	24	110
Norveška	10	43	Kina	17	93
Izrael	7	33	Norveška	33	87
Kanada	12	33	Portugal	25	59
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	8	29	Turska	25	56
Kina	8	27	Irska	23	47
Letonija	16	26	Luksemburg	18	45
Kazahstan	3	25	Bjelorusija	14	44
Portugal	16	25	Crna Gora	18	40
Bjelorusija	8	24	Finska	30	40
Lihtenštajn	3	23	Japan	6	39

Grčka	3	17	Lihtenštajn	3	36
Turska	7	17	Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	17	28
Argentina	3	14	Argentina	13	25
Južnoafrička Republika	9	14	Ostale afričke zemlje	11	25
Crna Gora	5	11	Indija	4	19
Čile	3	11	Kazahstan	2	18
Brazil	5	10	Brazil	10	15
Japan	4	10	Grčka	6	15
Kosovo	4	8	Indonezija	9	15
Irska	4	7	Novi Zeland	9	15
Indonezija	1	5	Albanija	11	14
Maroko	1	5	Kosovo	5	14
Tajland	2	5	Čile	1	13
Novi Zeland	3	4	Ostale zemlje Oceanije	8	12
Finska	3	3	Koreja, Republika	3	5
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	3	3	Island	4	4
Island	2	2	Malta	2	4
Albanija	1	1	Ostale zemlje Sjeverne Amerike	1	3
Meksiko	1	1	Cipar	2	2
Ujedinjeni Arapski Emirati	1	1	Tajland	1	1
Strani turisti:	25.788	125.051		40.445	175.500
Domaći turisti:	3.570	23.568		4.537	21.261
UKUPNO:	29.358	148.619		44.982	196.761

Izvor: TZ Grada Kraljevice - eVisitor, studeni 2025.

Tablica 17: Struktura dolazaka i noćenja turista prema rezidentnosti turista za 2023. i 2024. godinu

Država	Dolasci 2023.	Noćenja 2023.	Država	Dolasci 2024.	Noćenja 2023.
Slovenija	12.422	53.760	Slovenija	14.138	59.057
Njemačka	5.822	34.477	Njemačka	5.310	33.412
Mađarska	7.127	23.354	Hrvatska	6.027	27.245
Hrvatska	4.040	21.532	Mađarska	8.066	26.244
Poljska	3.454	14.963	Poljska	3.257	13.884
Austrija	1.497	7.517	Austrija	1.525	6.670
Češka	1.398	7.075	Češka	1.468	6.413
Litva	1.147	5.373	Slovačka	1.022	5.202
Italija	1.429	4.471	Litva	1.081	5.038
Slovačka	905	4.367	Italija	1.318	4.420
Nizozemska	569	2.703	Ukrajina	908	3.517
Ukrajina	466	2.438	Bosna i Hercegovina	569	2.719
Bosna i Hercegovina	513	2.141	Srbija	253	2.013
Srbija	232	1.973	Nizozemska	429	1.924
Francuska	487	1.250	Švicarska	361	1.417
Švicarska	346	1.014	Francuska	446	1.411
Belgija	206	825	Rumunjska	317	1.280

Danska	150	824	Belgija	201	934
Rumunjska	177	730	Danska	130	742
Švedska	153	596	Švedska	166	677
SAD	94	586	Ujedinjena Kraljevina	136	470
Makedonija	44	467	Makedonija	138	469
Ujedinjena Kraljevina	148	443	SAD	89	433
Ostale azijske zemlje	52	345	Bugarska	109	373
Estonija	104	311	Letonija	46	341
Španjolska	95	241	Turska	80	302
Rusija	30	205	Estonija	95	301
Letonija	47	194	Kanada	43	296
Bugarska	64	152	Španjolska	64	256
Kanada	38	136	Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	23	231
Norveška	48	115	Ostale azijske zemlje	51	194
Turska	30	114	Indija	28	172
Australija	21	101	Rusija	39	155
Bjelorusija	23	97	Ostale afričke zemlje	29	153
Ostale afričke zemlje	22	97	Argentina	12	126
Ostale europske zemlje	14	73	Crna Gora	22	115
Brazil	18	57	Bjelorusija	30	100
Finska	33	56	Australija	47	93
Izrael	16	54	Portugal	32	93
Crna Gora	2	38	Luksemburg	37	89
Irska	15	35	Norveška	28	81
Grčka	6	34	Lihtenštajn	7	70
Indija	6	26	Irska	18	63
Lihtenštajn	2	26	Grčka	12	58
Luksemburg	6	26	Finska	22	56
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	10	25	Albanija	25	53
Albanija	18	24	Kosovo	13	37
Ujedinjeni Arapski Emirati	3	19	Meksiko	3	33
Portugal	15	17	Ostale europske zemlje	8	24
Kina	9	15	Izrael	5	23
Japan	4	10	Kazahstan	5	23
Kosovo	10	10	Kina	14	22
Ostale zemlje Oceanije	3	10	Novi Zeland	11	19
Malta	3	9	Ujedinjeni Arapski Emirati	2	18
Tajland	3	8	Island	8	17
Tajvan, Kina	6	8	Jordan	1	14
Maroko	4	7	Čile	8	12
Meksiko	4	7	Koreja, Republika	8	12
Kazahstan	1	6	Brazil	6	11
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	2	5	Japan	2	7
Koreja, Republika	4	4	Ostale zemlje Sjeverne Amerike	2	6
Argentina	1	3	Maroko	1	4
Novi Zeland	1	3	Tajvan, Kina	2	4

Čile	1	1	Tunis	1	4
Hong Kong, Kina	1	1	Južnoafrička Republika	1	2
Jordan	1	1	Indonezija	1	1
Južnoafrička Republika	1	1			
Strani turisti:	39.583	174.074	Strani turisti:	42.329	182.410
Domaći turisti:	4.040	21.532	Domaći turisti:	6.027	27.245
UKUPNO:	43.623	195.606	UKUPNO:	48.356	209.655

Izvor: TZ Grada Kraljevice - eVisitor, studeni 2025.

Strani turisti kroz cijelo razdoblje čine dominantan udio u ukupnoj strukturi (oko 85 - 90%), s posebnim naglaskom na tržišta Slovenije, Mađarske i Njemačke koja kontinuirano ostvaruju najveći broj dolazaka i noćenja. Daleko najveći broj dolazaka i noćenja tijekom izvještajnog razdoblja ostvaraju turisti iz Slovenije. Mađarska bilježi snažan rast i učvršćuje se kao drugo najvažnije tržište, dok Njemačka bilježi blagi pad u 2023. i 2024. godini.

Najveći broj dolazaka i noćenja domaćih turista zabilježen je u 2024. godini s 6.027 dolazaka i 27.245 noćenja te prosječnom duljinom boravka od 4,5 noćenja.

U 2021. godini zabilježena je najveća prosječna duljina boravka, koja je iznosila 6,6 noćenja (3.570 dolazaka i 23.568 noćenja), dok je u ostalim promatranim godinama rastao broj dolazaka, ali se smanjila duljina boravka gostiju. Tijekom 2022. godine bilježi se porast dolazaka na 4.537, dok prosječna duljina boravka pada na 4,7 noćenja. U 2023. godini dolazi do blagog smanjenja dolazaka (4.040), dok se prosječna duljina boravka povećava se na 5,3 noćenja. Smanjena prosječna duljina boravka ukazuje na promjenu navika u putovanjima, gdje se prakticiraju kraći i češći dolasci.

Broj smještajnih kapaciteta na području Grada Kraljevice u promatranom razdoblju bilježi blagi, ali kontinuirani rast (Tablica 18). Broj smještajnih jedinica povećan je za 105 (oko 8,6 %), dok je broj kreveta porastao za 449 kreveta (oko 12,4 %).

Tablica 18: Smještajni kapaciteti na području Grada Kraljevice za 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu

Godina	Broj smještajnih jedinica	Broj kreveta	Broj dodatnih kreveta	Broj objekata	Broj obveznika
2021.	1.215	3.628	272	480	420
2022.	1.232	3.728	269	502	437
2023.	1.245	3.781	305	540	453
2024.	1.320	4.077	301	572	477

Izvor: TZ Grada Kraljevice - eVisitor, studeni 2025.

Struktura smještajnih kapaciteta na području Grada Kraljevice prikazana je tablično za 2021. i 2024. godinu (Tablica 19 i Tablica 20).

Tablica 19: Struktura smještajnih kapaciteta u 2021. godini

Objekt Vrsta objekta	Broj smještajnih jedinica	Broj kreveta	Broj dodatnih kreveta	Broj objekata	Broj obveznika
Hoteli	36	76	0	2	2
Kampovi	298	894	0	1	1
Nekomercijalni smještaj	242	974	4	242	241
Objekti u domaćinstvu	292	910	266	226	189

Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	347	774	2	9	7
Ukupno	1.215	3.628	272	480	420

Izvor: TZ Grada Kraljevice - eVisitor, studeni 2025.

Prema podacima TZ Grada Kraljevice - eVisitor tijekom 2022. i 2023. godine nije došlo do promjene broja smještajnih jedinica niti ostalih parametara u kategorijama hoteli i kampovi. Tijekom 2022. porastao je broj smještajnih jedinica u nekomercijalnom smještaju na 260, a tijekom 2023. na 276 jedinica. Broj smještajnih jedinica u objektima u domaćinstvu 2022. smanjio se na 291, a tijekom 2023. na 287 jedinica.

Tablica 20: Struktura smještajnih kapaciteta u 2024. godini

Objekt Vrsta objekta	Broj smještajnih jedinica	Broj kreveta	Broj dodatnih kreveta	Broj objekata	Broj obveznika
Hoteli	36	76	0	2	2
Kampovi	348	1.044	0	2	2
Nekomercijalni smještaj	297	1.202	9	297	293
Objekti u domaćinstvu	291	979	250	242	198
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	348	776	42	29	8
Ukupno	1.320	4.077	301	572	477

Izvor: TZ Grada Kraljevice - eVisitor, studeni 2025.

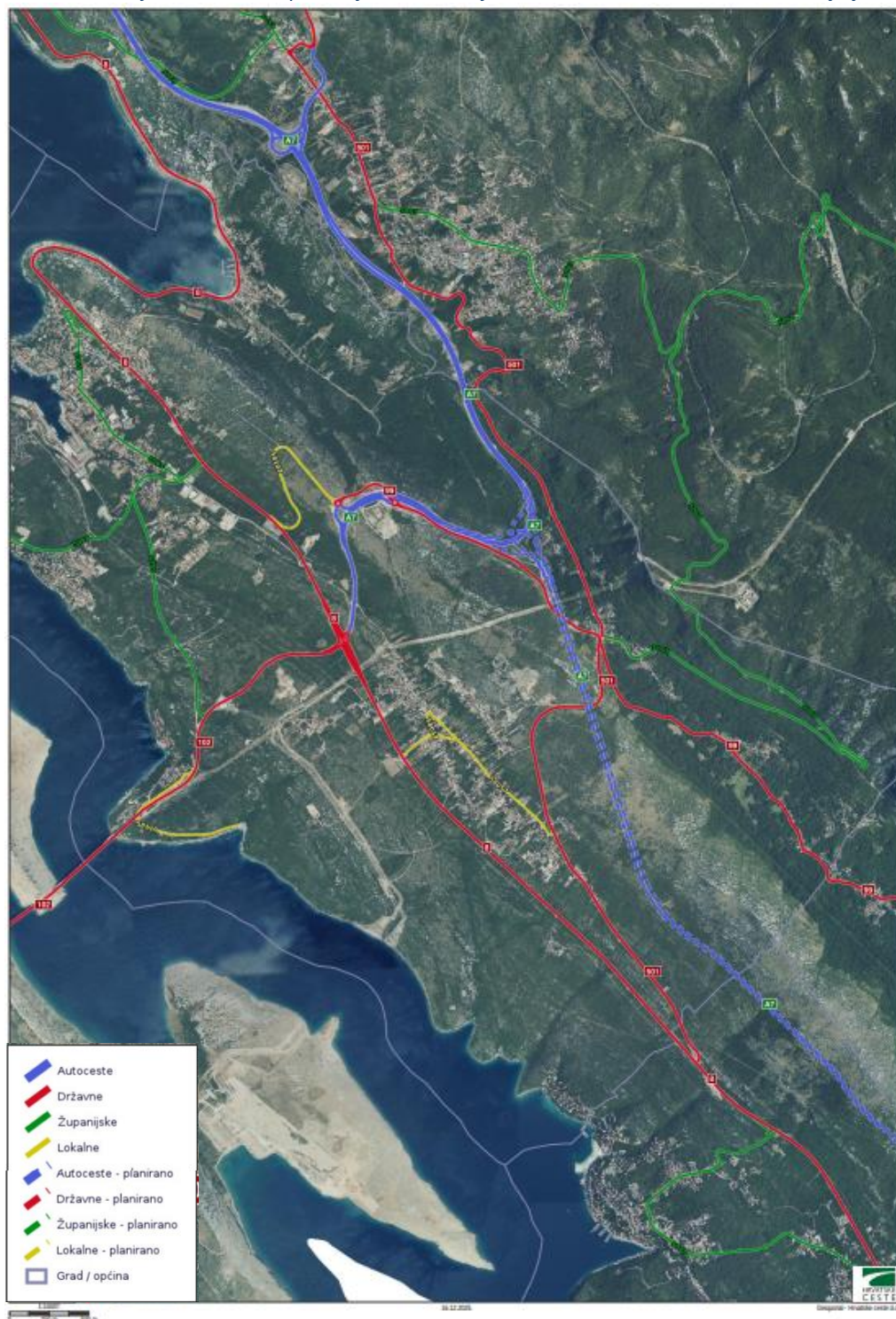
Iz strukture smještajnih kapaciteta na kraju izvještajnog razdoblja možemo zaključiti da hotelski dio čini manji dio ponude, dok kampovi predstavljaju značajni segment. Nekomercijalni smještaj i objekti u domaćinstvu imaju najveći broj smještajnih jedinica.

II.4 Opremljenost prostora infrastrukturom

II.4.1 Prometna infrastruktura

Prometnu infrastrukturu na području Grada Kraljevice čine cestovni, pješački, biciklistički i pomorski promet. Cestovnu infrastrukturu čine javne i nerazvrstane ceste. Javne ceste razvrstane su sukladno Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN broj 86/24, 118/25).

Slika 6: Prikaz javnih cesta na području Grada Kraljevice sukladno Odluci o razvrstavanju javnih cesta

Izvor: <https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/>

Javne ceste

Područjem Grada Kraljevice prolazi trasa autoceste A7, državnih cesta D8, D99, D102, D501 te trase četiri županijske i tri lokalne ceste, koje su prikazane na [Slika 6](#) i detaljnije opisane u [Tablica 21](#).

Tablica 21: Duljina i opis ceste po kategorijama

OZNAKA	OPIS CESTE	DULJINA (km)	
		GRAD KRALJEVICA	
	AUTOCESTE		
A 7	Rupa (granica RH/Slovenija) – čvorište Učka (A8) – čvorište Orehovica (A6) – Šmrika (DC8) – Žuta Lokva (čvorište Žuta Lokva, A1)	3,772	
	UKUPNO AUTOCESTE	3,772	
	DRŽAVNE CESTE		
D99	Kraljevica (LC58107) - Križišće (DC501) - Bribir - Novi Vinodolski (DC8)	4,355	
D 8	GP Pasjak - Matulji - Rijeka - Zadar - Split - Pelješac - Dubrovnik - GP Karasovići	8,806	
D 102	Kraljevica (A7/DC8) – Krk – Jurandvor	2,155	
D 501	Krasica (DC3) – Hreljin – Jadranovo (DC8)	4,859	
	UKUPNO DRŽAVNE CESTE	20,175	
	ŽUPANIJSKE CESTE		
ŽC 5065	Kraljevica (DC8 – ŽC5189)	1,755	
ŽC 5066	Kraljevica (kamp Oštro – ŽC5189)	1,423	
ŽC 5068	Sunger (ŽC5191) – Vrata (DC549) – Fužine (DC549) – Hreljin – Križišće (DC501)	3,559	
ŽC 5189	Kraljevica (DC8 – DC102)	2,068	
	UKUPNO ŽUPANIJSKE CESTE	8,805	
	LOKALNE CESTE		
LC 58057	Šmrika (DC8 – DC501)	1,508	
LC 58107	Kraljevica (DC8 – DC99)	1,256	
LC 58117	Šmrika (DC102 – luka Črišnjeva)	1,154	
	UKUPNO LOKALNE CESTE	3,918	
	UKUPNO CESTE	36,670	

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 86/24, 118/25), <https://geoportal.hrvatske-ceste.hr>; ŽUC, HC

Ukupna duljina javnih cesta na području Grada Kraljevice iznosi 36,67 km, od čega duljina autoceste iznosi 3,772 km, državnih cesta 20,175 km, županijskih cesta 8,805 km, a lokalnih 3,918 km.

U odnosu na prethodno Izvješće o stanju u prostoru ŽC 5064 više nije kategorizirana kao javna cesta.

Trase javnih cesta koje prolaze područjem Grada Kraljevice imaju izraženu tranzitnu ulogu u povezivanju Kvarnera s ostatkom obale i kontinentalnim dijelom RH. Jedno od važnijih čvorišta je čvor Šmrika (U izvještajnom razdoblju izrađivana je projektna dokumentacija za rekonstrukciju predmetnog čvorišta u cilju osiguranja bolje protočnosti prometa).

Slika 7), gdje se u dvije razine križaju autocesta A7, državna cesta D8 i državna cesta D102. Državna cesta D8 (tzv. Jadranska magistrala) povezuje sjeverni i južni Jadran. U izvještajnom razdoblju izrađivana je projektna dokumentacija za rekonstrukciju predmetnog čvorišta u cilju osiguranja bolje protočnosti prometa.

Slika 7: Čvor Šmrika

izvor: <https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/>

Prema publikacijama "Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske", čiji autor su Hrvatske ceste d.o.o., na području Grada Kraljevice nema brojačkih mjesta.

Tablica 22: Grad Kraljevica - investicijsko održavanje 2021. do 2024.

CESTA DIONICA	DIONICA	Datum internog tehničkog pregleda:	Program:	Ugovoreni iznos (mil. kuna)	Vrijednost izvedenih radova	Duljina zahvata (m)
DC8	Izvanredno održavanje kolnika na dionici državne ceste oznake DC8 dionica Bakar – Šmrika duljine 6.350m	05.11.2021.	Izvanredno održavanje ugradnjom mikroasfalta	3,191,035.0 0 kn	3,137,871.9 5 kn	6.650m
DC8	Izgradnja javne rasvjete raskrižja državne ceste oznake DC8 i županijske ceste oznake ŽC5189 u Gradu Kraljevici	07.02.2024.	Izgradnja javne rasvjete raskrižja	46.427,77 EUR 349.810,03 kn	42.636,03 EUR 321.241,17 kn	-

Izvor: HC

Prema podacima dobivenim od Hrvatskih cesta Izvanredno održavanje kolnika na dionici državne ceste oznake DC8 dionica Bakar – Šmrika duljine 6.350m izvođeno je od 01.09.2021. do 01.11.2021. godine.

Izgradnja javne rasvjete raskrižja državne ceste oznake DC8 i županijske ceste oznake ŽC5189 u Gradu Kraljevici izvedeno je od 26.06.2023. do 26.07.2023. godine.

Prema realizaciji programa i održavanja javnih cesta ŽUC-a (Tablica 23) u izvještajnom razdoblju radovi su vršeni na svim županijskim cestama. Najveće ulaganje izvršeno je za sanaciju kolnika i oborinsku odvodnju od priključka Janaf do bunkera prije naselja Križišće županijske ceste ŽC5068.

Tablica 23: Realizacija programa i održavanja javnih cesta

Oznaka ceste i lokacije, opis radova	Iznos (EUR)
ŽC 5066 Oštro, poboljšanje sustava oborinske odvodnje dužine 100m s izradom upojne građevine	29.021,67
ŽC5065 i ŽC5189 lokalitet Kraljevica, povećanje sigurnosti prometa-horizentalna i vertikalna prometna signalizacija	33.180,14
ŽC5065 lokalitet Kraljevica (Strossmayerova ul.), sanacija kolnika, oborinske odvodnje i nogostupa	78.284,13
ŽC5068 Veli Dol, geodetski elaborat izvedenog stanja ceste duljine 3,59 km	10.252,84
ŽC5068 lokalitet Križišće-Janaf, izvedbeni projekt sanacije ceste	25.625,00
ŽC5068 lokalitet Kraljevica, sanacija kolnika i oborinske odvodnje od priključka Janaf do bunkera prije naselja Križišće	670.564,27

Izvor: ŽUC

Nerazvrstane ceste

Nerazvrstane ceste nadovezuju se na mrežu javnih cesta. Prema registru nerazvrstanih cesta, na području Grada Kraljevice, ukupna duljina nerazvrstanih cesta iznosi 49,982 km. U odnosu na prošlo izvještajno razdoblje, kada je duljina nerazvrstanih cesta iznosila 48,850 km, zabilježeno je povećanje od 1,132 km.

Pješačke i biciklističke staze

Na području Grada Kraljevice prema podacima na mrežnim stranicama Turističke zajednice (*izvor: <https://www.visitkraljevica.hr/>*) nalaze se sljedeće pješačke staze/rute:

- **Stazama naših nona**
(Dvorac Nova Kraljevica – Carovo – šetnica uz more do Bakarac (tunere) – Bakarac – Sv. Trojica (staro groblje) – Križišće – Mrtvačev put – Mižolovo (Šmrika) – Šmrički most – Banj – Vrtić – Stari grad Zrinskih – Dvorac Nova Kraljevica)
- **Krajolikom našim**
(Dvorac Nova Kraljevica – Stari grad Zrinskih – Vrtić – Banj – Šmrički most – Šmrika – NK Primorac – Črišnjeva – Uvala Scott – Javorišće – Banj – Vrtić – Dvorac Nova Kraljevica)
- **Putovima Frankopana do Hreljinske gradine – dijelom na području Grada Kraljevice**
(Kraljevica -obalnom šetnicom prema Bakarcu - uspon prema Hreljinu do Starog grada Hreljina šetnicom *Put Gradine* - spust prema zaseoku Mali Dol - starom rimskom cestom natrag prema Bakarcu i Dvorcu Nova Kraljevica)
- **Planinarskim putovima Frankopana – dijelom na području Grada Kraljevice**
(U Kraljevici se nalaze dvije točke obilaznice – Dvorac Nova Kraljevica i Stari grad Zrinskih)

Biciklistička tura Tragovima Frankopana započinje u Dvorcu Nova Kraljevica, a proteže se kroz Stari grad Hreljin do Bakarskih prezida.

Staza „Stazama naših nona“ duga je 10,7 km, dok je staza „Krajolikom našim“ duga oko 11 km. Obje staze su označene odgovarajućim markacijama i realizirane u suradnji s PD Tuhobić. (Slika 8)

Slika 8: Markacije staza „Stazama naših nona“ – lijevo i „Krajojlikom našim“ – desno

Izvor: <https://www.visitkraljevica.hr/>

U izvještajnom razdoblju (krajem 2023. godine) završeni su radovi na parternom uređenju ekološko-edukativne staze Neriz (duljina šetnice je 374 metra). Zahvatom uređenja staze (Slika 9) obuhvaćeno je: popločenje šetnice betonskim opločnicima, postavljanja elemenata urbane opreme kao što su: info paneli, edukativni paneli, klupe, stol, dječji punkt, uređenja zelenih površina, te osiguranja šetnice zaštitnom ogradom.

Slika 9: Ekološko-edukativna staza Neriz

Izvor: Glasilo grada Kraljevice Frankopan, broj 56, lipanj 2024.

Pomorski promet

Na području Grada Kraljevice smještene su luka posebne namjene- brodogradilišna luka Kraljevica (državnog značaja) te luke otvorene za javni promet (LOJP).

Luke otvorene za javni promet u nadležnosti su Županijske lučke uprave Bakar – Kraljevica - Kostrena. Luka Kraljevica kategorizirana kao luka otvorena za javni promet županijskog značaja, dok su ostale luke lokalnog značaja.

Prema podacima ŽLU Bakar – Kraljevica – Kostrena (<https://www.zlu-bakar-kraljevica.hr/>) na području Kraljevice nalaze se sljedeće LOJP :

- Luka Kraljevica
 - površina kopnenog dijela luke iznosi 2507 m² (dio luke ispod bivše bolnice koncesijsko je područje ukupne površine 10 756,61 m² od toga kopneni dio 1 041,42 m² te morski dio površine 9 715,19 m²)
 - sastoji od operativne obale i obale za komunalni i nautički vez plovila
 - operativna obala: dužina 35,00 m i širina 3,00 m
 - 148 komunalnih vezova
 - 18 nautičkih vezova
 - 4 pontona ukupne dužine 48,00 m za privez nautičkih plovila
 - sadržaji u luci: dizalica za dizanje i spuštanje plovila u more kapaciteta 4t sa pripadajućim manipulativnim prostorom, priključci struje i vode, spremnik za uljni otpad, kante za otpad
- Luka Carovo
 - površina kopnenog dijela luke iznosi 2813 m²
 - luka namijenjena za komunalne vezove
 - 3 nautička veza
 - sadržaji u luci: nema
- Luka Trnova
 - površina kopnenog dijela luke iznosi 818 m²
 - 20 komunalnih vezova
 - sidrište - namijenjeno komunalnim vezovima - 2 veza
- Luka Bakarac
 - površina kopnenog dijela luke iznosi 930 m²
 - sastoji se od operativnog zaštitnog gata i obale za komunalni i nautički vez brodica
 - dio lučkog područja namijenjeno za područje koncesije ukupne površine 9.338,47m² od toga kopneni dio površine 1.415,41m² te morski dio površine 7.923,06 m²
 - operativna obala: dužina 29 m; širina 3 m
 - 58 komunalnih vezova
 - 4 nautička veza
 - sadržaji u luci: nema
- Luka Dobra (nautički dio luke Bakarac)
 - površina kopnenog dijela luke iznosi 2.827 m²
 - nautički dio luke Bakarac područje pod koncesijom na kojemu se mogu graditi objekti infrastrukture i suprastrukture, namijenjeni nautičkim vezovima
- Luka Črišnjeva
 - površina kopnenog dijela luke iznosi 5962 m²
 - pričuvna luka za slučaj prekida prometa Krčkim mostom (bivša trajektna luka)
 - sastoji iz operativnog gata, pričuvne trajektna rampe i obale za komunalni i nautički vez brodica
 - operativna obala: dužina 42,00 m i širina 2,00 m
 - 145 komunalnih vezova
 - 19 nautičkih vezova
 - sadržaji u luci: lučki plato površine 3200 m² (parkiralište za automobile), ugostiteljski objekt sa terasom površine 305 m², dizalica za dizanje i spuštanje plovila u more

kapaciteta 5t sa pripadajućim manipulativnim prostorom, priključci struje i vode, spremnik za uljni otpad, kante za otpad, video nadzor

- Luka Dumboka
 - površina kopnenog dijela luke iznosi 972 m²
 - luka namijenjena za komunalne vezove
 - 24 komunalna veza
- Luka Neriz
 - površina kopnenog dijela luke iznosi 2456 m²
 - luka namijenjena za komunalne vezove
 - 57 komunalnih vezova

U izvještajnom razdoblju (u prosincu 2023.) zaključen je važan projekt rekonstrukcije pričuvne trajektne luke Črišnjeva. Realizacija projekta provodila se tijekom 2022. i 2023. godine.

Rekonstrukcijom je luka Črišnjeva dobila 85 novih vezova od kojih 70 komunalnih, a 15 nautičkih. Na krajnjem istočnom i krajnjem zapadnom dijelu lučkog područja postavljene su armirano-betonske pasarele širine 2,5 m i dužine 135 m sa zapadne te oko 130 m s istočne strane luke.

Prema PPUG Kraljevice luke otvorene za javni promet su Kraljevica, Bakarac i Črišnjeva. Unutar luka planirane su sljedeće djelatnosti po bazenima:

1. Kraljevica (županijski značaj)
 - Uvala Kraljevica - ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, privez i odvez brodica domicilnog stanovništva (komunalni privez), privez i odvez ribarskih brodica te iskrcaj ribe, privez i odvez turističkih i nautičkih brodica (nautički privez i pristan), građevina za opskrbu plovila gorivom te servisiranje plovila.
 - Uvala Carovo - ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, privez i odvez brodica domicilnog stanovništva (komunalni privez), privez i odvez ribarskih brodica, privez i odvez turističkih i nautičkih brodica (nautički privez) te servisiranje plovila
 - Uvala Trnova - privez i odvez brodica domicilnog stanovništva (komunalni privez), privez i odvez turističkih i nautičkih brodica (nautički privez) s mogućnošću izvlačenja i popravka baraka tj. servisiranja plovila.
2. Bakarac (lokalni značaj)
 - Uvala Bakarac - ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, privez i odvez brodica domicilnog stanovništva (komunalni privez) privez i odvez ribarskih brodova, privez i odvez turističkih i nautičkih brodica (nautički privez) te servisiranje plovila.
 - Uvala Dobra - privez i odvez brodica, privez i odvez turističkih i nautičkih brodica (nautički privez), spuštanje i dizanje brodica, zimski suhi deponij kao dvonamjensko korištenje parkirališta planiranog za potrebe luke na kopnenom dijelu, servisiranje plovila.
3. Črišnjeva (lokalni značaj)
 - Uvala Črišnjeva - pričuvna trajektna luka, privez i odvez brodica domicilnog stanovništva (komunalni privez) privez i odvez turističkih i nautičkih brodica (nautički privez) uslužni sadržaji, sadržaji vezani uz servis i opremu plovila, izletnički sadržaji.
 - Uvala Dumboka - privez i odvez brodica domicilnog stanovništva (komunalni privez), privez i odvez turističkih i nautičkih brodica (nautički privez) s mogućnošću izvlačenja i popravka baraka tj. servisiranja plovila.
 - Uvala Rasatica - ukrcaj i iskrcaj putnika i roba, privez i odvez brodica domicilnog stanovništva (komunalni privez), privez i odvez turističkih i nautičkih brodica (nautički privez) te servisiranje plovila.

II.4.2 Elektroničke komunikacije

U skladu s Uredbom o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN br. 42/25), elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema u nepokretnoj komunikacijskoj mreži planira se podzemno i nadzemno, slijedeći koridore prometnica, i drugih vrsta infrastrukture, najčešće na javnim površinama. Iznimno, radi značajnog skraćivanja trase, koridor se može planirati i izvan koridora prometnica, ili drugih vrsta infrastrukture, u skladu s prostornim planovima uređenja predmetnog područja.

Podaci o broju baznih postaja na području Grada Kraljevice prikazani su u [Tablica 24.](#)

Tablica 24: Podaci o broju baznih postaja na području Grada Kraljevice

Stanje na dan	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2024.
Broj baznih postaja	8	8	9	8
Broj lokacija*	8	8	8	8
Broj antenskih stupova	4	4	4	4
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	3	3	3	3
Broj unutarnjih antenskih sustava u zatvorenom prostoru	1	1	1	1
*Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatora mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu				
Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN br. 42/25) prostorom Grada Kraljevice obuhvaćeno je 5 elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova.				

Izvor: HAKOM

Prema podacima HAKOM-a u IV. kvartalu 2024. bilo je ukupno 1540 priključaka, od čega 1316 priključaka privatnih korisnika (85,5 %). U Tablica 25 i Grafikon 11 prikazan broj priključaka privatnih korisnika po razinama brzina za IV. kvartal 2024. Najveći broj privatnih korisnika ima brzinu od 20 do 30 Mbit/s. Niti jedan korisnik nema brzinu veću od 10 Gbit/s, kao niti manju od 4 Mbit/s.

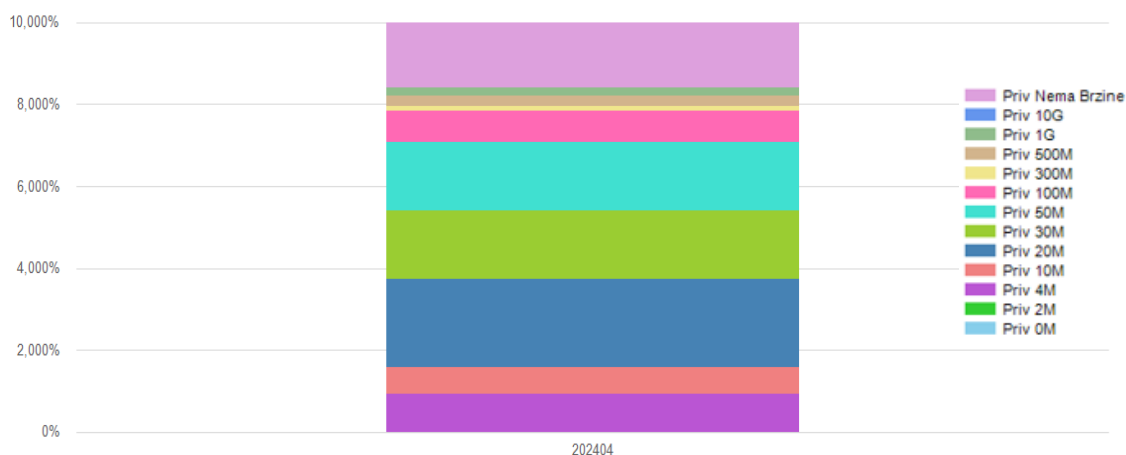
Tablica 25: Broj priključaka privatnih korisnika razvrstanih po razinama brzina na području Grada Kraljevice – IV. kvartal 2024.

Privatni korisnici- Grad Kraljevica												
0 do 2 Mbit/s	2 do 4 Mbit/s	4 do 10 Mbit/s	10 do 20 Mbit/s	20 do 30 Mbit/s	30 do 50 Mbit/s	50 do 100 Mbit/s	100 do 300 Mbit/s	300 do 500 Mbit/s	500 do 1000 Mbit/s	1 do 10 Gbit/s	10 Gbit/s	Brzina nije ugovorena
0	0	128	86	295	226	228	104	17	34	27	0	216
UKUPNO											1316	

Izvor: HAKOM

Grafikon 11: Korištenje širokopojasnog pristupa – privatni korisnici

Profil brzina po kvartalima; privatni (%)

Izvor: HAKOM

Broj priključaka poslovnih korisnika razvrstanih po razinama brzina za IV. kvartal 2024. prikazan je u Tablica 26 te u Grafikon 12. Najveći broj poslovnih korisnika nema ugovorenu brzinu. Niti jedan korisnik nema brzinu veću od 10 Gbit/s, a dva korisnika imaju brzinu manju od 4 Mbit/s.

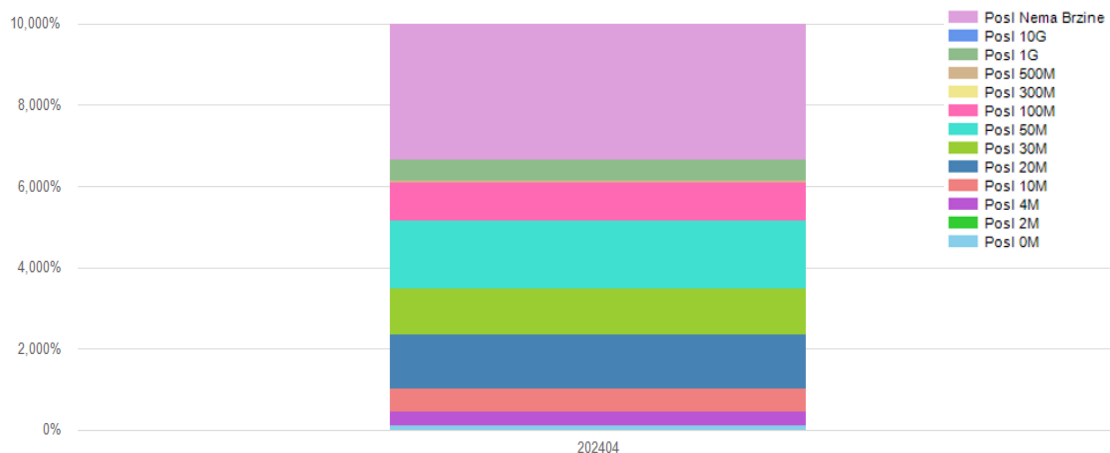
Tablica 26: Broj priključaka poslovnih korisnika razvrstanih po razinama brzina na području Grada Kraljevice – IV. kvartal 2024.

Poslovni- Grad Kraljevica												
0 do 2 Mbit/s	2 do 4 Mbit/s	4 do 10 Mbit/s	10 do 20 Mbit/s	20 do 30 Mbit/s	30 do 50 Mbit/s	50 do 100 Mbit/s	100 do 300 Mbit/s	300 do 500 Mbit/s	500 do 1000 Mbit/s	1 do 10 Gbit/s	10 Gbit/s	Brzina nije ugovorena
2	0	6	10	24	20	30	17	0	1	9	0	60
UKUPNO												179

Izvor: HAKOM

Grafikon 12: Korištenje širokopojasnog pristupa – poslovni korisnici

Profil brzina po kvartalima; poslovni (%)

Izvor: HAKOM

II.4.3 Energetski sustav

Energetski sustav Grada Kraljevice dijeli se na elektroenergetiku te transport i opskrbu naftom i plinom.

Elektroenergetski sustav

Područjem Grada Kraljevice prolaze trase dalekovoda naponske razine 220 kV i 2x110 kV (Tablica 27).

Tablica 27: Postojeći visokonaponski objekti na području Grada Kraljevice

Elektroenergetski objekti za prijenos električne energije - DALEKOVODI	Dalekovodi naponske razine 220 kV	DV 220 kV SENJ – MELINA
	Dalekovodi naponske razine 2x110kV	DV 2x110 kV MELINA – OMIŠALJ i MELINA – KS KRALJEVICA DV 2x110 kV HE VINODOL – EVP PLASE i HE VINODOL – MELINA

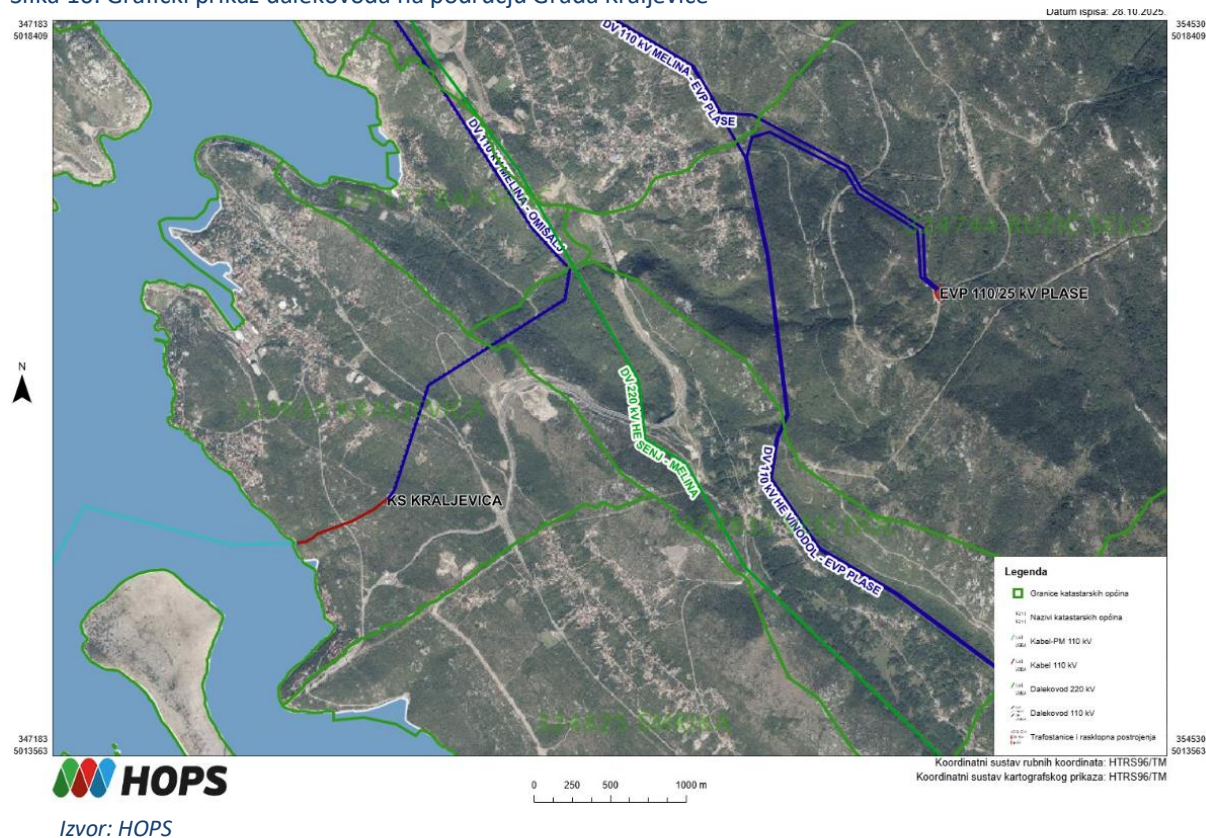
Izvor: HOPS, obrada autora

Osnovne karakteristike postojećih visokonaponskih objekata i postrojenja na području Grada Kraljevice:

- **DV 220 kV SENJ – MELINA**
 - pruža se sjevernim dijelom administrativnog područja Grada Kraljevice u smjeru sjeverozapad – jugoistok.
 - ukupna duljina predmetnog dalekovoda iznosi cca **4,7 km**.
- **DV 2x110 kV MELINA – OMIŠALJ i MELINA – KS KRALJEVICA**
 - pružaju se sjeverozapadnim dijelom administrativnog područja Grada Kraljevice u smjeru sjever – jug.
 - predmetni dalekovod je dvosistemski što znači da se na jednome stupu odnosno na jednoj trasi nalaze dva linijska objekta. Dvosistemski nadzemni dalekovod završava ispred kabelske stanice Kraljevica (KS Kraljevica). Nakon KS Kraljevica pa sve do KS Tiha položen je 110kV kabel.
 - ukupna duljina nadzemnog dijela dalekovoda iznosi cca **3,5 km**.
 - ukupna duljina kabelskog dijela iznosi cca **665m** (KS Kraljevica – KS Tiha).
- **DV 2x110 kV HE VINODOL – EVP PLASE i HE VINODOL – MELINA**
 - pružaju se sjeveroistočnim dijelom administrativnog područja Grada Kraljevice u smjeru sjeverozapad – jugoistok. Predmetni dalekovod je dvosistemski.
 - duljina dvosistemskog dalekovoda iznosi cca **2,4 km**.
- **Kabelska stanica KRALJEVICA**
 - nalazi se u blizini ŽC5189
- **Kabelska stanica TIHA**
 - nalazi se u uvali Tihova

Na području Grada Kraljevice nema transformatorskih stanica u nadležnosti HOPS-a d.d.

Slika 10: Grafički prikaz dalekovoda na području Grada Kraljevice

Slika 11: KS Tiha i KS Kraljevica

Distributivna električna mreža

Distributivnu električnu mrežu na području Grada Kraljevice čine trafostanice i vodovi naponskog nivoa 35 kV, 20 kV i 0,4 kV. Ukupna duljina svih distribucijskih vodova iznosi 156,3 km od kojih 71,7 km (45,9%) čine nadzemni vodovi, a 84,6 km (54,1%) podzemni vodovi.

Kupci električne energije na području Grada Kraljevice (ukupno cca. 2800 kupaca) dio su konzuma TS 35/20 kV Kraljevica. Osim kupaca u Gradu Kraljevici, konzum TS 35/20 kV Kraljevica čine i kupci u Gradu Bakru. Potrošnja električne energije u Gradu Kraljevici je cca 14.000.000 kWh/g.

Tablica 28: Duljine i udjeli elektroenergetskih vodova prema vrsti vodova

Naponska razina voda	Nadzemni vodovi (km)	Podzemni vodovi (km)	Nadzemni vodovi (%)	Podzemni vodovi (%)	UKUPNO (km)
35 kV	4,8	5,7	45,7%	54,3%	10,5
20 kV	5,9	28,5	17,2%	82,8%	34,4
0,4 kV	61,0	50,4	54,8%	45,2%	111,4
UKUPNO	71,7	84,6	45,9%	54,1%	156,3

Izvor: HEP ODS

Na području Grada Kraljevice nalazi se jedna transformatorska stanica 35/20 kV i 35 transformatorskih stanica 20/0.4 kV. Prema razvojnim planovima HEP ODS-a na predmetnom području predviđena je izgradnja 6 novih trafostanica 20/0.4 kV.

Transport plina

Međunarodni i magistralni plinovodi koji služe za transport nafte, plina ili naftnih derivata, uključivo terminal, otpremnu i mjerno-regulacijsku (redukcijsku) stanicu tehnološki povezanu s tim cjevovodom, smatraju se građevinama državnog značaja (sukladno Uredbi o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja). Plinacro d.o.o. upravlja plinskim transportnim sustavom Republike Hrvatske, pa se svi plinovodi koji čine transportni sustav smatraju magistralnim plinovodima.

Na području Grada Kraljevice Plinacro d.o.o. je vlasnik magistralnog plinovoda **Zlobin — Omišalj DN 800/100** (promjer 800 mm, tlak 100 bara) i nadzemnog objekta **BS Bobuši (blokadna stanica)**. Ukupna duljina navedenog plinovoda iznosi 17,4 km, a duljina kroz administrativno područje Grada Kraljevice iznosi **4,2 km**.

Opskrba plinom

Područjem Grada Kraljevice prolazi srednjetačni plinovod (400 mbar; PEHD) ukupne duljine **13.850 metara**.

Ukupna duljina izvedenog plinskog distribucijskog sustava na kraju izvještajnog razdoblja prema podacima Energa, na području Grada Kraljevice, iznosila je **15.813 metara**. Do 2020. godine izgrađeno je ukupno 15.801 metara plinovoda, a u izvještajnom razdoblju - 2021. godine, dodatnih 12 metara.

Miješalište Kraljevica, u kojem se kontinuirano proizvodi miješani plin koji se distribuira do krajnjih korisnika, sastavni je dio distribucijskog sustava. U izvještajnom razdoblju izvodili su se samo radovi na priključenjima zainteresiranih stanovnika na plinski sustav te redovno održavanje plinovoda i Miješališta Kraljevica. Širenje i razvoj plinskog distribucijskog sustava nije bilo u velikoj mjeri izraženo (Tablica 29 i Tablica 30) zbog relativno male zainteresiranosti potencijalnih korisnika za uvođenjem i priključenjem na plin.

Tablica 29: Broj obračunskih mjernih mjesta

KORISNICI	2021.	2022.	2023.	2024.
Kućanstva	97	97	98	98
Gospodarstvo	5	5	5	5
UKUPNO:	102	102	103	103

Izvor: ENERGO d.o.o.

Tablica 30: Potrošnja miješanog plina

POTROŠNJA kWh	2021.	2022.	2023.	2024.
Kućanstva	711.729	637.501	599.655	623.230
Gospodarstvo	279.251	303.078	291.360	348.415
UKUPNO:	990.980	940.579	891.014	971.645

Izvor: ENERGO d.o.o.

Na području Grada Kraljevice nema mjerno-regulacijskih stanica.

Prema podacima Energa u izvještajnom razdoblju pokrenuto je ishođenje građevinske dozvole za izgradnju Odorizacijske stanice Bobuši u naselju Šmrika. Ista se planira izgraditi pored mjerno-regulacijske stanice tvrtke Plinacro, a sve u svrhu priključenja na transportni sustav prirodnog plina odnosno na plinovod Omišalj — Zlobin kojim se prirodni plin sa LNG terminala na otoku Krku otprema do spoja sa magistralnim plinovodom Pula — Karlovac i dalje po Hrvatskoj te prema Mađarskoj i Sloveniji. Nakon ishođenja građevinske dozvole, tijekom 2025.-2026. godine planira se izgradnja spomenutih stanica. Investicija je vrlo značajna za Energo, kojom bi povezali Plinacrov transportni plinovod na postojeći već izveden plinski distribucijski sustav na području Kraljevice i naselja Šmrika. Realizacijom navedenog projekta, zamijenio bi se miješani plin s prirodnim plinom, što će rezultirati pristupačnijom cijenom plina za građane i većom zainteresiranošću za priključenje na plinski distribucijski sustav.

Naftovod

Prema podacima JANAF-a na području Grada Kraljevice položena je trasa Jadranskog naftovoda (profila 36") te prateće instalacije u duljini od 4,2 km.

Duljina trase most – Krk u mirovanju na području Grada Kraljevice iznosi 1,3 km.

Na predmetnom području smještene su blok stanice Šmrika i most-kopno.

II.4.4 Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba i odvodnja

Na kraju izvještajnog razdoblja na vodoopskrbnu mrežu bilo je priključeno 100 % stanovništva, a na kanalizacijsku mrežu 33% stanovništva Grada Kraljevice. 2024. godine bilo je 1958 vodoopskrbnih priključaka, te 310 priključaka odvodnje. Izvorišta za isporuku vode su Rječina, Zvir, Martinšćica, Perilo, Dobra i Dobrica.

U Tablica 31 prikazan je broj vodovodnih priključaka, broj korisnika za područje Grada Kraljevice za promatrano razdoblje (po godinama od 2021. do 2024.) te duljina postojeće vodoopskrbne mreže.

Tablica 31: Vodoopskrba – broj potrošača, postotak priključenosti i duljina mreže

Godina	Broj potrošača			Postotak priključenosti stanovništva na vodoopskrbnu mrežu (u %)	Naziv izvorišta za isporuku za Kraljevicu	Na području Kraljevice	
	Stanovnika*	Priključi	Korisnici			Duljina mreže (km)**	
						Magistralni cjevovodi	Ostali
1	2	4	3	5	6	15	16
2021.	4.073	1.886	2.382	100%	Rječina, Zvir, Martinšćica, Perilo, Dobra i Dobrica	15,56	37,95
2022.	4.073	1.926	2.421	100%		15,56	38,04
2023.	4.073	1.951	2.428	100%		15,56	38,04
2024.	4.073	1.958	2.456	100%		15,56	38,04

* Popis stanovništva 2021.; ** Iznosi su prikazani kumulativno

Izvor: KD VIK

Tablica 32 prikazuje količine zahvaćene, distribuirane i isporučene vode u vodoopskrbnom sustavu KD VIK-a te isporučene količine vode na području Kraljevice u izvještajnom razdoblju, koje su razvrstane prema kategorijama potrošača: stanovništvo, ustanove i gospodarstvo.

Tablica 32: Vodoopskrba – isporučene količine vode

Godina	Na razini cijelog KD VIK-a				Na području Kraljevice			
	Zahvaćena voda	Distribuirana voda*	Isporučena voda	Gubici u sustavu	Isporučene količine vode(m³)			
					Stanovništvo (u m³)	Ustanove (u m³)	Gospodarstvo (u m³)	Ukupno (u m³)
1	7	8	9	10 (8-9)	11	12	13	14 (11+12+13)
2021.	22.994.692	21.829.806	14.028.972	7.800.834	228.046	17.982	50.780	296.808
2022.	23.344.315	21.526.540	14.665.650	6.860.890	232.807	15.979	54.356	303.142
2023.	22.309.432	21.059.628	14.144.875	6.914.753	226.689	10.193	54.887	291.769
2024.	23.664.420	22.330.286	14.699.884	7.630.402	233.623	12.113	55.787	301.523

*Količina vode u distribucijskom sustavu je količina zahvaćene vode umanjena za utrošak u postupku kondicioniranja

Izvor: KD VIK

Na području Kraljevice ukupna isporučena količina vode kreće se od 296.808 m³ u 2021. godini do 303.142 m³ u 2022. godini, nakon čega slijedi blagi pad u 2023. godini. U 2024. godini ukupna

isporučena količina vode iznosila je 301.523 m³. Najveći udio u potrošnji ima stanovništvo, dok gospodarstvo i ustanove sudjeluju s manjim udjelom.

Na području Grada Kraljevice nalaze se sljedeće vodne građevine (vodopskrba) - vodospreme i crpna stanica:

- VS Kraljevica, kapaciteta 3.300 m³, k.g.v./k.d.v. 87/82 m n.m.
- VS Šmrika, kapaciteta 1.500 m³, k.g.v./k.d.v. 288/283 m n.m.
- PK Vršine, kapaciteta 60 m³, k.g.v./k.d.v. 143/140 m n.m.
- CS Kraljevica, kota 82 m n.m., instalirano 5 crpki, od toga 3 radne i 2 rezervne, radni kapacitet 40 l/s i ukupna radna snaga 150 kW

U **Tablica 33** i **Tablica 34** prikazan je broj kanalizacijskih priključaka, fakturirana količina otpadnih voda za područje Grada Kraljevice za promatrano razdoblje (po godinama od 2021. do 2024.) i duljina postojeće kolektorske mreže. Na području Grada Kraljevice nema uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Tablica 33: Sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda - broj potrošača, postotak priključenosti stanovništva i prikupljena otpadna količina vode

Godina	Broj potrošača			Postotak priključenosti stanovništva na kanalizacijsku mrežu (u %)	Na području Kraljevice			
					Prikupljena otpadna količina vode (m ³)			
	Stanovnika*	Priključci	Korisnici		Stanovništvo (u m ³)	Ustanove (u m ³)	Gospodarstvo (u m ³)	Ukupno (u m ³)
1	2	4	3	5	6	7	8	9 (6+7+8)
2021.	4.073	297	802	34%	67.504	1.935	5.988	75.427
2022.	4.073	308	808	34%	65.659	2.046	7.213	74.918
2023.	4.073	310	806	34%	63.906	2.328	6.262	72.496
2024.	4.073	310	804	33%	66.049	3.513	6.224	75.786

* Popis stanovništva 2021.

Izvor: KD VIK

Tablica 34: Sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda – broj potrošača i duljina mreže

Godina	Broj potrošača			Na području Kraljevice		Naziv uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	Kapacitet uređaja m3/h
				Duljina mreže (km)**			
	Stanovnika*	Priključci	Korisnici	Kolektori	Ostali		
1	2	4	3	10	11	12	13
2021.	4.073	297	802	1,03	9,71	-	-
2022.	4.073	308	808	1,03	9,71	-	-
2023.	4.073	310	806	1,03	10,01	-	-
2024.	4.073	310	804	1,03	10,01	-	-

* Popis stanovništva 2021.; **Iznosi su prikazani kumulativno

Izvor: KD VIK

Duljine i specifikacija postojeće mreže vodoopskrbe i odvodnje prikazani su u [Tablica 35](#) i [Tablica 36](#).

Tablica 35: Duljina postojeće vodovodne mreže

Godina	Transportni (km)	Transportno opskrbeni (km)	Opskrbeni (km)	Ostali (km)	Ukupno (km)
2021	7,35	8,21	37,1	0,85	53,51
2022	7,35	8,21	37,19	0,85	53,6
2023	7,35	8,21	37,19	0,85	53,6
2024	7,35	8,21	37,19	0,85	53,6

Izvor: KD VIK

Ukupna duljina vodovodne mreže porasla je s 53,51 km u 2021. godini na 53,6 km u 2022. godini, a zatim ostaje nepromijenjena do 2024. godine. U izvještajnom razdoblju nisu izvršena značajna proširenja vodovodne mreže.

Tablica 36: Duljina postojeće odvodne mreže

Godina	Kolektor - mješoviti (km)	Mješovita o. (km)	Sanitarna o. (km)	Tlačna o. (km)	Ukupno (km)
2021	1,03	9,02	1,72	0,00	10,74
2022	1,03	9,02	1,72	0,00	10,74
2023	1,03	9,32	1,72	0,00	11,04
2024	1,03	9,32	1,72	0,00	11,04

Izvor: KD VIK

Ukupna duljina odvodne mreže u izvještajnom razdoblju povećala se s 10,74 km u 2021. i 2022. godini na 11,04 km u 2023. i 2024. godini.

Nedostaci u mreži s obzirom na pokrivenost područja i postojećih kapaciteta (izvor: KD VIK, dostava podataka 29.1.2026.)

Podaci o nedostacima u mreži s obzirom na pokrivenost područja i postojećih kapaciteta, koji se navode u nastavku ovog poglavlja, zaprimljeni u dopisu KD VIK-a (dostava podataka 29.1.2026.).

Pokrivenost vodoopskrbnom mrežom je zadovoljavajuća, no postoji značajan broj korisnika s dugim kućnim priključcima. Takvi priključci osim što mogu uzrokovati značajna financijska opterećenja korisnicima u slučaju puknuća, redovno su predmet prigovora od strane korisnika, a vezano na kakvoću vode, posebice kod korisnika s malim potrošnjama (uslijed zadržavanja vode u cijevima).

Prostornim planom uređenja predviđena je zona KI gospodarske, poslovne namjene unutra koje je dijelom izgrađena vodoopskrbne mreža. Ipak, obzirom na visinske karakteristike terena, cjevovod ne zadovoljava u cijeloj svojoj duljini odredbama Pravilnika o hidrantskoj mreži za gašenje požara, te su ta zona i zona ulice Turinovo selo u naselju Bakarac evidentirane kao zone niskog tlaka. U cilju poboljšanja hidrauličkih uvjeta u tim zonama potrebno je analizirati eventualne investicijske zahvate u cilju usklađenja s Pravilnikom, posebno ukoliko se planira proširenje tih zona (npr. izgradnja VS Mižolovo). S druge strane treba napomenuti da, iako vodoopskrbna mreža trenutno zadovoljava u smislu kapaciteta, dijelovi vodoopskrbne mreže izgrađeni prije više desetaka godina zahtijevaju rekonstrukciju, poput transportno opskrbnog cjevovoda LJŽ DN 400 mm koji većim dijelom svoje trase prolazi po privatnim parcelama te time otežava održavanje, a vlasnike nekretnina ograničava u smislu raspolaganja zemljištem. Takve investicijske zahvate potrebno je planirati s izgradnjom/proširenjem sustava javne odvodnje. Taj, ali i drugi lijevano željezni cjevovodi, te čelični opskrbeni cjevovod kroz ulicu

Rovina, osjetljivi su i na najmanja povećanja saliniteta u ljetnom periodu (naglašavamo kako salinitet ne dolazi do MDK maksimalno dozvoljene vrijednosti) kada su u funkciji vodoopskrbe izvorišta u Bakarskom zaljevu, a zbog zadržavanja vode u cjevovodima uslijed male potrošnje dolazi do obojenja vode pa time i povećane potrebe za ispiranjima cjevovoda.

Aglomeracija Kraljevica

EU projektom - Aglomeracija Kraljevica planira se ulaganje u izgradnju jedinstvenog i međusobno povezanog sustava javne odvodnje u naseljima Bakarac, Kraljevica i Šmrika. U Tablica 37 prikazana je planirana infrastruktura prema projektima Aglomeracije.

Tablica 37: Planirana infrastruktura prema projektima Aglomeracije

1.	Kanalizacijska mreža (glavni i sekundarni kolektori te tlačni cjevovodi) na sustavu javne odvodnje	m'	31.000,00
2.	Rekonstrukcija kanalizacijske mreže u Kraljevici i Bakarcu na sustavu javne odvodnje (mjere unaprjeđenja sustava)	m'	1.250,00
3.	Sustav vodoopskrbe	m'	15.000,00
4.	Rehabilitacija mreže postojećeg sustava odvodnje Kraljevica	m'	4.700,00
5.	Rehabilitacija mreže postojećeg sustava odvodnje Bakarac	m'	1.350,00

Izvor: KD VIK

Izgradnjom nedostajuće kanalizacijske mreže s potrebnim crpnim stanicama osigurat će se uvjeti za priključenje nešto više od 90% stanovnika aglomeracije Kraljevica, odnosno naselja Bakarac, Kraljevica i Šmrika. (izvor: <https://www.kdvik-rijeka.hr/>)

II.4.5 Ostala komunalna infrastruktura

Poštanska mreža

Prema podacima Hrvatske pošte za 2024. godinu na području Grada Kraljevice nalaze se četiri poštanska ureda:

- Poštanski ured Bakarac (51 261) - neredoviti
- Poštanski ured Kraljevica (51 262) - redoviti
- Poštanski ured Šmrika (51 263) - neredoviti
- Poštanski ured Križišće (51 241) - neredoviti

U redovitom poštanskom uredu davatelj univerzalne usluge, najmanje 5 dana u tjednu, obavlja univerzalnu uslugu. U neredovitom poštanskom uredu davatelj univerzalne usluge, najmanje 2 dana u tjednu, obavlja univerzalnu uslugu.

Benzinske postaje

Na području Grada nalaze su četiri benzinske postaje. Dvije benzinske postaje smještene su u pojasu državne ceste D102 u blizini Krčkog mosta.

Uz državnu cestu D5 (Jadransku magistralu) nalaze se još dvije benzinske postaje.

Na području Grada Kraljevice nalaze se sljedeća mjesna groblja:

- Prema službenim podacima Grada Kraljevice na mjesnim grobljima Šmrika i Bakarac postoje po dva slobodna grobna mjesta za ukop na svakom groblju. Trenutno se radi revizija korisnika sa namjerom proglašavanja napuštenim onih grobnih mjesta koja nemaju korisnika.

Groblja u Kraljevici i Šmriki su nedavno proširena i trenutno nema potrebe za dodatnim proširenjima ali bi dugoročno i na navedenim grobljima trebalo razmišljati o daljnjim proširenjima zbog porasta broja stanovnika i širenja naselja.

Groblje Šmrika prošireno je u izvještajnom razdoblju za 57 novih grobnih mjesta.

Na području Grada Kraljevice djelatnost javnog prijevoza putnika obavlja Komunalno društvo Autotrolej d.o.o. Područjem Grada prometuju dvije autobusne linije – linija 29 i linija 29A.

Izvor: <https://www.autotrolej.hr/>

II.4.6 Gospodarenje otpadom

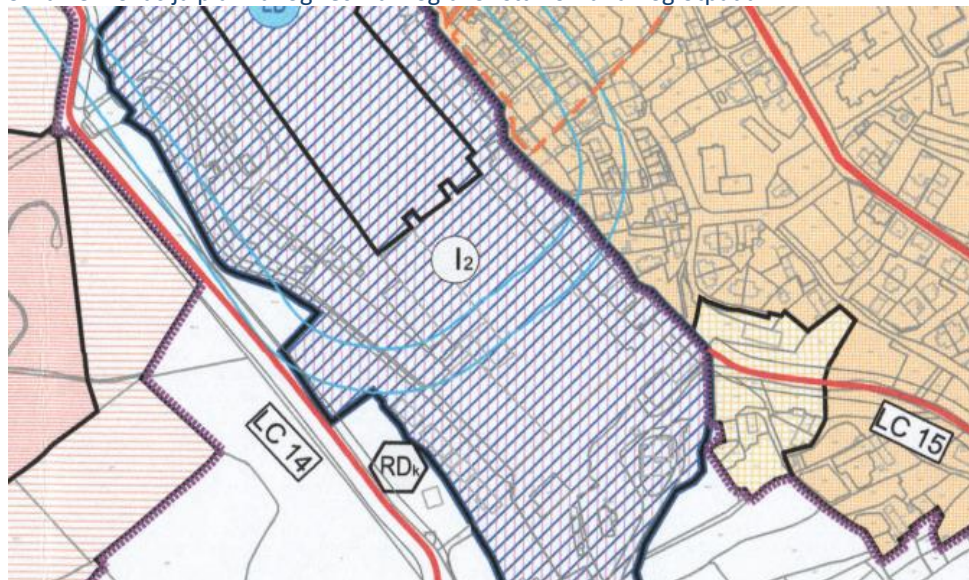
U veljači 2018. godine donesena je Odluka o donošenju *Plana gospodarenja otpadom Grada Kraljevice za razdoblje 2017. – 2022. godine* (SN Grada Kraljevice br. 1/18). Plan gospodarenja otpadom Grada Kraljevice predstavlja temeljni dokument za planiranje i operativnu provedbu svih aktivnosti gospodarenja otpadom na području Grada Kraljevice za razdoblje od 2017. – 2022. godine.

Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine donesena je u lipnju 2023. godine, a objavljena u NN broj 84/23.

Na području Grada Kraljevice u potpunosti je implementiran individualizirani sustav sakupljanja otpada. Korisnicima su u izvještajnom razdoblju podijeljeni komposter.

U izvještajnom razdoblju bila je u tijeku priprema za uspostavu mobilnog reciklažnog dvorišta koje će unaprijediti sustav upravljanja otpadom te potaknuti građane na aktivno sudjelovanje u recikliranju i pravilnom odvajanju otpada. Prostornim planom planira se reciklažno dvorište komunalnog otpada na lokaciji oznake Rd_k prikazanoj na **Slika 13** (u blizini Brodogradilišta) i reciklažno dvorište građevinskog otpada unutar površine građevinskog područja proizvodne namjene I₁ Medomišljina.

Slika 13: Lokacija planiranog reciklažnog dvorišta komunalnog otpada

Izvor: PPUG Kraljevice

Tijekom izvještajnog razdoblja na području Grada Kraljevice provodile su se izobrazno - informativne aktivnosti, od kojih je dio naveden u nastavku:

- održane su javne tribine za sve zainteresirane građane na temu uvođenja individualiziranog sustava sakupljanja otpada
- izrađena edukativno-informativna brošura „Misli zeleno, budi promjena“
- edukativni letci i brošura o pravilnom postupanju s otpadom dostavljeni su korisnicima kojima je uveden individualizirani sustav sakupljanja komunalnog otpada
- redovno se objavljuju tekstovi vezani uz gospodarenje otpadom u službenom glasilu Grada „Frankopan“
- na internetskim stranicama Grada objavljene su informacije na koji način zbrinuti EE otpad, građevni i glomazni otpad
- ostale izobrazno - informativne aktivnosti.

Svrha sustava prikupljanja komunalnog otpada je osiguranje mogućnosti korištenja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te poticanje proizvođača otpada i posjednika otpada da odvojeno predaju otpad, kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje, smanjio udio biorazgradivog komunalnog otpada u nastalom miješanom komunalnom otpadu, povećale količine i ispunila obveza Republike Hrvatske da osigura odvojeno prikupljanje i recikliranje otpadnog papira, otpadnog metala, otpadne plastike i otpadnog stakla, uključivo i otpad koji se svrstava u posebne kategorije otpada čije gospodarenje je uređeno posebnim propisima, te time smanjila količina otpada koji se zbrinjava odlaganjem.

Prikupljanje i odvoz otpada

Uslugu prikupljanja i odvoza otpada na području Grada Kraljevice pruža Komunalno društvo Čistoća d.o.o., za održavanje čistoće i gospodarenje otpadom, Rijeka (dalje u tekstu: KD Čistoća d.o.o.).

Odvojeno se prikuplja miješani komunalni otpad, otpad namijenjen recikliranju (papir, karton i plastika) te krupni (glomazni) otpad.

Učestalost odvoza otpada na području Grada Kraljevice u izvještajnom razdoblju prikazana je u [Tablica 38](#).

Tablica 38: Učestalost odvoza otpada za razdoblje od 2021. do 2024. godine - Grad Kraljevica

Godina	Miješani komunalni otpad	Papir i karton	Plastika, metal i višeslojna ambalaža
2021.	2x tjedno	1x tjedno	1x tjedno
2022.	2x tjedno	1x tjedno	1x tjedno
2023.	prikuplja se jednom tjedno iz individualnih spremnika te dva puta tjedno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama	prikupljaju se jednom mjesečno iz individualnih spremnika te dva puta mjesečno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama	prikuplja se jednom mjesečno iz individualnih spremnika te dva puta mjesečno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama
2024.	prikuplja se jednom tjedno iz individualnih spremnika te dva puta tjedno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama	prikupljaju se jednom mjesečno iz individualnih spremnika te dva puta mjesečno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama	prikuplja se jednom mjesečno iz individualnih spremnika te dva puta mjesečno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama

Izvor: KD Čistoća d.o.o.

Na kraju promatranog razdoblja otpad se odvio prema sljedećoj dinamici:

- Miješani komunalni otpad – prikuplja se jednom tjedno iz individualnih spremnika te dva puta tjedno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama.
- Papir i karton – prikupljaju se jednom mjesečno iz individualnih spremnika te dva puta mjesečno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama.
- Plastika – prikuplja se jednom mjesečno iz individualnih spremnika te dva puta mjesečno iz zajedničkih poluukopanih i nadzemnih spremnika smještenih na javnim površinama.
- Glomazni otpad – Odvoz glomaznog otpada obavlja se na temelju zahtjeva korisnika. Sukladno Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja komunalnog otpada na području Grada Kraljevice, korisnici iz kategorije kućanstvo jednom godišnje ostvaruju pravo na besplatan

odvoz glomaznog otpada na obračunskom mjestu, uz prethodno podnošenje zahtjeva. Odvoz se obavlja prema potrebi i u dogovoru s korisnikom, u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva (usluga prikupljanja glomaznog otpada bila je jednaka tijekom cijelog izvještajnog razdoblja)

Ostale vrste neopasnog otpada, moguće je odložiti u reciklažnim dvorištima na području Grada Rijeke. Na području Grada Kraljevice ne postoji uređena lokacija za odlaganje građevnog otpada.

Na dan 31. prosinca 2024. godine na području Grada Kraljevice, prema podacima KD Čistoća d.o.o. bilo je evidentirano 2.036 korisnika iz kategorije kućanstvo te 263 korisnika iz kategorije koja nije kućanstvo (gospodarstvo). Broj korisnika odvoza komunalnog otpada za domaćinstvo i gospodarstvo po godinama i kategoriji prikazan je u [Tablica 39](#). U razdoblju od 2021. do 2024. godine zabilježen je porast ukupnog broja korisnika i broja korisnika u gospodarstvu, ali ujedno i blagi pad broja korisnika u kategoriji domaćinstvo.

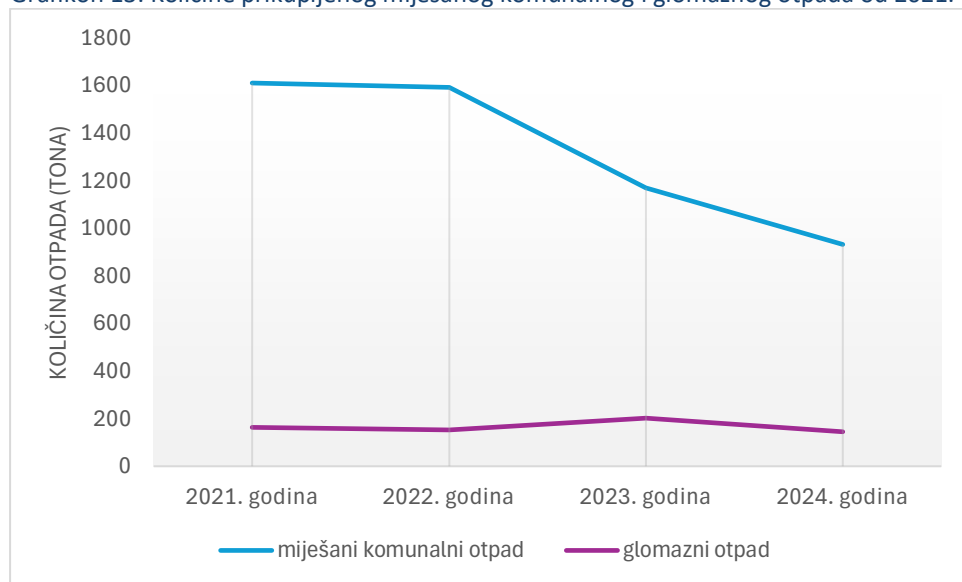
Tablica 39: Broj korisnika odvoza komunalnog otpada (domaćinstvo, gospodarstvo)

Korisnici/godina	2021	2022	2023	2024
Domaćinstvo	2.134	2.141	2.079	2.036
Gospodarstvo	89	88	213	263
UKUPNO	2223	2229	2292	2299

Izvor: KD Čistoća d.o.o.

Količine prikupljenog miješanog komunalnog i glomaznog otpada na području Grada Kraljevice namijenjene daljnjem zbrinjavanju prikazane su na [Grafikon 13](#). Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada u izvještajnom razdoblju bilježe trend pada.

Grafikon 13: Količine prikupljenog miješanog komunalnog i glomaznog otpada od 2021. do 2024. godine

Izvor: KD Čistoća d.o.o.; obrada autora

Količine komunalnog otpada namijenjene daljnjoj uporabi u promatranom razdoblju bilježe trend rasta. Prema podacima u [Tablica 40](#) može se zaključiti da od ukupne količine odvojeno sakupljenog otpada najveći udio otpada na plastičnu ambalažu te papir i karton, dok najmanji udio imaju jestiva ulja i masti.

Prema podacima prethodnog Izvešća o stanju u prostoru odnos vrijednih vrsta otpada i ostalog komunalnog otpada na razini Grada Kraljevice 2020. godine iznosio je 11,1 % prema 88,9 %.

Stopa odvajanja otpada u izvještajnom razdoblju bilježi značajan trend rasta - 2021. godine iznosila je 19,54 %, dok je 2024. godine narasla na 34,37 %.

Tablica 40: Količine prikupljenog otpada i stopa odvojenog prikupljanja otpada – Grad Kraljevica

RB.	KLJUČNI BROJ OTPADA	VRSTA OTPADA	KOLIČINA OTPADA - tona				
			2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024. godina	UKUPNO
1	20-03-01	miješani komunalni otpad	1.611,06	1.591,80	1.170,38	932,48	5.305,72
2	20-03-07	glomazni otpad od građana	163,16	152,28	202,31	144,97	662,72
3	20-01-38	Drvo iz glomaznog otpada	82,73	71,91	85,77	73,08	313,49
3	20-02-01	biorazgradivi otpad (parkovi, vrtovi, groblja)	9,80	81,50	0,00	3,24	94,54
4	20-01-01	papir	90,95	16,12	71,29	69,80	248,16
5	15-01-01	ambalaža od papira i kartona	23,19	10,39	22,07	24,17	79,82
7	15-01-07	staklo	0,25	9,78	24,24	29,17	63,44
8	15-01-05	tetrapak	0,36	1,68	4,73	6,71	13,48
9	15-01-02	plastika	5,43	25,26	70,94	100,58	202,21
10	15-01-04	metali	1,45	6,73	18,92	26,82	53,92
6	20-01-11	tekstil	14,02	12,20	12,09	9,10	47,41
15	20-01-25	jestiva ulja masti	0,00	0,00	0,00	0,62	0,62
	UKUPNO SELEKCIJA JPP + GLOMAZNI		391,34	387,85	512,36	488,26	1.779,81
	UKUPNO SELEKCIJA JPP + GLOMAZNI + RED + MRED		391,34	387,85	512,36	488,26	1.779,81
UKUPNO			2.002,40	1.979,65	1.682,74	1.420,74	7.085,53
STOPA ODVAJANJA - %			19,54	19,59	30,45	34,37	25,12

Izvor: KD Čistoća d.o.o.

Ukupna količina prikupljenog otpada na razini Grada, 2021. godine iznosila je 2.002,40 t, dok je 2024. godine iznosila 1.420,74 t, čime je zabilježeno značajno smanjenje količine prikupljenog otpada.

Sanacija neuređenih odlagališta

Na području Grada Kraljevice nema većih odlagališta. Grad sanira periodična veća divlja odlagališta, ako se pojave. U izvještajnom razdoblju (od 2021. do 2024. godine) izvršene su sanacije neuređenih odlagališta (divljih deponija) prikazane u [Tablica 41](#).

Tablica 41: Lokacije nepropisno odbačenog otpada (miješani komunalni, glomazni i građevinski otpad) u razdoblju od 2020. do 2024. godine

Mjesto i datum	lokacija nepropisno odbačenog otpada		Količina uklonjenog otpada (m ³)
	broj	opis	
KRALJEVICA, 2020. godina	2	Lokacija uz plinovod Bobuši (Šmrika) Lokacija na „staroj cesti“ Kraljevica – Šmrika,	80
KRALJEVICA, 2021. godina	1	Lokacija pored „bunkera“ na staroj cesti Križišće – Plase	70
KRALJEVICA, 2022. godina	1	Lokacija Lazina, Križišće	56
KRALJEVICA, 2023. godina	1	Lokacija uz staru cestu Kraljevica-Šmrika na k.č. 2564/1 K.O.Kraljevica	65
KRALJEVICA, 2024. godina	/	nije provedena sanacija divljih deponija; ne vodi se evidencija o površinama	/
UKUPNO	5		271

Izvor: Grad Kraljevica

II.4.7 Društvena infrastruktura

U ovom Izvješću dan je kratak opis postojećih društvenih sadržaja. Većina sadržaja društvene infrastrukture nalazi se u naselju Kraljevica.

Planiranje novih društvenih sadržaja i njihov daljnji razvoj predstavljaju jedan od temeljnih elemenata prostornog i strateškog razvoja.

Grad Kraljevica, 2024. godine prepoznat je kao grad u Republici Hrvatskoj koji najviše ulaže u kvalitetu života svojih građana, kao rezultat ulaganja u komunalnu infrastrukturu, obrazovanje, predškolski odgoj, javne potrebe, sport i kulturu. Putem egzaktnih pokazatelja potvrđen je kontinuitet rada i strateška orijentacija Grada Kraljevice prema održivom razvoju, kvaliteti života i kulturnom identitetu zajednice.

Javne službe

Lokalna samouprava Grada Kraljevice ustrojena je kroz funkcije Gradonačelnika Grada, Gradskog vijeća i dva Upravna odjela: Upravni odjel za financije, lokalnu samoupravu i EU fondove te Upravni odjel za komunalni sustav.

Mjesna samouprava sastoji se od četiri mjesna odbora: MO Kraljevica, MO Križišće, MO Šmrika i MO Bakarac.

Zgrada gradske uprave nalazi se na adresi Frankopanska 1a, 51262 Kraljevica.

Na području Grada djeluje jedno dobrovoljno vatrogasno društvo – DVD Kraljevica koje je dio Vatrogasne zajednice Primorsko-goranske županije (VZ PGŽ).

Osim navedenog, za ostale javne funkcije stanovnici gravitiraju službama u Rijeci.

Zdravstvena skrb

Na području cijele PGŽ zdravstvene usluge pruža Dom zdravlja Primorsko-goranske županije-zdravstvena ustanova čiji je osnivač Primorsko-goranska županija.

Propisana Mreža javne zdravstvene službe na području Grada Kraljevice (sukladno Odluci o donošenju mreže javne zdravstvene službe, NN br. 49/24, 153/25-isp.):

- mreža timova u djelatnosti opće/obiteljske medicine na razini primarne zdravstvene zaštite – Najveći mogući broj timova – 2,
- mreža timova u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece na razini primarne zdravstvene zaštite – Najveći mogući broj timova – 1,
- mreža timova u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne) na razini primarne zdravstvene zaštite – Najveći mogući broj timova – 2,
- mreža timova u djelatnosti zdravstvene njege u kući bolesnika – Najveći mogući broj medicinskih sestara -1

Na području Grada Kraljevice djeluje podružnica Doma zdravlja Primorsko-goranske županije na adresi Frankopanska 9, 51262 Kraljevica sa:

- 2 ambulate opće prakse
- 1 stomatološka ordinacija
- 1 pedijatrijska ordinacija

Propisana Mreža javne zdravstvene službe na području Grada Kraljevice je zadovoljena.

Pacijente koji ne mogu do ambulate obilazi jedna patronažna sestra. Na području Grada se nalazi se i Specijalistička ordinacija Nives Klemenčić – ordinacija dentalne medicine za ortodonciju te jedna ljekarna - Ljekarna "Farmacia" Kraljevica.

Socijalna skrb

Na području Grada Kraljevice djeluju sljedeće javne ustanove socijalne skrbi:

- Centar za rehabilitaciju Fortica Kraljevica - dom socijalne skrbi za pružanje socijalnih usluga djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom
- Centar za rehabilitaciju Rijeka - Podružnica Kraljevica - Oštro (ustanova u sustavu Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike).

Osnivač Centra za rehabilitaciju Fortica Kraljevica je Primorsko-goranska županija. Socijalne usluge koje se pružaju djeci i odraslim osobama su: usluga smještaja i usluga poludnevnog boravka. Za djelatnost Centra nadležno je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te su rješenjem utvrđeni smještajni kapaciteti:

- 55 korisnika u stalnom smještaju
- 25 korisnika u poludnevnom boravku (*izvor: <https://centar-fortica.hr/>*)

Na području Grada Kraljevice djeluje privatni Dom za starije i nemoćne „Kraljevica“, s namjenom trajnog i privremenog smještaja starijih i nemoćnih osoba te dnevnog boravka u domu. Dom se nalazi u naselju Oštro, na udaljenosti od oko 2 km od Doma zdravlja u Kraljevici. Kapacitet doma je 20 ležajeva koji su raspoređeni u jednokrevetne, dvokrevetne i trokrevetne sobe.

Ustanove prosvjetnih djelatnosti – predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje

Na području Grada Kraljevice djeluje dječji vrtić „Orepčiči“, čiji je osnivač (od 01.09.1999. godine) Grad Kraljevica. U **Tablica 42** prikazani su podaci o broju djece i odgojnih skupina te o broju upisanih predškolaca prema pedagoškim godinama (pedagoška godina počinje 1. rujna i traje do 31. kolovoza).

Tablica 42: Broj upisane djece i broj odgojnih skupina - dječji vrtić „Orepčiči“

BROJ UPISANE DJECE/ PEDAGOŠKA GODINA	1.9.2021.	1.9.2022.	1.9.2023.	1.9.2024.
BROJ UPISANE DJECE I BROJ SKUPINA	127 djece u 8 odgojno-obrazovnih skupina	139 djece u 9 odgojno-obrazovnih skupina	157 djece u 9 odgojno-obrazovnih skupina	144 djece u 9 odgojno-obrazovnih skupina
BROJ PREDŠKOLARACA	24 djece*	23 djece*	29 djece	10 djece

* nije provjeren izvor za navedeni podatak

Izvor: Dječji vrtić „Orepčiči“

U izvještajnom razdoblju (2024. godine) izvršeno je opremanje i uređenje dječjeg igrališta dječjeg vrtića "Orepčići", a u narednom se razdoblju planira izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju i dogradnju dječjeg vrtića.

Za opremanje i uređenje dječjeg igrališta i okoliša dječjeg vrtića "Orepčići" (Slika 14) Gradu Kraljevici dodijeljena su sredstva od strane Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade.

Slika 14: Uređenje dječjeg igrališta i okoliša dječjeg vrtića "Orepčići"

Izvor: <https://www.kraljevica.hr/> - Kraljevica: Realizirani projekti 2024. (<https://www.youtube.com/>)

Ustanova za osnovnoškolsko obrazovanje na području Grada Kraljevice je Osnovna škola Kraljevica (utemeljena 1963. godine), u čijem sastavu su dvije područne škole: Područna škola „Šmrika“ u Šmriki i Područna škola „Križišće“ u Križišću.

Tablica 43: Broj učenika OŠ Kraljevica u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2024.

Matična/područna škola	siječanj 2021.	siječanj 2022.	siječanj 2023.	siječanj 2024.	prosinac 2024.
OŠ Kraljevica	242	246	241	251	251
PŠ Šmrika	21	20	22	16	15
PŠ Križišće	9	10	5	4	2
Ukupno	272	273	262	271	268

Kratice: OŠ – osnovna škola; PŠ – područna škola

Izvor: Osnovna škola Kraljevica

Tablica 44: Broj razrednih odjela OŠ Kraljevica u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2024.

Matična/područna škola	siječanj 2021.	siječanj 2022.	siječanj 2023.	siječanj 2024.	prosinac 2024.
OŠ Kraljevica	16	16	16	16	16
PŠ Šmrika	2	2	2	2	2
PŠ Križišće	1	1	1	1	1
Ukupno	19	19	19	19	19

Kratice: OŠ – osnovna škola; PŠ – područna škola

Izvor: Osnovna škola Kraljevica

U promatranom razdoblju broj razrednih odjela u OŠ Kraljevica ostao je nepromijenjen, dok kod ukupnog broja učenika nisu zabilježeni značajni trendovi rasta, odnosno pada. OŠ Kraljevica (matična škola) ima 16 razrednih odjela i bilježi blagi rast broja učenika. Područna škola Šmrika ima 2 razredna odjela, a PŠ Križišće 1 razredni odjel. Obje područne škole bilježe pad broja učenika, koji je posebno izražen u PŠ Križišće.

Sukladno Prostornom planu Primorsko-goranske županije za Grad Kraljevicu nije propisana obaveza planiranja srednje škole. VI. ID PPUG brisana je obveza realizacije srednje škole na području naselja Kraljevica. Srednjoškolsko obrazovanje dostupno je u Gradu Rijeci i drugim većim županijskim središtima.

Sigurnosne i hitne službe

Na području Grada djeluje dobrovoljno vatrogasno društvo DVD Kraljevica, koje surađuje s vatrogasnim jedinicama u Rijeci i drugim susjednim gradovima.

Na području Grada nema policijskih postaja, već je nadležna policijska postaja u Rijeci.

Vjerske građevine

Najznačajnija vjerska građevina na području Grada Kraljevice je crkva Sv. Nikole, zaštitnika Grada Kraljevice, koja je sastavni dio nepokretnog kulturnog dobra „**Stari grad Zrinskih s crkvom sv. Nikole**“.

Slika 15: Stari grad Zrinskih s crkvom sv. Nikole

Izvor: <https://www.visitkraljevica.hr/stari-grad-zrinskih-i-crkva-sv-nikole/>

U naselju Šmrika nalazi se crkva sv. Antuna opata, dok je u naselju Mali Dol (Križišće) smještena crkva Presveto Srce Isusovo. Obje crkve pripadaju Upravi župa Križišće i Šmrika.

U naselju Bakarac smještena je crkva svetog Petra apostola.

Na području Grada nalaze se i druge vjerske građevine.

Sport i rekreacija

Na području Grada Kraljevice sportska infrastruktura (ne uzimajući u obzir manja rekreacijska, dječja i slična igrališta) nalazi se u naseljima Kraljevica, Šmrika, Bakarac i Križišće.

U naselju Kraljevica smješteni su sljedeći objekti i sadržaji u funkciji sporta i rekreacije:

- dvorana OŠ Kraljevica
- sportska dvorana u domu kulture i sporta Kraljevica
- nogometno igralište NK Kraljevica - „Stadion Milan Ružić-Minta“
- igralište kraj OŠ Kraljevica - kombinirano za košarku i rukomet (školsko igralište)
- igralište „Marakana“ (15x28 m cca)
- betonsko igralište na dijelu k.č. 1135 k.o. Bakarac
- jog u blizini Nacionalnog centra tehničke kulture - izvan funkcije
- klupski prostori J.K. Oštro - luka Carovo; nautički kapaciteti - luka Carovo
- klupski prostori Športsko ribolovni klub ŠRK Škarpina; vezovi - luka Carovo

U naselju Šmrika smješteni su sljedeći objekti i sadržaji u funkciji sporta i rekreacije:

- nogometno igralište NK Primorac
- igralište PŠ Šmrika – košarka (školsko igralište)
- karting staza na k.č. 89/2, 89/3 i dijelu 89/1 k.o. Šmrika - u privatnom vlasništvu
- Ribarski športski klub RŠK Jastog; vezovi - luka Črišnjeva

U naselju Bakarac smješteni su sljedeći objekti i sadržaji u funkciji sporta i rekreacije:

- nogometno igralište Sansovo - izvan funkcije; povremeno ga koristi udruga slijepih PGŽ
- jog u blizini „stare škole Bakarac“
- RŠK Tunera vezovi - luka Bakarac

U naselju Križišće smješteni su sljedeći objekti i sadržaji u funkciji sporta i rekreacije:

- igralište PŠ Križišće (školsko igralište)
- boćalište boćarskog kluba Križišće

Grad kontinuirano radi na uređenju dječjih igrališta i sportsko-rekreacijskih prostora za djecu i odrasle te na pripremi projekata i izgradnji novih sadržaja.

U izvještajnom razdoblju (2024. godine) otvorena je rekonstruirana i opremljena Sportska dvorana Kraljevica (Slika 16).

Slika 16: Otvorenje rekonstruirane Sportske dvorane Kraljevica

Izvor: Glasilo grada Kraljevice Frankopan, broj 57, prosinac 2024

Dvorana je rekonstruirana u okviru postojećih gabarita građevine. Zamijenjen je sportski pod u dvorani te su rekonstruirani sanitarni čvorovi za posjetitelje, svlačionice i sanitarija za sportaše. Radovi na opremanju obuhvatili su zamjenu dotrajalih sklopivih tribina gledališta novima, zamjenu koševa s potkonstrukcijom, nabavu nove sportske opreme kao što su golovi, pribor za badminton i stolni tenis, lopte i sl. Osim sportske opreme izvršena je zamjena dotrajale halogene rasvjete, novim LED rasvjetnim tijelima, kao i zamjena audiovizualne opreme kao što su semafori i ozvučenje. Izgrađena je nova kotlovnica na pelete te je toplinski izolirana vanjska ovojnica zgrade. Opremljene su i dvije manje sportske dvorane, prostor za djelatnike objekta, garderobe za sportaše i suce te prostor za fizičku pripremu i pripremu ekipa. (izvor: Glasilo grada Kraljevice Frankopan, broj 57, prosinac 2024)

Kultura i umjetnost

Na području Grada Kraljevice smješteni su sljedeći objekti i sadržaji u funkciji kulture i umjetnosti:

- Dvorac Nova Kraljevica
- Narodna knjižnica i čitaonica Kraljevica

15. travnja 1999. godine donesena je Odluka o osnivanju javne ustanove Narodne knjižnice i čitaonice Kraljevica kojoj je osnivač Grad Kraljevica. Povijest Narodne čitaonice seže u drugu polovicu 19. stoljeća. Osnovana je 1861. godine s namjerom poticanja duševnog i materijalnog napretka. Knjižnica nudi svojim korisnicima bogat i raznovrstan fond za djecu i odrasle, referentnu zbirku, zavičajnu, stručnu, stripove, dnevnu i tjednu štampu. U fondu knjižnice nalazi se oko 30.000 svezaka. (Izvor: <https://www.kraljevica.hr/narodna-knjiznica-i-citaonica-kraljevica/>)

U Dvorcu Frankopan nalazi se Posjetiteljski i Interpretacijski centar Kraljevica, Mali muzej ribarstva i brodogradnje Kraljevica i izložbena galerija Ana Katarina. Za dvorac Nova Kraljevica 2025. godine Grad Kraljevica osvojio je nagradu Suncokret ruralnog turizma u kategoriji: ruralni turistički projekti – zlatna povelja za Dvorac Nova Kraljevica. 2021. godine završeni su radovi na uređenju okoliša dvorca. U sklopu

uređenja okoliša, izvedeni su novi armirano betonski potporni zidovi, formirana je ulazna rampa, te terasa uz postojeće visoko zelenilo. Također, uređen je ulazni plato, kao i pješačke staze i terase te zelene površine na bočnim stranama dvorca i terasama prema moru. U okoliš su postavljeni novi arhitektonski elementi izrađeni od cortena. Radovi su obuhvatili i sanaciju ogradnih zidova parcele dvorca te rasvjetu okoliša i pročelja dvorca.

Mali muzej ribarstva i brodogradnje Kraljevica svečano je otvoren u lipnju 2024. Smješten je na katu Dvorca, čiji je dio za potrebe muzeja adaptiran i prenamijenjen (sjeveroistočna kula i dvije susjedne prostorije). Postav muzeja obuhvaća zbirku maketa kraljevičkog brodogradilišta, brojne predmete i ribolovni alate te fotografije, video materijale i tekstove, koje su za potrebe muzeja ustupili Udruga Stol i brojni građani. (izvor: *Glasilo grada Kraljevice Frankopan*, broj 56, lipanj 2)

Slika 17: Mali muzej ribarstva i brodogradnje

izvor: *Glasilo grada Kraljevice Frankopan*, broj 56, lipanj 2024.

II.5 Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

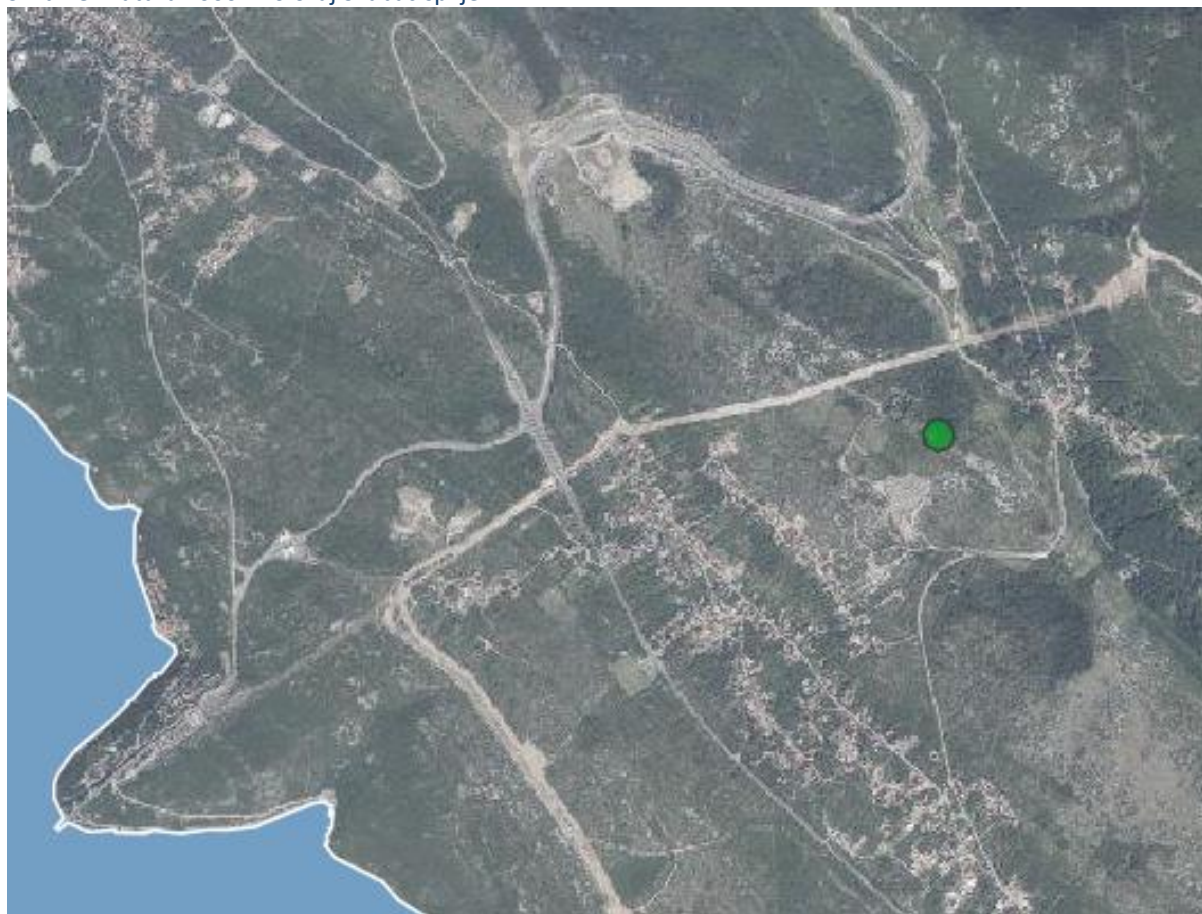
II.5.1 Zaštita prirodnih vrijednosti

Na području Grada Kraljevice nema zaštićenih prirodnih vrijednosti temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, na području Grada Kraljevice nalazi se područje ekološke mreže Natura 2000:

- područje značajno za vrste i stanišne tipove: Škabac špilja, HR2000131.

Slika 18: Natura 2000 - Položaj Škabac špilje

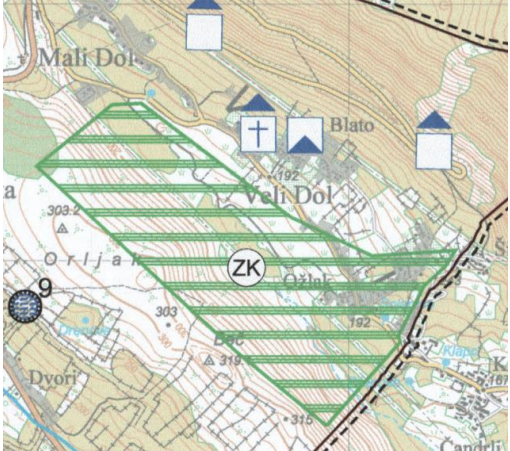
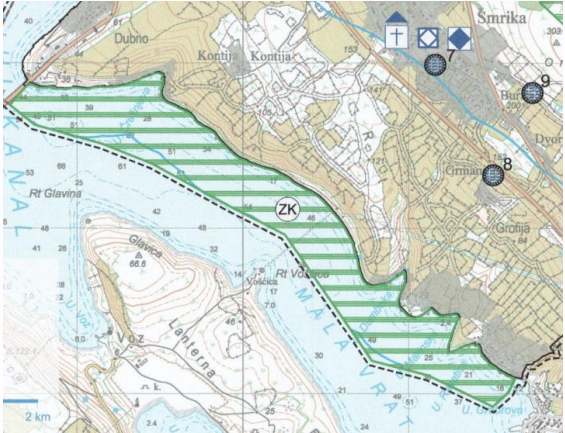
Izvor: <https://biportal.hr/gis/>

Zahvati koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno važećem zakonu i propisima koji pokriva isto područje.

Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice, utvrđena su osobito vrijedna područja, te su određene mjere njihove zaštite. Dijelovi prirode predloženi su za zaštitu u kategoriji značajnog krajobraza.

Prema Zakonu o zaštiti prirode značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i bioraznolikosti i/ili georaznolikosti ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje. U značajnom krajobrazu dopušteni su zahvati i djelatnosti koja ne narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen.

Tablica 45: Područja prirodnih vrijednosti predloženih za zaštitu u kategoriji značajnog krajobraza temeljem PPUG Kraljevice

Naziv značajnog krajobraza	Opis i mjere zaštite	Položaj
Značajni krajobraz Vinodol	Štite se krajobrazni elementi, izgled izgrađenih i neizgrađenih površina, zamočvarenih šikara sa stablima poplavnog poljskog jasena, šuma, livada, oranica, voćnjaka, oranica, autohtone šumske zajednice i druge zajednice, te karakteristične i vrijedne vizure. U značajnom krajobrazu Vinodol mogu se obavljati radnje koje ne narušavaju izgled i ljepotu krajobraza, ne mijenjaju karakterističnu konfiguraciju terena i zadržavaju tradicionalni način korištenja kultiviranog krajobraza. Prije bilo kakvih zahvata na ovom području potrebno je izvršiti potpuni inventarizaciju i valorizaciju faune i staništa, te eventualno izdvojiti neke posebno vrijedne i ugrožene vrste i površine. Nakon provedenih istraživanja bit će potrebno donijeti preporuke o najsvrsishodnijem načinu zaštite biološke raznolikosti Vinodolske doline. Nova izgradnja i sadržaji svojom veličinom i funkcijom, te građevinskim materijalom moraju biti primjereni krajobrazu, kako ne bi utjecali na promjenu njegovih obilježja zbog kojih je određen posebno vrijednim.	Položaj značajnog krajobraza Vinodol
Značajni krajobraz na moru - obala između rta Šilo i Vodotoč	U značajnom krajobrazu na moru je prije zahvata potrebno izvršiti inventarizaciju i valorizaciju faune i staništa. Zabranjeno je nasipavanje i zatrpavanje vrijednih staništa, zabranjeno je čišćenje naslaga vrijedne morske vegetacije, ograničena je upotreba ribolovnih alata, kontrolira se i ograničava kočarenje, zabranjeno je vađenje zaštićenih komercijalnih vrsta, potrebno je revitalizirati degradirana područja.	Položaj značajnog krajobraza na moru - između rta Šilo i Vodotoč

Izvor: PPUG Kraljevice, obrada autora

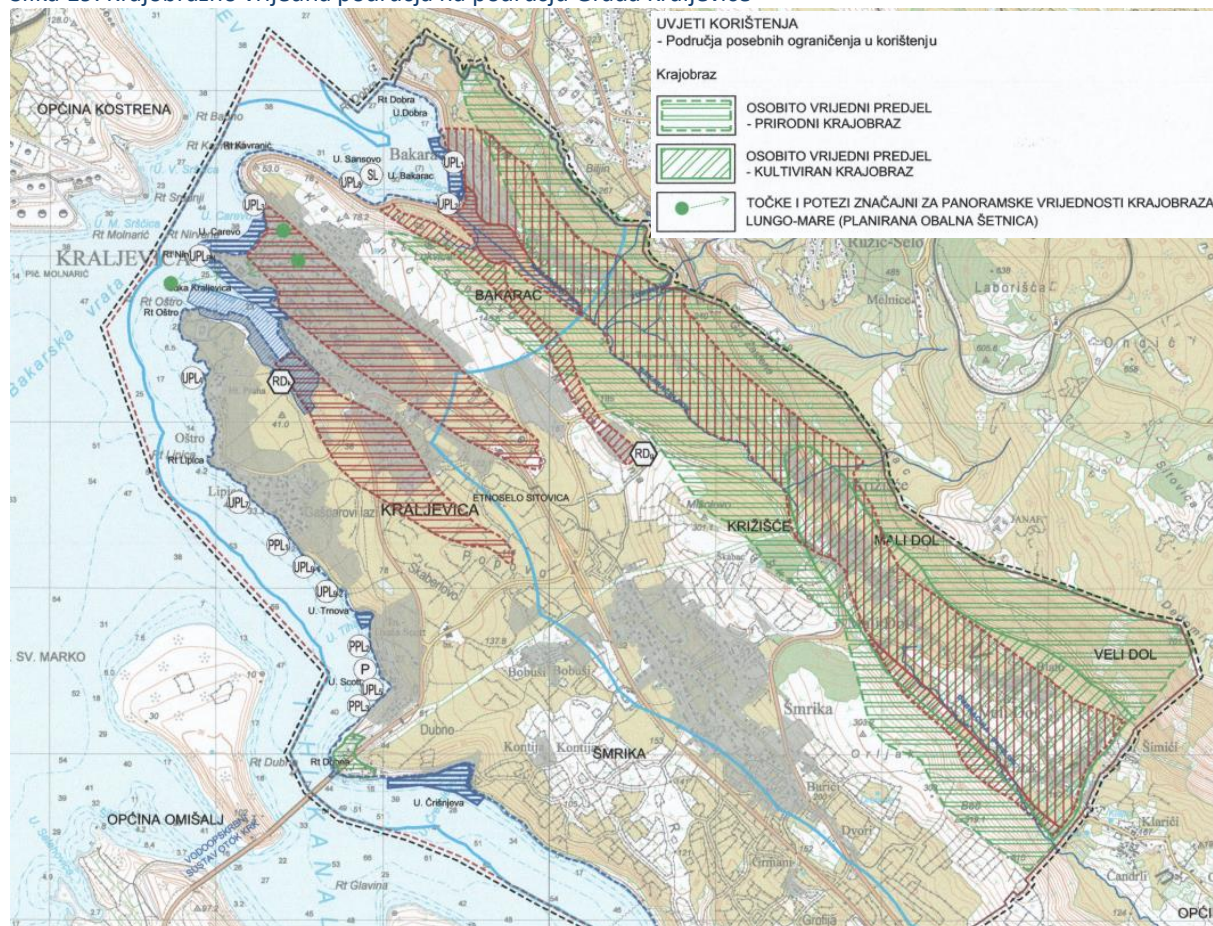
II.5.2 Zaštita krajobraza i kulturne baštine

Zaštita krajobraza

Krajobrazno vrijedna područja na području Grada Kraljevice: (Slika 19)

- Osobito vrijedni predjel – prirodni krajobraz
- Osobito vrijedni predjel – kultivirani krajobraz
- Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza Lungo-mare (planirana obalna šetnica)

Slika 19: Krajobrazno vrijedna područja na području Grada Kraljevice

Izvor: PPUG Kraljevica

Prirodni krajobraz pretežito sačinjavaju šumske površine na sjevernom dijelu područja Grada Kraljevice na dijelu Bakarca do Krizišća, te na obroncima Vinodolske doline.

Kultivirani krajobraz predstavlja područje Vinodolske doline sa naseljima Mali i Veli Dol.

Na području Lazine je potrebno izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju faune i staništa, te eventualno izdvojiti neke posebno vrijedne i ugrožene vrste i površine (fragmenti zamočvarene šikare sa stablima ugroženog i rijetkog poplavnog poljskog jasena). Nakon provedenih istraživanja bit će potrebno donijeti preporuke o najsvrsishodnijem načinu zaštite biološke raznolikosti udoline.

Dio vodotoka Dubračina s izvorom Sitnik i s kontaktnim prostorom na području Grada Kraljevice je potrebno valorizirati i zaštititi.

Potrebno je sačuvati izvorne karakteristike prirodnog krajobraza, spriječiti izgradnju na vizualno eksponiranim dijelovima prostora, uvažavati strukturne značajke i očuvati izmjenu poljoprivrednih i šumskih površina, racionalno koristiti i upravljati planiranim prostorom zaštićenog krajobraza Vinodol te prilikom projektiranja i izvođenja planiranih prometnica - autoceste i željezničke pruge velike učinkovitosti potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri nastojati očuvati prirodne karakteristike predjela.

Uvjeti korištenja kultiviranog krajobraza su:

- uvažavati tradicijski način izgradnje stambenih i pomoćnih građevina, uz upotrebu autohtonih materijala (kamen, kupa kanalice, drvo),
- uvažavati prirodne značajke krajobraza, te prilagoditi poljoprivrednu proizvodnju biološkim ciklusima, bez zagađivanja,

Zaštita kulturne baštine

Kulturna dobra upisana u Registar kulturnih dobara RH

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, kulturna dobra su dobra od interesa za Republiku Hrvatsku i uživaju njezinu osobitu zaštitu. Kulturna dobra su materijalna i nematerijalna dobra; pokretne i nepokretne stvari od kulturno-povijesnog, umjetničkog, arhitektonskog, paleontološkog, arheološkog, etnografskog, antropološkog i znanstvenog značenja; nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti koja su od interesa za Republiku Hrvatsku te se na temelju Odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra upisuju u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

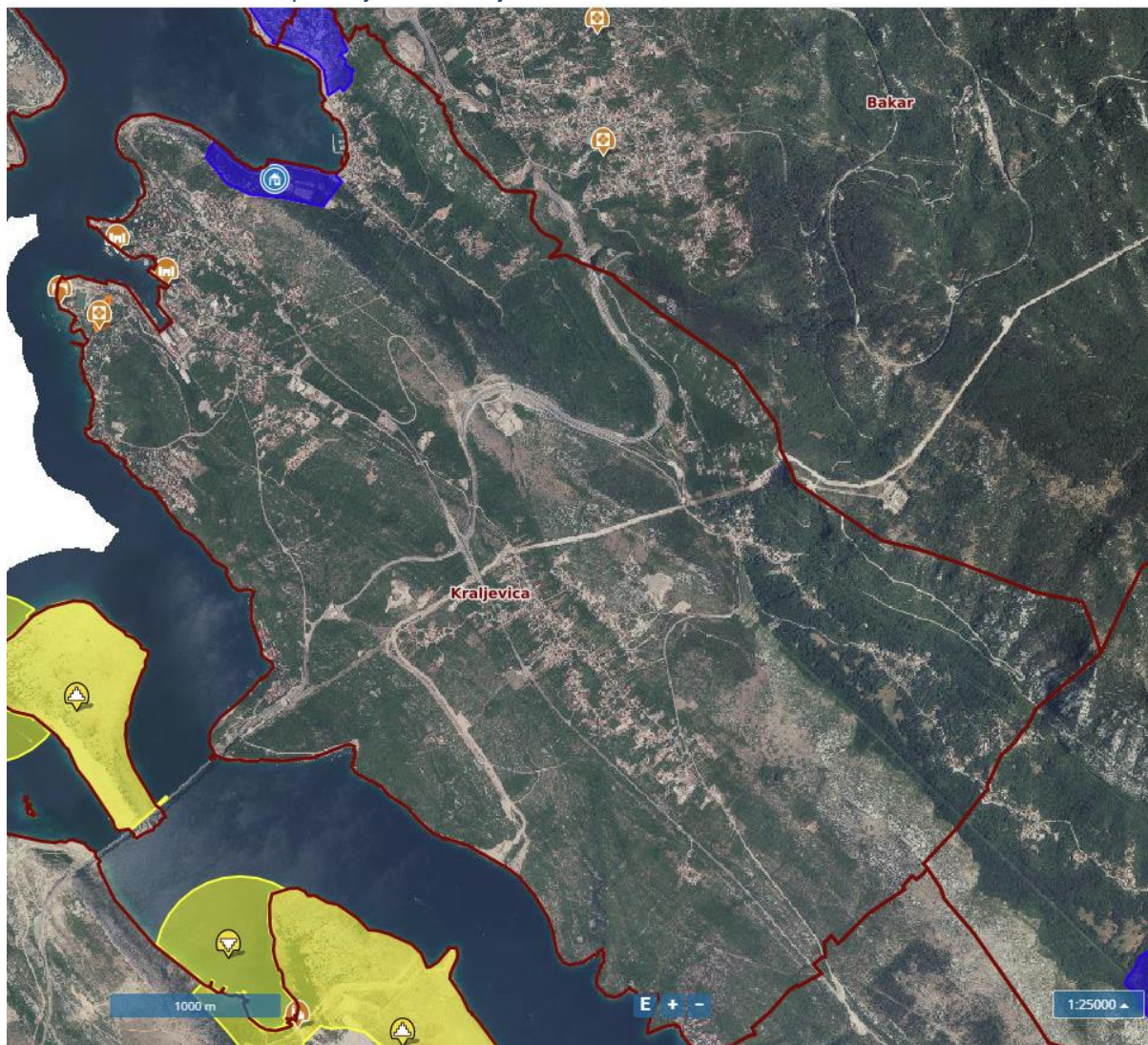
U **Tablica 46** navedena su kulturna dobra upisana u Registar kulturnih dobara RH na području Grada Kraljevice, dok je na **Slika 20** prikazan njihov položaj.

Tablica 46: Popis kulturnih dobara

Reg. broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta	Pravni status	Klasifikacija	Datacija
Z-6682	Etnografska cjelina Bakaračke tunere	Bakarac	Kulturno povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro	ruralna cjelina	13. st.n.e.
Z-5290	Etnografska zona Bakarskih prezida - Takala	Bakarac, Praputnjak	Kulturno povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro	ruralna cjelina	18. st.n.e.
RRI-119-1961.	Frankopanski grad-kaštel	Kraljevica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	vojne i obrambene građevine	
RRI-0307-1972.	Mjesto sastanaka s drugom Titom 1925.-1926.	Kraljevica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	memorijalna obilježja i mjesta	1925. g.n.e. - 1926. g.n.e.
Z-790	Stari grad Zrinskih s crkvom sv. Nikole	Kraljevica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	vojne i obrambene građevine	17. st.n.e.
Z-347	Svjetonik Oštro	Kraljevica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	komunalna i tehnička građevina	1872. g.n.e.

Izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>

Slika 20: Kulturna dobra na području Grada Kraljevice

Izvor: <https://geoportal.kulturnadobra.hr/geoportal.html#/>

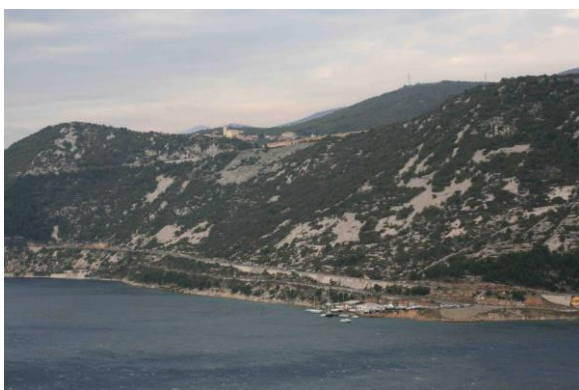
U nastavku je dan opis svih nepokretnih kulturnih dobara prikazanih u **Tablica 46** (opis dobra je preuzet iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske).

Etnografska cjelina Bakaračke tunere

Slika 21: Etnografska cjelina Bakaračke tunere
(izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

Postojanje stajaćih tunera u Bakarcu seže do 13. stoljeća, kada je gospodarska organizacija Knežije vinodolske i Gospoštije Hreljin u stajaćim ribolovnim napravama za lov tuna u Bakarcu imala jedno od najjačih materijalnih uporišta. Iste tunere najdulje su se (do 70-ih godina 20. stoljeća) unutar čitavog kvarnerskog područja očuvale u uporabi. Sporadično su obnavljane (budući sazdane iz relativno trošnog materijala) 1986., a potom i 2007. godine. Njihova obnova predstavlja svojevrsnu memoriju kako na povijesnu prisutnost tako i na radni proces ove vrste ribolovnih naprava na Jadranu. Bakaračke tunere neosporno pridonose vizualnom identitetu krajolika. (izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

Etnografska zona Bakarskih prezida - Takala

Slika 22: Etnografska zona Bakarskih prezida - Takala
(izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

potpomognuta financijskim sredstvima Primorko-goranske Županije i Grada Bakra. (izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

Prema usmenoj predaji oblikovanje današnje etno-zone bakarskih prezida započelo je u drugoj polovici 18. stoljeća, na poticaj carice Marije Terezije, kada kmetovi, uglavnom s područja Praputnjaka, marnim radom započinju pretvarati strme nadmorske krčevine i pustare u vinogradarska zemljišta, kultivirajući obrise istog krajolika. Taj oblik privređivanja zadržao se do pred polovicu prošloga stoljeća. 2001. godine kulturno-prosvjetna udruga Praputnjak započela je s revitalizacijom zone bakarskih prezida dobivši zemljište od vlasnika Praputnjaraca na petnaest-godišnje korištenje, te

Svjetionik Oštro

Slika 23: Svjetionik Oštro
(izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

zaobljeni vijenac podno šetnice s metalnom ogradom. Na vrhu tornja sačuvan je stariji tip svjetlarnika s metalnom lukovicom. (izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

Jedan od najstarijih svjetionika koje je Austro-Ugarska monarhija izgradila u Kvarnerskom zaljevu. Izgrađen je 1872. godine kao dio projekta osvjetljavanja pomorskih komunikacija prema riječkoj luci. Svjetionik je tipska prizemnica s pravilno obrađenim kamenim kvadrima. Standardni rektangularni otvori imaju kamene okvire. Potkrovni je vijenac četvrtasto profiliran. Iznad četverostrešnog krovišta izdiže se okrugli kameni toranj zidan pravilno uslojenim manjim, duguljastim klesancima. Toranj ima plitke kordonske vijence i jače istaknuti

Mjesto sastanaka s drugom Titom 1925.-1926.

Mjesto sastanaka komunističkih aktivista tijekom 1925 i 1926. godine nalazi na unutarnjem dijelu poluotoka Oštro dijametara 212 metara.

Slika 24: Mjesto sastanaka s drugom Titom 1925.-1926.
(izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

Stari grad Zrinskih s crkvom sv. Nikole

Stari grad Zrinskih nastao je u 17. st. na mjestu srednjovjekovnog kaštela čiji su dijelovi inkorporirani u baroknu arhitekturu. Sastavni je dio ovog kompleksa crkva sv. Nikole, danas u funkciji kraljevičke župne crkve. Crkva i toranj su barokizirani, s očuvanim starijim arhitektonskim elementima. Unatoč neistraženosti, dijelom zapuštenog stanja, naknadnih adaptacija i pregradnji, Stari grad Zrinskih je u velikoj mjeri sačuvao svoje barokno oblikovanje. To osobito vrijedi u slučaju njegova dva dvorišta arkadno raščlanjenih krila. U manjem je dvorištu sačuvano cilindrično krunište vodospreme s grbom obitelji Zrinski, inicijalima Petra Zrinskog i godinom 1651. (izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

Atrij Velikog kaštela Zrinskih (Trg Zrinskih) obnovljen je u izvještajnom razdoblju u sklopu europskog projekta „Povežimo se baštinom“. Trg Zrinski svečano je otvoren 25. svibnja 2023. godine, te se očekuje da postane središte javnog života Kraljevice, kao i da generira kulturnu i turističku aktivnost objekta.

Slika 25: Otvorenje Trga Zrinskih

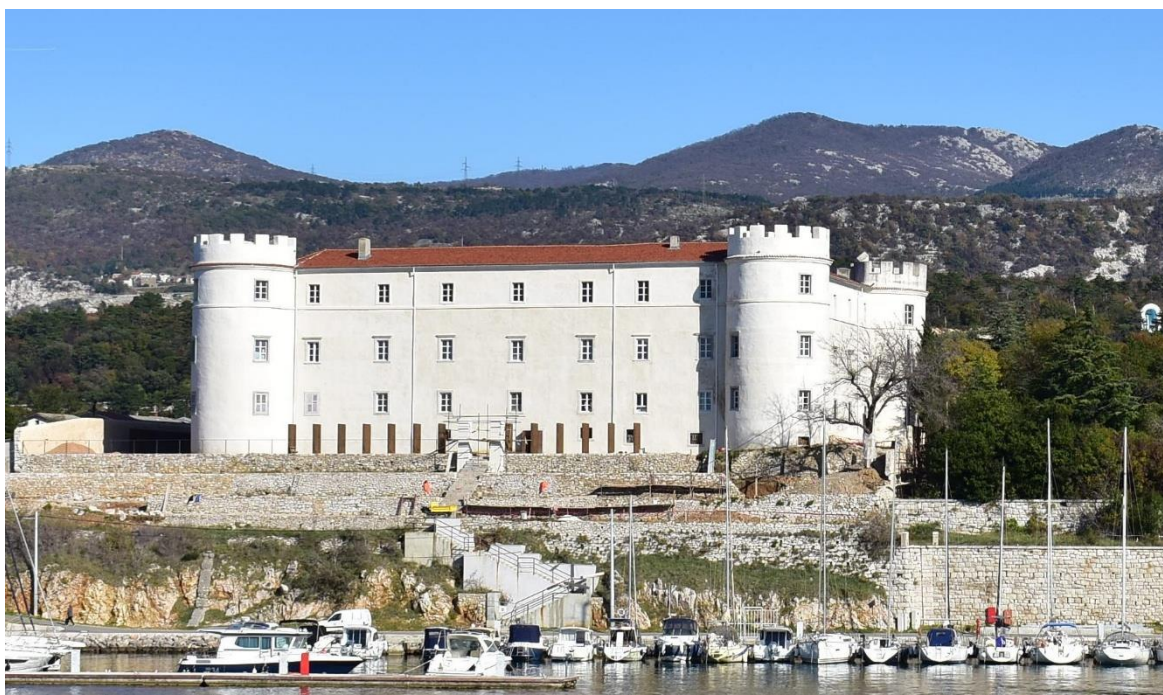
(izvor: <https://www.kraljevica.hr/svecano-otvoren-obnovljeni-trg-zrinski-u-kraljevici/>)

Na popularnoj ljetnoj pozornici izgrađena je nova infrastruktura, trg je popločen, a uređeni su i info centar te sanitarni čvorovi. Trg Zrinski je obnovljen u sklopu projekta „Povežimo se baštinom“, realiziranog unutar ITU mehanizma Urbane aglomeracije Rijeka, sufinanciranog sredstvima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, europskih strukturnih fondova i investicijskih fondova, operativnog programa konkurentnosti i kohezije. (izvor: <https://www.kraljevica.hr/svecano-otvoren-obnovljeni-trg-zrinski-u-kraljevici/>)

Frankopanski grad-kaštel

Frankopanski grad-kaštel u Kraljevici je srednjovjekovna fortifikacijska građevina smještena na brežuljku iznad mora s kojeg dominira okolišem. Svojim dimenzijama i oblikom (četvrtasta s okruglim ugaonim kulama) predstavlja izvanredan arhitektonski akcent. Osim kulturno umjetničke vrijednosti, kaštel ima i veliko povijesno značenje jer je vezan uz ime hrvatskih knezova Frankopana. (izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

Frankopanski grad-kaštel - Dvorac Frankopana (poznat i kao *Dvorac Nova Kraljevica – Frankopan*) bio je važna rezidencija plemićke obitelji Frankopan i Zrinski. Gradnja dvorca započela je sredinom **17. stoljeća (oko 1651–1654)** po nalogu Petra Zrinskog i njegove supruge Katarine Frankopan. Tijekom vremena dvorac je mijenjao funkcije, od plemićke rezidencije preko vojarne i obrazovnog prostora do današnje kulturne i turističke uloge.

Slika 26: Frankopanski grad-kaštel
(izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/>)

U Dvorcu Frankopan nalazi se Posjetiteljski i Interpretacijski centar Kraljevica kao dio posjetiteljske i interpretacijske infrastrukture kulturno-turističke rute „Putovima Frankopana“, Mali muzej ribarstva i brodogradnje Kraljevica i izložbena galerija Ana Katarina.

Evidentirana kulturna dobra

Na području Grada Kraljevice osim zaštićenih kulturnih dobara upisanih u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske nalaze se i evidentirana kulturna dobra (Slika 27).

U evidentiranom graditeljskom nasljeđu naglašena je obaveza očuvanja povijesnih matrica jezgre naselja i upute za oblikovanje građevina prilikom rekonstrukcija, interpolacija i drugih oblika građevinskih intervencija, kao i očuvanja evidentiranog vrijednog graditeljskog sklopa suvremene turističke arhitekture, Hotelskog kompleksa Uvala Scott arhitekta Igora Emilija, te se za svaki zahvat na građevini preporuča ishoditi konzervatorsko mišljenje od nadležnog tijela.

Temeljem Prostornog plana Primorsko-goranske županije predlaže se zaštita područja „brodogradilište Kraljevica“ prepoznatog kao industrijska baština te inženjerske i tehničke građevine s uređajima. Kroz PPUG je zaštita područja planirana na način da se na lokaciji omogućava nastavak djelatnosti brodogradnje, ali se preporuča prije provođenja zahvata uklanjanja, rekonstrukcije, dogradnje i gradnje novih građevina izrada snimka stanja i fotodokumentiranje postojećih građevina.

Zaštita u kategoriji etnološke baštine predlaže se za sljedeće lokalitete:

1. Kalac	5. Pišćina	9. Drenova
2. Banjski kalci	6. Vrtača	10. Dolac
3. Dražice	7. Hrustina	11. Etnoselo Sitovica
4. Lokva Sitovica	8. Slivonj	

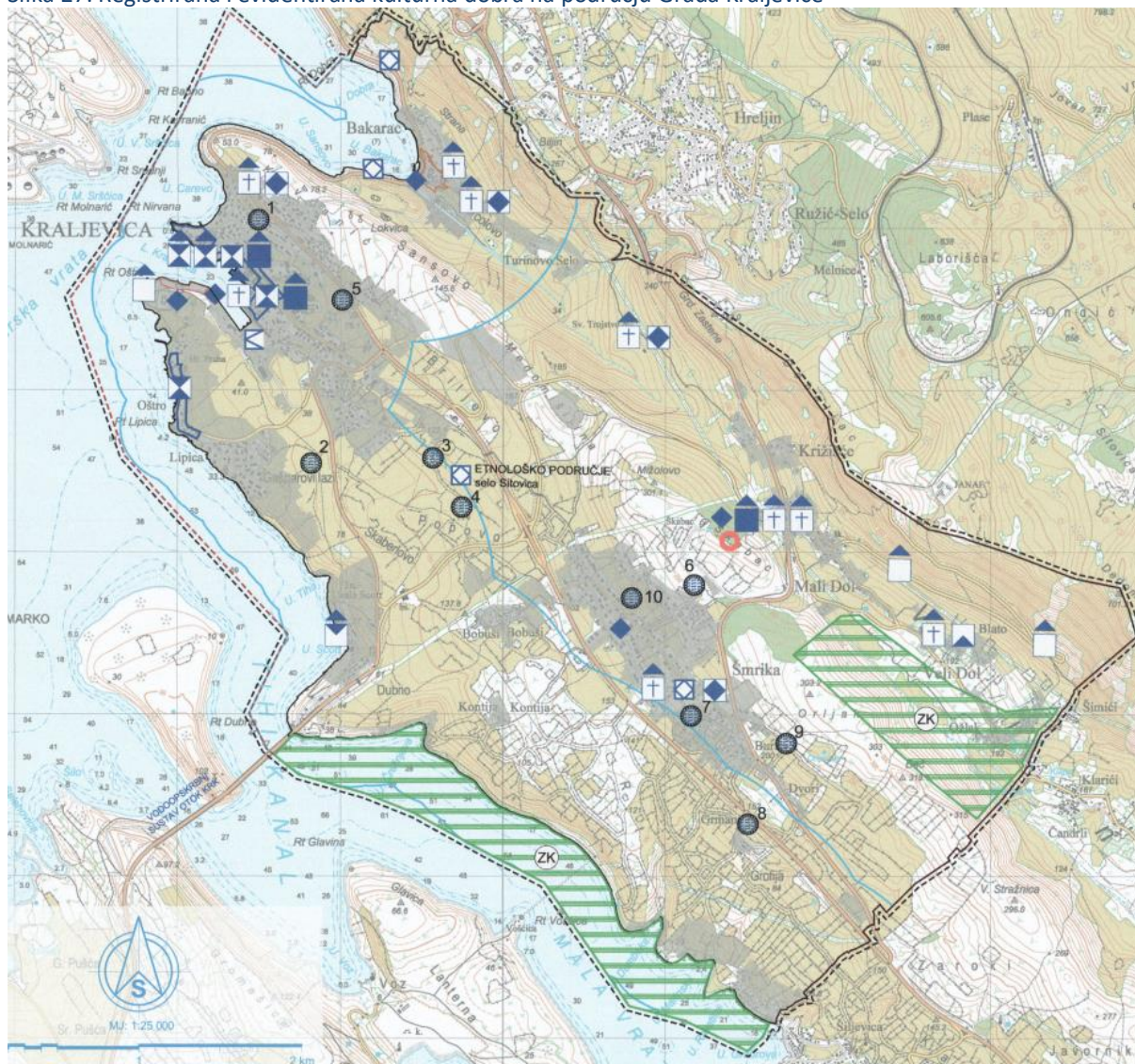
Predlaže se njihova rekonstrukcija, održavanje i turističko vrednovanje uz konzultaciju nadležne konzervatorske službe i uz konzultaciju sa stručnom osobom za zaštitu biološke i krajobrazne raznolikosti. Za napušteno selo Sitovica potrebno je izraditi arhivsko istraživanje radi preciznijeg

utvrđivanja povijesnih podataka. Preporučuje se izrada konzervatorske studije koje će uz snimak postojećeg stanja uključiti i projekat sanacije i rekonstrukcije.

Za užu povijesnu jezgru Kraljevice (II. stupanj zaštite) Prostornim se planom predlaže izrada konzervatorske dokumentacije kao podloge za Urbanistički plan uređenja naselja Kraljevice. II. stupanj zaštite obuhvaća čuvanje povijesne planske matrice, gabarita gradnje, karakterističnih građevnih materijala, stare građevne strukture i ostataka povijesne urbane opreme (popločenje luke, podzid i sl.). Kontaktna zona uže jezgre Kraljevice (III. stupanj zaštite) ne podliježe strogoj zaštiti urbane i građevne strukture, ali podrazumijeva očuvanje uličnih poteza, osnovne gabarite, dekorativne elemente i kompoziciju pročelja povijesnih građevina, s mogućnošću interpolacija koje neće narušiti navedene kulturno-povijesne vrijednosti. Buduća urbanizacija na širem prostoru naselja mora slijediti postojeće ulične poteze, odnosno stvoriti raster ulica s gradnjom uz uličnu frontu.

Za potez rezidencijalnih i turističkih građevina uz more na Oštrom (III. stupanj zaštite) predlaže se istraživanje i dokumentiranje, te valorizacija i revitalizacija pojedinih vila temeljem konzervatorskih istraživanja i dokumentiranja.

Slika 27: Registrirana i evidentirana kulturna dobra na području Grada Kraljevice

Izvor: PPUG Kraljevica

II.5.3 Zaštita i očuvanje okoliša

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizma i njihovih zajednica, uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja. Zaštita okoliša je skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanje opasnosti za okoliš, sprječavanje nastanka šteta i/ili onečišćavanja okoliša, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete.

Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice propisane su mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš, odnosno određeni su kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaćaju:

- zaštitu podzemnih i površinskih voda te zaštitu od štetnog djelovanja voda
- zaštitu mora
- zaštitu zraka
- zaštitu tla
- zaštitu od prekomjerne buke

U ovom se Izvješću navode sažete mjere zaštite koje su preuzete iz PPUG Kraljevice.

Zaštita podzemnih i površinskih voda te zaštita od štetnog djelovanja voda

Na području Grada Kraljevice nema utvrđenih zona sanitarne zaštite.

Zaštita i korištenje podzemnih i površinskih voda određuje se:

- mjerama zabrane i ograničenja izgradnje,
- mjerama za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja od kojih je najvažnija izgradnja sustava za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,
- prioritetnim saniranjem divljih odlagališta.

Sustav uređenja vodotoka i voda Grada Kraljevice dio je cjelovitog sustava zaštite od štetnog djelovanja voda na području malog sliva „Kvarnersko primorje i otoci“. Koridor sustava linijski obuhvaća vodotoke: Bakarački rov sa pritokama Dragisina i Turinovo i drugim manjim pritokama te gornji tok vodotoka Dubračina.

Zaštitu od eventualnih poplava uslijed povećanog dotoka vode na području pod djelovanjem bujica (Bakarac) treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, te županijskim planovima obrane od poplava. Operativna obrana od poplava za Bakarački rov koji pripada vodama II. reda definirana je Planom obrane od poplava na vodama II. reda Primorsko-goranske županije – Sektor E – Sjeverni Jadran – branjeno područje 23 – mali slivovi „kvarnersko primorje i otoci“ i „Podvelebitsko primorje i otoci“ – mali sliv „Kvarnersko primorje i otoci“.

Postoji velika vjerojatnost plavljenja morem (pojava uspora) na obalnom rubu. Na ugroženom dijelu područja potrebna je provedba mjera obrane od poplava. Opasne tvari i otpad je potrebno skladištiti /odlagati izvan dijela područja ugroženog poplavom. Pri projektiranju i izvedbi sustava odvodnje otpadnih oborinskih voda potrebno je uzeti u obzir vjerojatnu pojavu uspora.

Zaštita mora od zagađenja

Na područjima gdje je obalno more namijenjeno kupanju, sportu i rekreaciji obavezno je održati postojeću kakvoću mora, u skladu s Uredbom o standardima kakvoće mora na morskim plažama.

Primarna mjera zaštite mora od zagađenja je izgradnja javnog sustava za odvodnju otpadnih i oborinskih voda čime će se spriječiti izravno ispuštanje sanitarno-potrošnih i tehnoloških otpadnih voda u more.

Ostale mjere za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja mora, prema PPUG Kraljevica, su:

- izrada katastra zagađivača mora,
- unapređivanje službe zaštite i čišćenja mora i plaža,
- nastavak ispitivanja kakvoća mora na morskim plažama radi preventive i eventualne zaštite
- ograničenje izgradnje sukladno PPUG Kraljevice
- u lukama osigurati prihvat zauljenih voda i istrošenog ulja,
- odrediti način servisiranja brodova na moru i kopnu
- sve opasne tvari koje se koriste u procesu gradnje i održavanja brodova (boje, lakovi, razrjeđivači, motorna i hidraulička ulja, sredstva za pranje i sl.) i sav opasni otpad koji se izdvaja u pogonu skladištiti odnosno privremeno čuvati u zatvorenom prostoru;
- spremnike goriva ili drugih opasnih tvari izvesti sa sigurnosnim mjerama za dovoz, punjenje, skladištenje i uporabu
- provesti mjere zaštite mora na navozima za servisiranje plovila (priprema površine plovila za bojanje i premazivanje) ne samo u smislu čišćenja površine navoza (proliveni premazi i ulja) već osigurati pročišćavanje voda od pranja plovila i oborinskih voda s površine navoza.
- izraditi Operativni plan djelovanja u slučaju iznenadnog onečišćenja mora i osigurati opremu za djelovanje u slučaju iznenadnog onečišćenja uljima manjeg opsega.
- proces obrade površine kod gradnje i održavanja plovila provoditi unutar zatvorenog sustava

Zaštita zraka

Temeljna mjera za postizanje ciljeva zaštite zraka jest smanjivanje emisije onečišćujućih tvari u zrak. Prema Zakonu o zaštiti zraka (NN 127/19, 57/22, 136/24), rezultati mjerenja uspoređuju se s odredbama Uredbe o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 77/20), a validacija i obrada podataka provodi se sukladno Pravilniku o praćenju kvalitete zraka (NN 72/20).

Prema definiciji iz Zakona o zaštiti zraka:

- **granična vrijednost (GV)** je razina onečišćenosti koju treba postići u zadanom razdoblju, ispod koje, na temelju znanstvenih spoznaja, ne postoji ili je najmanji mogući rizik od štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini i jednom kad je postignuta, ne smije se prekoračiti.

Prema Zakonu o zaštiti zraka, kvaliteta zraka određenog područja svrstava se u dvije kategorije za svaki parametar koji se prati:

- prva kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak; nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon
- druga kategorija kvalitete zraka – onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon

Stacionarni izvori (tehnološki procesi, industrijski pogoni, uređaji i objekti iz kojih se ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari) onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti, prema Zakonu o zaštiti zraka.

Vlasnici - korisnici stacionarnih izvora dužni su:

- prijaviti izvor onečišćavanja zraka, te svaku rekonstrukciju nadležnom tijelu uprave i lokalne samouprave,
- osigurati redovito praćenje emisije iz izvora i o tome voditi očevidnik te redovito dostavljati podatke u katastar onečišćavanja okoliša,
- uređivanjem zelenih površina unutar građevne čestice i onih zajedničkih izvan građevne čestice ostvariti povoljne uvjete za prirodno provjetravanje, cirkulaciju i regeneraciju zraka.

Proces obrade površine kod gradnje i održavanja plovila provoditi unutar zatvorenog sustava. Neke od planiranih djelatnosti mogu obuhvaćati i aktivnosti u kojima nastaju hlapivi organski spojevi (proces premazivanja, impregnacija drvenih površina, površinsko čišćenje, površinska zaštita). Za smanjenje emisija hlapivim organskim spojevima (HOS) potrebno je koristiti najbolje raspoložive tehnike, te ne koristiti tvari i pripravke koji sadrže halogenirane HOS i tvari koje su karcinogene, mutagene i toksične za reprodukciju.

Zaštita tla

Zaštita tla obuhvaća očuvanje zdravlja i funkcija tla, sprečavanje onečišćenja tla, praćenje stanja i promjenu kakvoće tla te saniranje i obnavljanje oštećenih tala i lokacija.

Posebnu pažnju potrebno je usmjeriti na zaštitu poljoprivrednih tla i šuma.

Vrijedno obradivo zemljište od I. do V. razreda štiti se PPUG Kraljevice na način da je zabranjena prenamjena u nepoljoprivredne, a posebice građevinske svrhe. Za očuvanje i korištenje preostalog kvalitetnog zemljišta za poljodjelsku i stočarsku svrhu određuju se slijedeće mjere:

- smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe,
- poticati i usmjeravati proizvodnju zdrave hrane,
- prednost dati tradicionalnim poljoprivrednim granama – vinogradarstvo, voćarstvo, stočarstvo i slično,
- temelj trebaju biti obiteljska poljodjelska gospodarstva.

Zaštita šuma i šumskih površina provodi se održavanjem postojeće šume putem očuvanja i pravilnog gospodarenja. Potrebno je povećati zaštitu šuma od onečišćivača, požara, nametnika i bolesti te drugih negativnih utjecaja te stimulirati razvoj urbanog šumarstva radi ozelenjavanja gradskih, rubnih gradskih, seoskih naselja i turističkih područja.

U cilju sprečavanja onečišćenja tla nadležne službe redovito prate stanje i saniraju eventualne lokacije s odbačenim otpadom.

Zaštita od prekomjerne buke

U skladu s odredbama Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice, propisana je obaveza snimanja buke na područjima koja su ugrožena prekomjernom bukom. Na osnovi rezultata snimanja i odredbi Zakona o zaštiti od buke potrebno je donijeti Odluku o zaštiti od buke kojom se regulira dozvoljeni nivo buke, ovisno o namjeni prostora. Kao dopunsko sredstvo za zaštitu od buke, kao prirodnu prepreku, potrebno je koristiti pojaseve zelenila.

Za aktivnosti u zonama Brodogradilišta i poslovne zone Kraljevica – Stanićevo, pri kojima se mogu javljati povećane razine buke neophodno je planirati mjere zaštite koje obuhvaćaju: kontrolu buke neposredno na njenom izvoru (stacionarni i mobilni izvori), izvedbu akustičkih barijera pa i organizacijske mjere u odnosu na vrijeme izvođenja neke aktivnosti.

Značajni izvor buke je i cestovni promet, gdje je u blizini postojećih prometnica okoliš opterećen bukom od prometa.

II.5.4 Zaštita od prirodnih i tehničko tehnoloških opasnosti

Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22) predstavlja temelj za organiziranu i učinkovitu reakciju društva na krizne situacije. Zakon uređuje sustav i djelovanje civilne zaštite; prava i obveze tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,

pravnih i fizičkih osoba; osposobljavanje za potrebe sustava civilne zaštite; financiranje civilne zaštite; upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom i druga pitanja važna za sustav civilne zaštite.

Prema Zakonu o sustavu civilne zaštite, sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Temeljem članka 17. stavka 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22), predstavničko tijelo na prijedlog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave donosi procjenu rizika od velikih nesreća. Procjene rizika od velikih nesreća za područja jedinica lokalne samouprave izrađuju se najmanje jednom u 3 godine.

Zadnja Procjena rizika od velikih nesreća za Grad Kraljevicu izrađena je u siječnju 2024. godine pod nazivom: „*Procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024*“. Novi dokument – Revizija II. izrađen je jer je od prve revizije Procjene rizika od velikih nesreća Grada prošao period od tri godine, te zbog zabilježenih promjena (rezultati Popisa 2021., eskalacija pandemije, potresi i dr.) te potrebe da se scenariji dopune i Nuklearnim te radiološkim rizicima.

Procjena rizika je složen proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika a izrađuje se na temelju scenarija za svaki utvrđeni pojedini rizik.

Svrha scenarija je prikazati sliku događaja i posljedica kakve mogu uzrokovati sve prirodne i tehničko tehnološke prijetnje na području Grada Kraljevice. Scenariji definirani *Procjenom rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024* su sljedeći:

- epidemije i pandemije
- ekstremne temperature u području Grada,
- poplave na području Grada Kraljevice,
- potres na području Grada Kraljevice,
- ekstremne vremenske pojave - grmljavinsko nevrijeme; padaline; vjetar; snijeg i led; tuča
- požari otvorenog tipa na području Grada Kraljevice
- tehničko - tehnološke nesreće s opasnim tvarima – Nuklearne i radiološke nesreće

Prema dokument *Procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024* predviđa se najvjerojatniji neželjeni događaj i događaj s najgorim mogućim posljedicama. Događaj s najgorim mogućim posljedicama ima posljedice najvećeg intenziteta i obilježja velike nesreće.

Ugroženost od epidemija i pandemija

U okviru svojih javnozdravstvenih aktivnosti, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ neprekidno prati i analizira pojavnost, učestalost i širenje zaraznih bolesti na području cijele Primorsko-goranske županije, pa tako i Grada Kraljevice, s ciljem pravodobne reakcije i zaštite zdravlja stanovništva.

Epidemije se periodično javljaju na području Grada Kraljevice i izazivaju posljedice na stanovništvo, ugrožavajući život i zdravlje ljudi i uzrokujući zdravstvene troškove te materijalne štete zbog bolovanja i sl. Uzroci su virus gripe (influenca) koji se javlja sezonski te virus SARS-CoV-2 (COVID 19).

Pandemija COVID-19 službeno je proglašena na globalnoj razini od strane Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) 11. ožujka 2020. godine. Tada je u RH donesena Odluka o proglašenju epidemije

bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, čime su aktivirane posebne mjere zaštite i krizno upravljanje. Pandemija COVID-19 formalno je završila u svibnju 2023.

Koronavirus (SARS-CoV-2) je novi virus koji je krajem 2019. godine otkriven u Kini. Do sada nije bio otkriven kod ljudi. Uzrokuje bolest COVID-19, koja se najčešće očituje simptomima sličnima gripi – povišena temperatura, kašalj, otežano disanje, bolovi u mišićima i umor. U težim slučajevima može doći do teške upale pluća, sepse i drugih komplikacija, osobito kod kroničnih bolesnika.

Cijepljenje protiv COVID-19 u Hrvatskoj je započelo 27. prosinca 2020. godine, a do kraja 2024. godine utrošeno je preko 5,3 milijuna doza cjepiva.

Ugroženost od ekstremnih temperatura na području Grada

Geografski položaj Gradu Kraljevici pruža uvjete umjerene primorske klime. Ekstremno visoke temperature predstavljaju rizik za stanovništvo Grada u ljetnim mjesecima kad su najizrazitije. Toplinski valovi javljaju se na cijelom području Hrvatske, ali granične vrijednosti nisu jednake u različitim dijelovima zemlje, tj. u različitim klimatskim uvjetima jer je stanovništvo prilagođeno na lokanu klimu.

Prema dokumentu *Procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024* godišnje ima 3,5% umjerenih, 2,5% jakih i 1,5% ekstremnih toplinskih valova, odnosno oko 13 umjerenih, 9 jakih i 5-6 ekstremnih. Obzirom da se takvi događaji ne javljaju tijekom cijele godine već uglavnom u 4 mjeseca (120 dana) od 15. svibnja do 15. rujna onda bi to značilo da se u tom razdoblju umjereni toplinski valovi u prosjeku mogu očekivati jednom u cca 9 dana, jaki jednom u 13 dana i ekstremni jednom u 22 dana.

Izrazito toplo vrijeme u dugotrajnijem razdoblju mjereno u odnosu na uobičajeni vremenski obrazac određenog područja (Grada Kraljevice) u promatranom godišnjem dobu dovodi do toplinskog vala.

Prema dokumentu *Procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024* kao scenarij za događaj s najgorim mogućim posljedicama predviđa se nagli nastup toplotnog vala tijekom ljetnih vrućina kod stupnja rizika - vrlo velike opasnosti s maksimalnom dnevnom temperaturom zraka iznad 37,1°C ili s minimalnom temperaturom zraka 22,9°C u trajanju od četiri i više uzastopnih dana. Nakon izlaganja ovim ekstremnim temperaturama ljudski organizam ulazi u stanje šoka tzv. toplinskog udara. Došlo bi do pojačanog opterećenja na zdravstvene i socijalne službe te bi trebalo osigurati organizacijske prilagodbe kao uključivanje timova hitne medicinske pomoći.

Ugroženost od poplava

Prema dokumentu *Procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024* uslijed obimnih i intenzivnih padalina na području Grada Kraljevice može doći do pojave manjih (povremenih) vodotoka i bujica (u pravilu se radi o podzemnim tokovima) koji se ulijevaju u more. Vode mogu izazivati štete, pa i privremeno smanjiti kakvoću mora. Učinci i posljedice su kratkotrajni i lokalni, a u pravilu je dovoljno angažiranje redovnih službi Grada (DVD-a te komunalnih službi). Na području Grada nema kritičnih točaka i lokacija u sustavu obrane od poplava, a potencijal ugroze plavljenjem postoji samo kod obilnih padalina.

Od izlivanja bujice Bakarački rov i njene dvije desne pritoke; Turinovo (utvrđena polukružnim betonskim kanalom) i Dragisina, ugrožene su manje poljoprivredne površine iznad Bakarca, dok u nekim slučajevima voda može doći i do samog naselja.

Bujične vode (povremenih potoka i oborinske vode usmjerene u njihova korita) imaju manji i ograničeni potencijal ugroze i u najgorem slučaju (događaj s najgorim mogućim posljedicama) imale bi samo neka manja obilježja velike nesreće, bez mogućnosti katastrofe. Podizanje razine mora ne predstavlja značajnu ugrozu.

Ugroženost od potresa

Prema dokumentu *Procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024*, područje Grada Kraljevice ima slijedeće maksimalne očekivane intenzitete seizmičnosti:

- $I_0 = 7^0$ MCS (Seizmotektonska karta iz 1974.);
- $I_0 = 8^0$ MCS (Seizmološka karta iz 1982.);
- $I_0 = 6^0$ MSK-64 (Seizmološka karta iz 1987. za period 50 g.);
- $I_0 = 8^0$ MSK-64 (Seizmološka karta iz 1987. za period 100 g.);
- $I_0 = 8^0$ MSK-64 (Seizmološka karta iz 1987. za period 200 g.);
- $I_0 = 8^0$ MSK-64 (Seizmološka karta iz 1987. za period 500 g.);

Za najvjerojatniji neželjeni događaj intenzitet potresa usklađen je s razinom seizmičkog hazarda koja je prihvaćena u važećim propisima za projektiranje potresne otpornosti (Eurocode 8), za poredbeno povratno razdoblje od 95 godina te vjerojatnost premašaja: 10 % u 10 godina. Za događaj s najgorim mogućim posljedicama intenzitet potresa usklađen je s razinom seizmičkog hazarda koja je prihvaćena u važećim propisima za projektiranje potresne otpornosti (Eurocode 8), za poredbeno povratno razdoblje od 475 godina te vjerojatnost premašaja: 10% u 50 godina.

Potres najjačeg očekivanog intenziteta (VIII^0 MCS, povratni period od 475 godina, imao bi katastrofalne posljedice u svim pogledima za Grad Kraljevicu, značajno veće od posljedica najvjerojatnije neželjenog događaja ($VI.-VII.^0$ MCS, povratni period 95 godina).

Očekivane posljedice potresa mogu utjecati na sva područja društvenih i gospodarskih djelatnosti stanovništva te značajno utjecati na upravljanje Gradom i na ljudske živote.

Ekstremne vremenske pojave - grmljavinsko nevrijeme; padaline; vjetar; snijeg i led; tuča

Dokument *Procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024* obuhvaća ugroženost od ekstremnih vremenskih pojava – grmljavinskog nevremena, padalina, vjetra, snijega, leda i tuče. Navedene prirodne nepogode mogu izazvati kratkotrajne poremećaje u redovnom odvijanju života (mogu utjecati na kritičnu infrastrukturu). Na području Grada Kraljevice elementarna nepogoda nije proglašena više od 10 godina, već su zabilježene samo manje posljedice ekstremnih vremenskih uvjeta. Snježne oborine i poledica nikada nisu izazvale zatvaranja prometnica ili blokadu bitnih sastavnica života stanovnika. Udari vjetra mogu na nekoliko dana otežati promet i druge aktivnosti stanovništva.

Najvjerojatniji neželjeni događaj (vjerojatnost događaja – velika; jedan događaj u 1-2 godine) bio bi jaki snijeg potpomognut pojačanim vjetrom te stvaranjem leda koji bi otežavao cestovni promet i obavljanje svakodnevnih aktivnosti te izazvao manje štete na okućnicama i infrastrukturi. Moguće su povrede stanovnika od padova i sl. Događaj s najgorim mogućim posljedicama (vjerojatnost događaja – umjerena; jedan događaj u 2-20 godina) pretpostavlja jake oborine, obilnu i dugotrajnu kišu ili padanje snijega, samostalno ili uz sinergiju sa snažnim vjetrom i/ili grmljavinskom nepogodom ili pojavom leda (poledice ili tuče), ili pak snažna bura koja traje nekoliko dana, usporava i ograničava promet i redovne djelatnosti na otvorenom prostoru. U tom slučaju prohodnost cestovnim prometnicama postoji, ali se mnoge aktivnosti na otvorenom prostoru odgađaju.

Kao preventivne mjere potrebne su edukacija i osposobljavanje stanovnika i spremnost operativnih snaga civilne zaštite, dobra priprema i organizacija zimske službe, dok je u cilju ublažavanja posljedica od snježnih oborina i poledica potrebno redovito čišćenje pločnika, pristupnih putova, čišćenje snijega i leda sa vozila prije uključivanja u promet i korištenje zimske opreme na vozilima, i sl.

Ugroženost od požara otvorenog tipa na području Grada Kraljevice

Područje Grada Kraljevice ima potencijal ugroze požarima otvorenog tipa, koji je u dijelovima područja i značajan, obzirom na geografski položaj i značajne površine pod šumama i drugim raslinjem, kao i periode dugotrajnih suša. Požari raslinja stvaraju znatne izravne i neizravne štete, a njihovo gašenje ponekad iziskuje angažiranje velikog materijalnog, tehničkog i kadrovskog potencijala sustava zaštite i spašavanja. Opasnost od nastanka požara otvorenog prostora najizraženija je od početka lipnja do kraja rujna, zbog sušnih ljeta.

Na području Grada Kraljevice djeluju Javna vatrogasna postrojba Rijeka te Dobrovoljno vatrogasno društvo Kraljevica.

Za učinkovito preventivno dugoročno djelovanje s ciljem smanjenja broja požara i opožarenih površina, potrebno je poznavanje višegodišnjeg utjecaja klime, tla, ljudske aktivnosti, količine i stanja gorivog materijala, kako bi se moglo učinkovito gospodariti šumskim fondom.

Tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima – Nuklearne i radiološke nesreće

Prema *Procjeni rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II – 1/2024*, na području Grada Kraljevice nema radioaktivnih izvora niti se područjem Grada vrši značajniji prijevoz radioaktivnog materijala (vrši se dionicom autoceste). Rizik je moguć od npr. pada satelita s radioaktivnim izvorom, krađe i terorizma i sl. Područje Kraljevice ugroženo je scenarijem nuklearne nesreće u NE Krško. U svakoj je nuklearnoj elektrani, pa tako i u NE Krško, moguć je čitav niz neželjenih događaja.

Procjenom rizika je kao najvjerojatniji neželjeni događaj definiran događaj u kojem u postrojenju NE Krško dolazi do gubitka svih vanjskih i vlastitih izvora napajanja, pregrijavanja i oštećenja reaktorske jezgre i u konačnici kontroliranog ispuštanja radioaktivnih tvari iz zaštitne zgrade u okoliš. Vjerojatnost da tijekom preostalog pogonskog vijeka NE Krško dođe do takvih ispusta iznosi manje od jednog promila. Kao događaj s najgorim mogućim posljedicama definiran je događaj koji je najvećim dijelom identičan kao i najvjerojatniji, ali u kojemu se ispuštanje u okoliš ne odvija kroz filtre.

II.6 Obvezni prostorni pokazatelji

Obvezni prostorni pokazatelji Izvješća o stanju u prostoru Grada Kraljevice sadržani su u Tablica 47.

Tablica 47: Obvezni prostorni pokazatelji Izvješća o stanju u prostoru

	OSNOVNA TEMATSKA CJELINA	SKUPINA POKAZATELJ A	POKAZATELJ		PODATAK	IZVOR PODATAKA
1	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA					
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika (2021.)	4.066	DZS (Popis 2021.)
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika(2021./20 11.)	88,05	
			3.	Prirodni prirast stanovništva (2021.)	-24	
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1.	Broj kućanstava	1.622	DZS (Popis 2021.)
			2.	Indeks rasta broja kućanstava (2021./2011.)	89,07	
			3.	Prosječna veličina kućanstva	2,51	
1.2.	SOCIJALNO- GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	105,552	MRRFEU
			2.	Stupanj razvijenosti	VII.	
2	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	6	DZS (Popis 2021.)
			2.	Gustoća naselja	0,34	
			3.	Gustoća naseljenosti (2021.g.)	230 stanovnika /km²	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina (statističkih) naselja	17,65 km²	PPUGK
		B. Građevinska područja (GP)	1.	Površina GP naselja – ukupno planirana (ha)	280,36 ha	PPUGK DZS (Popis 2021.)
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	15,89%	
			3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	10,29%	
			4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	35,26%	
			5.	Udio neuređenog GP u odnosu na ukupno GP	16,65 %	

			6.	Broj stanovnika/ukupna površina GP	14,50 st/ha	
			7.	Broj stanovnika/izgrađen a površina GP	22,40 st/ha	
			8.	Broj stanovnika/uređena površina GP	77,93 st/ha	
2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	108,86 ha 0,027 ha/st.	PPUGK
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP :		
			2.a.	Ugostiteljsko-turistička namjena	61,94 ha 56,90 % 0,015 ha/st.	
			2.b.	Gospodarska namjena – ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.)	42,64 ha 39,17 % 0,01 ha/st.	
			2.c.	Sport i rekreacija	/	
			2.d.	Područja posebne namjene	/	
			2.e.	Površina groblja	4,28 ha 3,93 %	
			3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	4.000 postelja	
			4.	Broj turističkih postelja po km’ obalne crte	265 postelja/km’	
3	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST					
	PROMETNA INFRASTRUKTUR A	A. Cestovni promet	1.	Duljina cesta po vrstama	Autoceste: 3,772 km	HC, ŽUC PGŽ, GK
Državne ceste: 20,175 km						
Županijske ceste: 8,805 km						
Lokalne ceste: 3,918 km						
Nerazvrstane ceste: 49,982 km						
2.				Autoceste: 4.35 %		

				Udio pojedinih vrsta cesta	Državne ceste: 23,28 %	
					Županijske ceste: 10,16 %	
					Lokalne ceste: 4,52 %	
					Nerazvrstane ceste: 57,68 %	
		3.		Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja)	4,90 km/km²	
		B. Željeznički promet	1.	Duljina pruge prema vrsti	/	/
			2.	Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga	/	
			3.	Gustoća željezničkih pruga (duljina/površina područja)	/	
		C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama	/	/
			2.	Površina zračnih luka	/	
		D. Pomorski promet	1.	Broj luka prema vrsti	luka posebne namjene - brodogradilišna luka - 1	PPUGK ŽLU Bakar - Kraljevica - Kostrena
					LOJP županijskog značaja – 1	
					LOJP lokalnog značaja - 7	
			2.	Površina kopnenog dijela luke	luka posebne namjene – brodogradilišna luka - 9,94 ha	
					LOJP županijskog značaja - 0,25 ha	
					LOJP lokalnog značaja - 1,68 ha	
			3.	Luke nautičkog turizma prema broju vezova	/	
		E. Riječni promet	1.	Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	/	/
			2.	Klasa i duljina plovni putova	/	
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0,197/100 st.	HAKOM
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTUR A	A. Opskrba električnom energijom		Duljina elektroopkrbnih vodova	-	HEP ODS
					35 kV: 10,5 km 20 kV: 34,4 km	

					0,4 kV: 111,4 km			
				Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti	35 kV: 6,72 %			
					20 kV: 22,01%			
					0,4 kV: 71,27 %			
		B. Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda	Magistralni: 4,2 km	Plinacro Energo		
					Distributivni: 15,813 km			
			2.	Udio prema vrsti plinovoda	Magistralni: 21%			
					Distributivni: 79%			
		C. Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda	4,2 km 1,3 km (u mirov.)	JANAF		
		3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	53,6 km	KD VIK
2.	Potrošnja pitke vode				301.523 m ³ (2024.) 74 157 l/stanovniku			
B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.			Duljina kanalizacijske mreže	11,04 km	KD VIK		
	2.			Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet	/			
	GOSPODARENJE OTPADOM			Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrsti	/	PPUGK/KD ČISTOĆA
					2.	Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	/	PPUGK/KD ČISTOĆA
4	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA							
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	126,55 ha	PPUGK DZS (Popis 2021.)		
			2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	7,17 %			
			3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,03 ha/ stanovnik			
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	270,93 ha			
			2.	Udio šumskog zemljišta	15,35 %			

			3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,07 ha/ stanovniku	/
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti <i>more</i>	-	
					365,00 ha	
			2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS	17% (s morem)	
			3.	Duljina vodotoka	17,1 km	
		D. Morska obala	1.	Morska obala – dužina obalne crte	15,1 km	
		E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	/	
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih područja	/	PPUGK Bioportal
					/	
			2.	Područja ekološke mreže, prema vrsti	1	
					POVS - 0,78 ha	
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	6	Ministarstvo kulture i medija
			2.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	-	
			3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	-	
4.4.	PODRUČJA** POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	1.	** opisano u tekstualnom dijelu izvješća		
5	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA					
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća		Broj donesenih PP	1 – PPŽ 1 – PPUG 8 – UPU (3 u izvještajnom razdoblju) 3 – DPU	JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ

				Broj donesenih izmjena i dopuna PP	3 – PPŽ (2 u izvještajnom razdoblju) 5 – PPUG (1 u izvještajnom razdoblju) 2 – UPU	
				Broj PP u izradi	1 – PPŽ 1 – PPUG	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama		UO za prostorno uređenje PGŽ
				lokacijska dozvola:	8	
				građevinska dozvola:	81	
				uporabna dozvola:	27	
				uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15.2.1968.	61	
				uporabna dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1.10.2007.	6	
				Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine	0	
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	/	
			2.	Površina	/	
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju (broj rješenje o izvedenom stanju)	60	UO za prostorno uređenje PGŽ PPUGK
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	/	

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

III.1 Izrada prostornih planova

Prostorni plan je službeni dokument kojim se određuje organizacija, korištenje, namjena i zaštita prostora na određenom području. Temelji se na zakonima, stručnim analizama i strateškim ciljevima održivog razvoja te predstavlja osnovu za donošenje odluka o razvoju, građenju i očuvanju prostora.

Prostornim planiranjem potrebno je osigurati usklađen i održiv razvoj prostora, očuvati prirodne i kulturne vrijednosti te stvoriti uvjete za kvalitetan život stanovništva. Prostornim planovima propisuju se uvjeti za građenje građevina i provedbu drugih zahvata u prostoru na određenoj razini i/ili lokaciji u skladu s kojima se izdaje akt za provedbu prostornog plana, smjernice za izradu prostornih planova užih područja ili mjere za urbanu preobrazbu i sanaciju.

Područje Grada Kraljevice obuhvaćeno je prostornim planovima regionalne razine (Prostorni plan Primorsko-goranske županije) i lokalne razine (Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice, urbanistički i detaljni planovi uređenja). Detaljni planovi uređenja se sukladno Zakonu smatraju urbanističkim planovima uređenja.

Prostorni plan Primorsko-goranske županije je plan područne (regionalne) razine i prostorni plan „više razine“ za sve jedinice lokalne samouprave u PGŽ, pa tako i Grada Kraljevice. U [Tablica 48](#) prikazane su sve izmjene i dopune i pročišćeni tekstovi PP PGŽ, iz kojih je vidljivo da je plan u izvještajnom razdoblju izmijenjen dva puta. II. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Primorsko-goranske županije izmijenjen je status brodogradilišta u Kraljevici, na način da je definirano kao brodogradilište državnog značaja, kako bi se osigurala mogućnost i sigurnost nastavka djelatnosti brodogradnje na području Grada Kraljevice. Prema članku 151. PP PGŽ određeno je da brodogradilišne luke služe za obavljanje djelatnosti izgradnje i/ili remonta plovni objekata. Također, prema PP PGŽ, površina morskog dijela brodogradilišta može biti maksimalno jednaka površini kopnenog dijela brodogradilišta.

Tablica 48: Popis prostornih planova područne (regionalne) razine koji su bili na snazi na području Grada Kraljevice u razdoblju od 2021. do 2024. godine

	IME PLANA	BROJ SLUŽBENOG GLASILA
1.	PP Primorsko-goranske županije	2013-32 SN PGŽ
	PP Primorsko-goranske županije-ispravak	2017-07 SN PGŽ
	PP Primorsko-goranske županije I. ID	2018-41 SN PGŽ
	PP Primorsko-goranske županije - pročišćeni tekst	2019-04 SN PGŽ
	PP Primorsko-goranske županije II. ID	2022-18 SN PGŽ
	PP Primorsko-goranske županije - pročišćeni tekst	2022-40 SN PGŽ
	PP Primorsko-goranske županije III. ID	2023-35 SN PGŽ
	PP Primorsko-goranske županije - pročišćeni tekst	2024-12 SN PGŽ

Izvor: Registar prostornih planova JU Zavod (31.12.2024.)

Kratice: SN PGŽ- Službene novine Primorsko-goranske županije

Na području Grada Kraljevice u promatranom razdoblju od 2021. do 2024. godine na snazi je bilo 13 prostornih planova (12 lokalne i 1 regionalne razine).

Tablica 49: Popis prostornih planova lokalne razine koji su bili na snazi na području Grada Kraljevice u razdoblju od 2021. do 2024. godine, podebljanim slovima označeni su planovi ili njihove izmjene i dopune koje su donesene u promatranom razdoblju

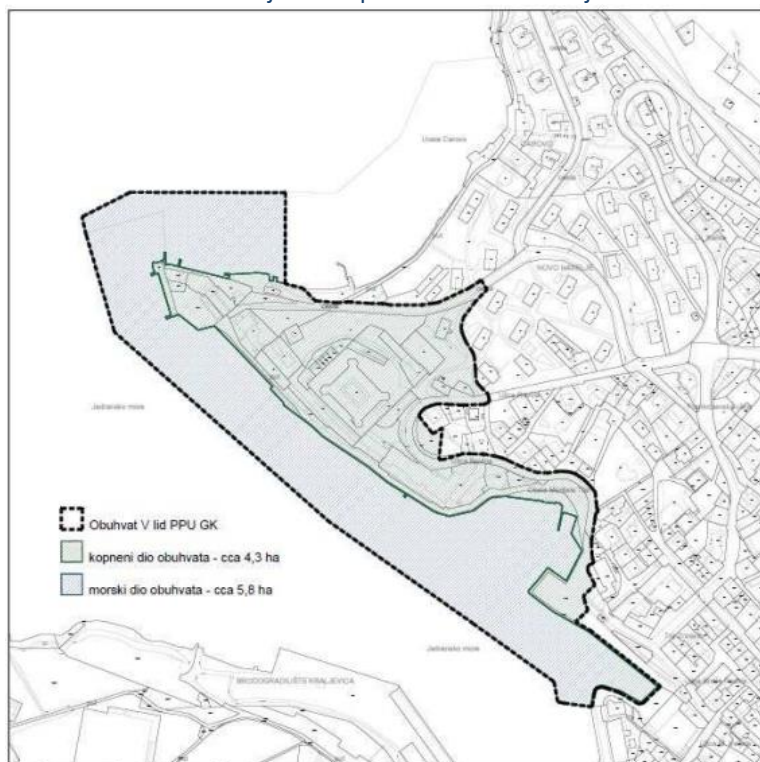
	IME PLANA	BROJ SLUŽBENOG GLASILA
1.	PPUG Kraljevice	2003-01-SN PGŽ
	PPUG Kraljevice - I. ID	2007-16-SN PGŽ
	PPUG Kraljevice - II. ID	2011-12-SN PGŽ
	PPUG Kraljevice - pročišćeni tekst	2011-13-SN PGŽ
	PPUG Kraljevice - III. ID	2017-03-SN GK
	PPUG Kraljevice - pročišćeni tekst	2017-06-SN GK
	PPUG Kraljevice - IV. ID	2019-07-SN GK
	PPUG Kraljevice - pročišćeni tekst	2019-08-SN GK
	PPUG Kraljevice - V. ID	2024-13-SN GK
2.	UPU 16 turističke zone T1 ₃ Šmrika	2010-18-SN PGŽ
3.	UPU turističke zone Uvala Scott - UPU 6	2012-03-SN PGŽ
	UPU turističke zone Uvala Scott - UPU 6 - I. ID	2014-01-SN GK
	UPU turističke zone Uvala Scott - UPU 6- II. ID	2019-10-SN GK
	UPU turističke zone Uvala Scott - UPU 6- pročišćeni tekst	2020-07-SN GK
4.	UPU uvale Črišnjeva	2019-02-SN GK
5.	Urbanistički plan uređenja UPU 2-1 Kraljevica-Podbanj	2020-05-SN GK
6.	Urbanistički plan uređenja UPU 2-2 Kraljevica-Podbanj	2020-05-SN GK
7.	UPU dijela građevinskog područja naselja Šmrika (NA9) – Barbina draga (dio UPU-a 23)	2021-08-SN GK
8.	UPU 5 ugostiteljsko-turističke zone Javorište - Podbanj T2₂	2022-05-SN GK
9.	UPU 23 Šmrika	2024-13-SN GK
10.	DPU poslovne zone K-1 Žlibina (DPU 2)	2004-15-SN-PGŽ
11.	DPU zone gospodarske namjene Kraljevica K ₂ , Medomišljina - Briljeva (DPU 3)	2009-29-SN-PGŽ
12.	DPU zone ostale namjene Kraljevica O ₁ , Medomišljina - Briljeva (DPU 4)	2009-29-SN-PGŽ

Kratice: SN PGŽ- Službene novine Primorsko-goranske županije, SN GK - Službene novine Grada Kraljevice

Izvor: Registar prostornih planova JU Zavod (31.12.2024.)

Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice osnovni je prostorno-planski dokument koji uređuje prostor Grada. U izvještajnom razdoblju izvršena je jedna izmjena PPUG Kraljevice - 2024. je donesena Odluka o donošenju V. Izmjena i dopuna PPUG Kraljevice. Cilj izrade V. Izmjena i dopuna Plana bio je omogućiti adekvatnu realizaciju sadržaja društvene namjene i stvaranje prostorno-planskih pretpostavki za uređenje obalnog i morskog dijela luke otvorene za javni promet te realizaciju gradnje dva hotela i garaže na području užeg središnjeg dijela naselja Kraljevica s uređenjem šireg funkcionalnog područja koje obuhvaća gradnju i uređenje prometne i ostale infrastrukturne i komunalne mreže, te površine javne namjene.

Slika 28: Obuhvat V. Izmjena i dopuna PPU Grada Kraljevice

Izvor: Odluka o izradi V. ID PPUG Kraljevice (Službene novine GK, broj 06/22)

U promatranom razdoblju usvojena su i tri „nova“ urbanistička plana uređenja:

- Urbanistički plan uređenja dijela građevinskog područja naselja Šmrika (NA9) - Barbina draga (dio UPU-a 23) - usvojen 2021. godine
- Urbanistički plan uređenja UPU 5 ugostiteljsko-turističke zone Javorište - Podbanj T₂ - usvojen 2022. godine
- Urbanistički plan uređenja UPU 23 Šmrika - usvojen 2024. godine

U izvještajnom razdoblju bila je u tijeku i izrada VI. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice, temeljem Odluke o izradi objavljene u SN Grada Kraljevice broj 11/2023 te IV. Izmjena i dopuna PP Primorsko-goranske županije, temeljem Odluke o izradi objavljene u SN PGŽ broj 48/23.

Tablica 50: Popis prostornih planova u izradi na području Grada Kraljevice na dan 31.12.2024.

	IME PLANA	BROJ SLUŽBENOG GLASILA
1.	PP Primorsko-goranske županije IV. ID	2023-48 SN PGŽ
2.	PPUG Kraljevice - VI. ID	2023-11-SN GK

Kratice: SN PGŽ- Službene novine Primorsko-goranske županije, SN GK - Službene novine Grada Kraljevice

Izvor: Registar prostornih planova JU Zavod (31.12.2024.)

VI. izmjene i dopune PPUG Kraljevice donesene su 2025. godine, kada je izvršeno usklađenje sa važećim Zakonom i Prostornim planom PGŽ. Odluka o izradi VI. Izmjena i dopuna Plana objavljena je u SN Grada Kraljevice broj 11/2023, od 15.12.2023., čime je započela izrada Plana. Plan se izrađivao tijekom 2024. godine, kada su utvrđena i prezentirana planska rješenja (javni uvid i javna rasprava održani su u prosincu 2024. godine). Cilj izrade bio je usklađenje Prostornog plana uređenja Grada Kraljevice sa Prostornim planom Primorsko-goranske županije, osiguranje adekvatnih priključenja dijelova naselja Kraljevica, Šmrika - Bobuši na državne prometnice i izmjene granica postojećeg groblja Bakarac. Obzirom da su planska rješenja izrađena i prezentirana tijekom izvještajnog razdoblja (2024. godina), u ovom su Izvješću obrađeni podaci iz VI. ID PPUG Kraljevice.

VI. Izmjene i dopune Grada Kraljevice usvojene su na sjednici održanoj 16. rujna 2025. godine i objavljene u SN Grada Kraljevice broj 06/25.

III.2 Provedba prostornih planova

Svi zahvati u prostoru provode se u skladu s prostornim planom, odnosno u skladu s aktom za provedbu prostornog plana i posebnim zakonima i propisima.

Pojedinačne akte prostornog uređenja i građenja na području Grada Kraljevice izdaje Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije, Sjedište u Rijeci.

Tablica 51 prikazuje podatke o zaprimljenim zahtjevima i pozitivno izdanim aktima iz područja prostornog uređenja i gradnje te zahtjevima za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada za područje Grada Kraljevice u razdoblju od 1. 1. 2021. do 31. 12. 2024.

Tablica 51: Broj zaprimljenih i izdanih pojedinačnih akata Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša za razdoblje od 1.1.2021 do 31.12.2024.

POJEDINAČNI AKT	2021		2022		2023		2024		UKUPNO	
	ZAP	IZD	ZAP	IZD	ZAP	IZD	ZAP	IZD	ZAP	IZD
Rješenje o izvedenom stanju	0	23	0	19	0	8	0	10	0	60
Lokacijska dozvola	2	2	4	3	8	1	10	2	24	8
Građevinska dozvola	23	19	32	25	32	19	38	18	125	81
Uporabna dozvola	7	7	9	6	8	7	12	7	36	27
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1.10.2007.	5	0	5	3	8	2	5	1	23	6
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15.2.1968.	24	20	12	10	31	22	17	9	84	61
Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	61	71	62	66	87	59	82	47	292	243

Kratice: ZAP- zaprimljeno, IZD – izdano

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ

U promatranom razdoblju izdana su 243 akata iz područja prostornog uređenja i gradnje za područje Grada Kraljevice, od čega najviše građevinskih dozvola (81). Ukupno je izdano 60 rješenja o izvedenom stanju, 8 lokacijskih dozvola, 27 uporabnih dozvola, 6 uporabnih dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1.10.2007. te 61 uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15.2.1968.

Prethodno Izvješće o stanju u prostoru obuhvaćalo je razdoblje od 2013. do 2020. godine u kojem je izdano najviše Rješenja o izvedenom stanju (ukupno 617), te 89 građevinskih dozvola.

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju urbana preobrazba je skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina, i/ili rasporeda, oblika i veličine građevinskih čestica. Urbana sanacija je skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenih područja unutar i izvan granica građevinskog područja devastiranih nezakonitim građenjem i na drugi način.

Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice nisu planirana područja urbane preobrazbe niti područja urbane sanacije.

III.3 Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor

Dokumenti koji utječu na prostor Grada Kraljevice su:

- Prostorni plan uređenja Primorsko-goranske županije
- Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027., travanj 2024.
- Strategija razvoja Grada Kraljevice za razdoblje 2016. – 2022.
- Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. do 2025. godine
- Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje od 2025. do 2029. godine

Prostorni plan uređenja Primorsko-goranske županije

Prostorni plan Primorsko-goranske županije je plan područne (regionalne) razine.

U promatranom razdoblju izvješća donesene su II. izmjene i dopune PPPGŽ (lipanj, 2022. godine) i III. izmjene i dopune PPPGŽ (listopad, 2023. godine). U promatranom razdoblju pokrenuto je usklađenje PPUG Kraljevice s Prostornim planom Primorsko-goranske županije.

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027., travanj 2024.

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. predstavlja okvir za planiranje razvoja Urbane aglomeracije Rijeka do kraja 2027. godine. Izrađena je temeljem *Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Integriranog teritorijalno programa u financijskom razdoblju 2021.-2027.* Predstavlja preduvjet za sudjelovanje u ITU mehanizmu i financiranje projekata identificiranih kao ključnih za ravnomjeran razvoj Urbane aglomeracije Rijeka.

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. akt je strateškog planiranja koji je usklađen sa svim hijerarhijski nadležnim aktima na županijskoj, nacionalnoj i EU razini te pridonosi ispunjenju vizija i ciljeva opisanih u tim dokumentima.

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske 2015. godine je ustrojena Urbana aglomeracija Rijeka, a 2021. godine izmijenjen joj je obuhvat. Odlukom Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u sastav Urbane aglomeracije Rijeka ulazi četrnaest jedinica lokalne samouprave: Grad Rijeka, Grad Bakar, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Čavle, Općina Jelenje, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lovran, Općina Matulji, Općina Mošćenička Draga, Općina Omišalj i Općina Viškovo.

Srednjoročna vizija razvoja definirana Strategijom:

„Razvoj Urbane aglomeracije Rijeka počiva na ljudima, a u Urbanoj aglomeraciji Rijeka nastaviti će se njegovati jedinstveni identitet i uključivost kao ključne odrednice društvenog razvoja. Urbana aglomeracija Rijeka 2027. biti će uključiv i specifičan prostor - usmjeren svim generacijama. Svjesni izazova koje nadolazeći period podrazumijeva, prosperitetnu gospodarsku budućnost Urbane aglomeracije Rijeka osigurati će transformacijom prema gospodarstvu temeljenom na istraživanju i razvoju, naprednim tehnologijama te zelenoj i digitalnoj tranziciji. Urbana aglomeracija Rijeka 2027. bit će inovativno i dinamično poslovno okruženje. Konačno, s obzirom da dugoročan održivi razvoj neizostavno pretpostavlja očuvanje prirodnih vrijednosti i učinkovito korištenje resursa, Urbana aglomeracija Rijeka 2027. biti će plavi i zeleni prostor, čistog mora, energije i okoliša.“

SRUA definira strateške projekte kojima se nastoji osigurati ravnomjeran, održiv i uključiv razvoj cijelog urbanog područja. Projekti obuhvaćeni ovom strategijom rezultat su planiranja i suradnje između Grada Rijeke kao središta aglomeracije te okolnih gradova i općina. Kao projekt od strateškog značaja na području Grada Kraljevice definirano je:

Uređenje plaža UA Rijeka Oštro i Banj – nositelji projekta Grad Kraljevica; Grad Bakar

„Projekt će se provoditi na području naselja Oštro u Kraljevici, te na područja centra grada Bakra. Cilj projekta je očuvati tradiciju povijesnog kupališta, te tradiciju ribarstva i tunolova, zaštita i uređenje obalne i morske plaže, izgradnja, opremanje turističke infrastrukture i uređenje biciklističke i pješačke staze. Prilikom provedbe aktivnosti planira se ozelenjivanje i energetske učinkovito opremanje vezano na urbanu opremu. Postaviti će se digitalni mjerač kakvoće zraka i mora. Također, vodit će se računa o pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Kroz projekt uređuje se morski dio plaže Oštro za koju je izrađena Maritimna studija. Naglasak je na zaštiti prirodne plaže i zaštiti od utjecaja vjetrova, prihranjivanja, uređenje i zaštita postojećih plaža i podmorja. Aktivnost uključuje i uklanjanje postojećih staza i uređenje pješačkih staza i biciklističke staze. Plaža Banj nalaziti će se ispod nedavno uređenog Obalnog parka posvećenog tradiciji ribarstva i u nastavku edukativne staze te bi se time nadovezala na projekte očuvanja jedne od primarnih djelatnosti kojom su se stanovnici Bakra u prošlosti bavili. Kroz projekt izgraditi će se betonska sunčališta sa zonom za osobe s invaliditetom, zaštitna kamena pera, nasip žala te opremanje plaže.“ (izvor: SRUA Rijeka)

Praćenje provedbe Strategije obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima će se sustavno pratiti uspješnost provedbe ciljeva i mjera navedenih unutar dokumenta.

Strategija razvoja Grada Kraljevice za razdoblje 2016. – 2022.

Strategija razvoja Grada Kraljevice za razdoblje od 2016. do 2022. objavljena je u prosincu 2016. godine, kao temeljni dokument za utvrđivanje i provedbu gospodarskog i društvenog razvoja. Polazeći od razvojnih potreba i mogućnosti, strategijom su utvrđeni vizija i misija, strateški i posebni ciljevi i mjere, što predstavlja okvir i osnovu za pripremu, financiranje i provedbu razvojnih projekata, koji su ključni pokretač promjena u gospodarstvu i društvu u cjelini. Strategijom je definirano 27 projekata koji su podijeljeni u četiri skupine:

- Povijesna i kulturna baština
- Komunalna infrastruktura
- Podizanje kvalitete života
- Pomorsko dobro

Otprilike polovica projekata bila je djelomično provedena za vrijeme izrade prethodnog Izvješća o stanju u prostoru.

Vizija Grada Kraljevice definirana Strategijom razvoja:

„Grad Kraljevica je uslojena aglomeracija diversificiranih naselja s izgrađenom društvenom i komunalnom infrastrukturom na visokom stupnju razvijenosti čineći život produktivnim, svrsishodnim i ugodnim. Migracijski procesi preokrenuti su pozitivnom smjeru.

Razvoj Grada temeljen je na principima održivosti. Zaustavljena je suvišna devastacija, zadržana je bio raznolikost, očuvani su prirodni krajobrazi. Integriranost u širu zajednicu je potpuna i s mutualnim sferama utjecaja.

Brodogradnja i turizam kao dominantne grane gospodarstva restrukturirane su na način da uspješno posluju u suvremenom međunarodnom gospodarskom okruženju, te u skladu s najvišim ekološkim standardima. Ostala privreda ostvaruje bazične životne potrebe građana te angažira dodatne resurse sukladno demografskoj i obrazovanoj strukturi.“

Misija Grada Kraljevice definirana Strategijom razvoja:

„Misija Grada je efikasno, pravodobno i kvalitetno izvršavanje funkcija i zadataka koji su mu stavljani u nadležnost Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te ostalih poslova dodijeljenih mu posebnim zakonima, te ostvarenje plebiscitarno utvrđene vizije kroz niz konkretnih ciljeva.“

Gradska uprava, pridržavajući se osnovnih i posebnih zakona služi svojim građanima nastojeći proračunski novac utrošiti za zadovoljenje svih njihovih potreba na ekonomičan, učinkovit i transparentan način, uključujući same građane u odlučivanje o načinu trošenja proračunskog novca.“

Strateški ciljevi razvoja Grada Kraljevice:

- Povećanje konkurentnosti gospodarstva kroz ulaganja u razvoj
- Zaštita okoliša i unapređenje stanovanja u službi održivog razvoja
- Poboljšanje kvalitete života

Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. do 2025. godine

Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. - 2025. izrađen je u prosincu 2021. i predstavlja kratkoročni akt strateškog planiranja koji se, sukladno zakonskim obvezama, donosi za vrijeme trajanja mandatnog razdoblja gradonačelnika. Programom su definirani djelokrug, vizija i misija Grada Kraljevice, opisani su izazovi i razvojne potrebe te je definiran popis prioriteta i popis mjera za provedbu s ključnim aktivnostima, pripadajućim pokazateljima rezultata i financijskim okvirom. Za prikupljanje podataka, praćenje i izvještavanje o realizaciji pokazatelja uspješnosti Provedbenog programa Grada Kraljevice za razdoblje od 2021. do 2025. godine nadležan je Grad Kraljevica, Upravni odjel za financije, lokalnu samoupravu i EU fondove.

Vizija Grada Kraljevice definirana Provedbenim programom:

„Vizija Grada Kraljevice je postati grad visokog standarda života svih njenih građana uz kvalitetan gospodarski rast i razvoj po principima održivosti i kružne ekonomije, zaštićene prirodne i kulturne baštine.“

Misija Grada Kraljevice definirana Provedbenim programom:

„Misija Grada Kraljevice je učinkovito, pravodobno, kvalitetno i transparentno izvršavanje poslova i zadataka s ciljem poboljšanja kvalitete života svih građana kroz ulaganje u komunalnu infrastrukturu, prometnu sigurnost, brigu o djeci i potrebitima i uvjete stanovanja. Stvaranje poduzetničkog okruženja i prilika za novi gospodarski zamah.“

Provedbenim programom definirani su **prioriteti razvoja koji su potrebni za ostvarivanje ciljeva Grada Kraljevice**, a to su:

- Pametna regija konkurentnog gospodarstva temeljenog na znanju i naprednim tehnologijama
 - Konkurentno gospodarstvo temeljeno na znanju i inovacijama
 - Atraktivno poslovno okruženje za zapošljavanje, rast i ulaganja
- Djeca i mladi u fokusu
 - Podrška osnivanju i funkcioniranju obitelji te razvoj sustava brige o djeci i mladima
 - Dostupnost stanovanja i atraktivnih bolje plaćenih poslova
- Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa
 - Pametan i održiv pristup upravljanju prostorom i prirodnim resursima
 - Zelena i energetska tranzicija prema ugljičnoj neutralnosti
 - Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području
- Obrazovani stanovnici s kompetencijama i vještinama za poslove budućnosti

- Razvoj modernog obrazovnog sustava prilagođenog društvenim izazovima
- Ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvalitete života za sve građane
 - Regija zdravlja i kvalitete života
 - Visoki socijalni standard i dostojanstveno starenje
 - Razvoj kulture i sporta te poticanje kreativnosti
 - Razvoj civilnog društva i društvene uključenosti
 - Razvoj mikroregija aktiviranjem njihovih razvojnih potencijala

Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje od 2025. do 2029. godine

Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje od 2025. - 2029. godine izrađen je u rujnu 2025. Programom su definirani djelokrug, vizija i misija Grada Kraljevice, opisani su izazovi i razvojne potrebe te je definiran popis prioriteta i popis mjera za provedbu s ključnim aktivnostima, pripadajućim pokazateljima rezultata i financijskim okvirom. Za prikupljanje podataka, praćenje i izvještavanje o realizaciji pokazatelja uspješnosti Provedbenog programa Grada Kraljevice za razdoblje od 2025. do 2029. godine nadležan je Grad Kraljevica, Upravni odjel za financije, lokalnu samoupravu i EU fondove.

Dopunjena je vizija Grada Kraljevice, a misija i prioriteti razvoja koji su potrebni za ostvarivanje ciljeva Grada Kraljevice, ostali su jednaki kao i u Provedbenom programu za prethodno razdoblje.

Vizija Grada Kraljevice:

„Vizija Grada Kraljevice je postati grad ugodnog, sigurnog i zdravog življenja, razvijen po načelima održivosti, kružnog gospodarenja i klimatske otpornosti, s obnovljenom prirodnom i kulturnom baštinom, kvalitetnom i uključivom urbanom infrastrukturom te aktivnom lokalnom zajednicom.“

Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje od 2025. - 2029. godine sadržava 29 mjera kojima je cilj odgovoriti na sve razvojne potrebe i izazove iz pet prioritetnih područja. Definirane mjere su navedene u nastavku:

- Poticanje razvoja konkurentnih proizvoda i usluga ulaganjem u napredne tehnologije, razvoj, istraživanje i inovacije
- Podrška razvoju turizma visoke dodane vrijednosti
- Podrška razvoju gospodarstva u post COVID razdoblju
- Stvaranje stabilnog, sigurnog i podržavajućeg okruženja za zasnivanje i zaštitu obitelji.
- Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova
- Unaprjeđenje sadržaja i programa za igru, rekreaciju i sport, za kvalitetno odrastanje i obiteljski život
- Stvaranje uvjeta kvalitetnog radnog života koji omogućuje dostojanstven rad te razvoj talenata i karijera
- Održivo korištenje resursa s ciljem ublažavanja klimatskih promjena
- Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje zelene infrastrukture
- Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije
- Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom području županije
- Podrška razvoju suvremene prometne infrastrukture
- Razvoj kvalitete, priuštivosti i dostupnosti digitalne infrastrukture (širokopojasnog interneta i otvorene podatkovne infrastrukture)
- Sustavno ulaganje u kvalitetu obrazovanja i usavršavanja te uvjete rada djelatnika u obrazovanju
- Prilagođeni školski programi za kvalitetnije obrazovanje

- Promicanje zdravog načina života i cjeloživotne tjelesne aktivnost
- Prilagodba socijalnog i zdravstvenog sustava sve starijoj strukturi stanovništva
- Poticanje razvoja kulture i održivo korištenje kulturne baštine kao temelja regionalnog i lokalnog identiteta
- Modernizacija, izgradnja i opremanje kulturne infrastrukture i podrška kulturi u post-COVID razdoblju
- Poticanje razvoja kulturnih i kreativnih industrija te aktivno uključivanje kulture i sporta u industriju doživljaja
- Unaprjeđenje infrastrukturnih uvjeta i odgovarajuće opreme za potrebe programa sportskih i rekreativnih aktivnosti
- Poticanje unaprjeđenja sustava sporta i sportskih djelatnosti
- Osnaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva za doprinos društveno-ekonomskom razvoju
- Jačanje volonterstva, participacije i suradnje u društvu i zajednicama

Za svaku mjeru u provedbenom programu navedena je svrha i cilj te procijenjen trošak i definiran rok provedbe.

III.4 Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru

Prethodno Izvješće o stanju u prostoru Grada Kraljevice izrađeno je za razdoblje od 2013. do 2020. godine, a razmatrano je i prihvaćeno na sjednici Gradskog vijeća Grada Kraljevice održanoj 28. siječnja 2022. godine te objavljeno u Službenim novinama Grada Kraljevice broj 1/22, od 01. veljače 2022. godine.

U tablicama u nastavku, dan je pregled i stupanj realizacije pojedinih preporuka, mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja koje su bile određene u prethodnom izvješću.

Tablica 52: Pregled ostvarenosti prepoznatih potreba izrade novih i/ili izmjena postojećih prostornih planova te dodatnih analiza iz prethodnog izvješća

POTREBA IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA NA RAZINI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Izmjene i dopune PPUG Kraljevice:

Ocjenjuje se da su potrebne opsežnije i cjelovite izmjene i dopune PPUG Kraljevice, kako bi se osiguralo da se kroz plan provodi jasna strategija, kao temelj strategije razvoja na području Grada Kraljevice. Fokus koordiniranih planskih mjera treba biti na smanjenju postojećih konflikata u prostoru, kako bi se željene aktivnosti različitih usmjerenja mogle nesmetano razvijati, uz istovremeno očuvanje i unaprjeđenje prirodnog i izgrađenog okoliša, baštine i kvalitete života stanovnika.

Kod sljedećih izmjena i dopuna PPUG Kraljevice potrebno je osobito obraditi sljedeće teme:

- usklađenje s PP PGŽ prema točkama u poglavlju I.4.,
- preispitivanje propisane obveze izrade UPU-a: UPU 10 - Turinovo selo, UPU 11 - Grmani i UPU 14 - Kuntija, s obzirom da se radi o manjim uređenim dijelovima građevinskih područja naselja; ukoliko bi se navedeni planovi ukinuli, obvezno PPUG-om propisati odredbe za neposrednu provedbu za svako od navedenih naselja sukladno njegovim karakteristikama,
- preispitivanje planiranja građevinskih područja ostalih namjena u kojima se dozvoljavaju građevine poslovne, proizvodne, komunalno-servisne, ugostiteljsko-turističke, sportsko-rekreacijske i infrastrukturne namjene,
- preispitivanje izmjene granica razgraničenja morskih površina unutar akvatorija uvale Kraljevice i na to vezanih izmjena granica na kopnu koje su ugrađene u IV. ID PPUG Kraljevice i pronalazak kompromisnog rješenja,
- izrada krajobrazne studije za područje Grada Kraljevice sukladno Konvenciji o europskom krajobrazu kojom bi se analizirao i tipološki klasificirao krajolik na teritoriju Grada,
- revizija planiranih infrastrukturnih sustava,
- ažuriranje stanja izgrađenosti i uređenosti građevinskih područja naselja,
- usklađenje s drugim strateškim i razvojnim dokumentima,
- korekcija pojedinosti u planu – nejasnih i nedosljednih odredbi, neusklađenosti između tekstualnog i grafičkog dijela plana, zastarjele terminologije i slično.

Prethodnom analizom posebno je preporučljivo kritički pristupiti problematici usklađenosti s PP PGŽ, koji je donesen 2013., i ocijeniti u kojoj mjeri se obaveze iz PP PGŽ razvojno uklapaju u gradsku strategiju, kako bi se u konačnici ugradili koncepti u interesu Grada Kraljevice, a koji proizlaze iz detaljnijeg sagledavanja na razini PPUG.

Jednako tako, nužno je analitički obuhvatiti razvojne planove infrastrukturnih sustava, osobito onih nadlokalnog značaja, u uskoj suradnji s nadležnim upravama.

Izvršeno

2. Izrada novih urbanističkih planova uređenja:

Niz urbanističkih planova za koje postoji obaveza nije doneseno. PPUG-om određeni su obuhvati i obaveze donošenja planova usklađeni sa zakonskim odredbama na način da pokrivaju neuređena građevinska područja te obaveze iz PP PGŽ.

Prioritetno, zbog zaštite i uređenja predmetnih područja trebalo bi pristupiti izradi sljedećih UPU-a:

- **UPU 1** – Kraljevica - središte – obveza izrade proizlazi iz PP PGŽ, a plan bi trebalo i donijeti radi određivanja uvjeta za neke pojedinačne zahvate, kao i uređenja neizgrađenog građevinskog područja naselja te radi zahtjeva javnopravnih tijela;
- **UPU 23** - Šmrika – kako bi se omogućila gradnja u neuređenim područjima građevinskog područja naselja Šmrika,
- **UPU 9** – Bakarac – kako bi se omogućila gradnja u neuređenim područjima građevinskog područja naselja Bakarac i kako bi se omogućio razvoj turizma

Sukladno razvojnim planovima i drugim interesima za Grad Kraljevicu pristupit će se izradi ostalih UPU-a: za građevinska područja ostalih naselja te za građevinska područja izdvojenih namjena.

Provodi se

2021. godine donesen je Urbanistički plan uređenja dijela građevinskog područja naselja Šmrika (NA9) - Barbina draga (**dio UPU-a 23**), dok je u rujnu 2024. godine donesen **UPU 23 – Šmrika**.

Urbanistički plan uređenja **UPU 5** ugostiteljsko-turističke zone Javorište-Podbanj T2 - usvojen je 2022. godine.

Tablica 53: Pregled ostvarenosti preporuka mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja određenih u prethodnom Izvješću

1. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja**UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA****PREPORUKA:**

Kako bi se unaprijedio prostorni razvoj, potrebno je definirati strateške ciljeve te pristupiti cjelovitoj analizi kojom će se konkretno definirati glavni konflikti na području Grada (posebno pitanje potrebnog prostora za funkcioniranje brodogradilišta), kao i pojedinačne potrebe određenih djelatnosti i/ili subjekata za prostorom. U izradi dokumenata prostornog uređenja naglasak je potrebno postaviti na ublažavanje konflikata u prostoru, nakon čega je moguće ostvariti skladan prostorni razvoj.

Na temelju godišnjih izvješća o zaključcima stručne analize zaprimljenih inicijativa sukladno članku 85. Zakona o prostornom uređenju, koje je nužno redovito donositi svake kalendarske godine, dobiva se uvid u prostorne potrebe gospodarskih subjekata i građana.

Provodi se

Posebno pitanje potrebnog prostora za funkcioniranje brodogradilišta obrađeno u sklopu izrade VI. Izmjena i dopuna PPUG Kraljevice.

Ostale preporuke se kontinuirano provode.

2. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja**REDOVITO UNAPRJEĐENJE LOKALNE PROMETNE I INFRASTRUKTURNE MREŽE, JAVNIH POVRŠINA I DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE**

Potrebno je nastaviti sustavno uređenje javnih površina i unaprjeđenje svih sustava i građevina komunalne i druge infrastrukture. Potrebno je podjednaku pažnju posvetiti održavanju i rekonstrukciji postojećih javnih površina i infrastrukture kao i izgradnji novih. Prioritetne aktivnosti u ovom području uključujući i objekte društvene infrastrukture su aktivnosti na dovršetku započetih projekata definiranih Strategijom razvoja Grada Kraljevice kao i Provedbenim programom Grada. U tom smislu radi ostvarenja strateškog cilja Zaštita

okoliša i unapređenje stanovanja u službi održivog razvoja prioritetnim se ocjenjuje da je potrebno nastaviti aktivnosti u nastavku (Preporuka 1, 2 i 3)

PREPORUKA 1:

Rješavanje imovinsko pravnih odnosa, prvenstveno na upisu vlasništva Grada na preostalim javnim površinama i nerazvrstanim cestama, odnosno komunalnoj infrastrukturi koja nije upisana u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada

Provodi se kontinuirano

PREPORUKA:

U okviru strategijom utvrđenog prioriteta unapređenja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, potrebno je nastaviti s aktivnostima na provođenju utvrđenih mjera i to naročito započetu mjeru očuvanja i kvalitetnijeg upravljanja kulturnim vrijednostima, odnosno aktivnosti obnove kulturnih objekata i valorizacije kulturne baštine u turističke svrhe.

Potrebno je nastaviti projekt **obnove i revitalizacije dvorca Nova Kraljevica – Frankopan** te nastaviti započete aktivnosti na uređenju šireg okoliša dvorca kako bi se područje od uvale Carovo do luke Kraljevica, uključujući i objekt bivše bolnice, uredilo u cilju poticanja turizma.

U cilju valorizacije kulturne baštine potrebno je nastaviti i **obnovu Starog grada Zrinskih te centra naselja Kraljevica**

Provodi se

U izvještajnom razdoblju nastavljene su aktivnosti na očuvanju i kvalitetnom upravljanju kulturnim vrijednostima, odnosno aktivnosti obnove kulturnih dobara i valorizacije kulturne baštine.

2021. godine završeni su radovi na uređenju okoliša dvorca Nova Kraljevica – Frankopan. U sklopu uređenja okoliša dvorca, izvedeni su novi armirano betonski potporni zidovi, formirana je ulazna rampa, te terasa uz postojeće visoko zelenilo. Također, uređen je ulazni plato, kao i pješačke staze i terase te zelene površine na bočnim stranama dvorca i terasama prema moru. U okoliš su postavljeni novi arhitektonski elementi izrađeni od cortena. Radovi su obuhvatili i sanaciju ogradnih zidova parcele dvorca te rasvjetu okoliša i pročelja dvorca.

Atrij Velikog kaštela Zrinskih (Trg Zrinskih) obnovljen je u izvještajnom razdoblju (otvoren je 2023. godine) u sklopu europskog projekta „Povežimo se baštinom“. Na ljetnoj pozornici izgrađena je nova infrastruktura, trg je popločen, a uređeni su i info centar te sanitarni čvorovi. Trg Zrinski je obnovljen u sklopu projekta „Povežimo se baštinom“, realiziranog unutar ITU mehanizma Urbane aglomeracije Rijeka, sufinanciranog sredstvima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, europskih strukturnih fondova i investicijskih fondova, operativnog programa konkurentnosti i kohezije.

2024. godine izvršena je sanacija unutarnjeg stubišta, zidova i svodova Starog grada Zrinski te elektro radovi na dvorcu Frankopan.

PREPORUKA:

U okviru mjere jačanja i razvoja uporabe obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, potrebno je nastaviti započeti projekt energetske obnove doma kulture i sporta u Kraljevici, a u daljnjem koraku i drugih objekata grada s ciljem da se loživo ulje prestane koristiti kao energent.

Izvršeno

Dom kulture i sporta u Kraljevici rekonstruiran je i obnovljen te otvoren 2024. godine. Rekonstrukcija sportske dvorane Kraljevica najveći je u potpunosti realizirani projekt u 2024. godini. U sklopu rekonstrukcije izgrađena je nova kotlovnica na pelete te je toplinski izolirana vanjska ovojnica zgrade.

Zamijenjen je sportski pod u dvorani te su rekonstruirani sanitarni čvorovi za posjetitelje, svlačionice i sanitarija za sportaše. Radovi na opremanju obuhvatili su zamjenu dotrajalih sklopivih tribina gledališta novima,

zamjenu koševa s potkonstrukcijom, nabavu nove sportske opreme kao što su golovi, pribor za badminton i stolni tenis, lopte i sl. Osim sportske opreme izvršena je zamjena dotrajale halogene rasvjete, novim LED rasvjetnim tijelima, kao i zamjena audiovizualne opreme kao što su semafori i ozvučenje. Opremljene su i dvije manje sportske dvorane, prostor za djelatnike objekta, garderobe za sportaše i suce te prostor za fizičku pripremu i pripremu ekipa.

PREPORUKA:

U okviru strategijom utvrđenih prioriteta unapređenja komunalne i prometne infrastrukture i razvoju i zaštiti pomorskog dobra potrebno je nastaviti aktivnosti na:

- projektu „Aglomeracija Kraljevica“, suradnji s KD vodovod i kanalizacija Rijeka, kako bi se potakla realizacija obnove i dogradnje sustava odvodnje i vodoopskrbe na području Grada kao najvećeg infrastrukturnog zahvata;
- projektu rekonstrukcije ceste Oštro;
- uređenju središnjeg trga Šmrika;
- projektu izgradnje plaže Oštro.

Provodi se

U izvještajnom razdoblju nastavljene su aktivnosti na navedenim projektima.

2. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja**KONTINUIRANO PRAĆENJE STANJA U PROSTORU****PREPORUKA:**

Preporuča se sustavno, usklađeno praćenje stanja u prostoru na način da se vodi evidencija o infrastrukturi i prometnicama, kroz katastar vodova i registar nerazvrstanih cesta te izdanim aktima za građenje, radovima i investicijama na zgradama javnih institucija i drugim investicijama proračunskih sredstava.

Provodi se

Grad Kraljevica sustavno prati stanje u prostoru na način da se vodi evidencija o infrastrukturi i prometnicama, kroz katastar vodova i registar nerazvrstanih cesta. Prate se izdani akti za građenje te kontinuirano izvode radovi i investicije na javnim zgradama te osigurava provedba brojnih drugih investicija iz proračunskih sredstava.

3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja**IZRADA PODLOGA ZA DOKUMENTE PROSTORNOG UREĐENJA****PREPORUKA:**

Za sve planove i njihove izmjene i dopune, preporuča se obavljanje poslova u 2 osnovne faze: priprema i izrada plana. Priprema obuhvaća analitički i programski dio, izradu potrebnih stručnih podloga te druge pripremne radnje (npr. vezano za stratešku procjenu utjecaja na okoliš i ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu). Izrada obuhvaća postupak izrade sukladno proceduri propisanoj Zakonom o prostornom uređenju.

Prostorno-urbanistička analiza prije izrade izmjena i dopuna PPUG i važećih planova užeg područja te izrade novih UPU-a, podrazumijeva obradu svih relevantnih tema i predstavlja temelj za izradu programa plana.

Za izradu dokumenata prostornog uređenja – na razini PPUG i UPU nedostaju kvalitetne podloge, koje se odnose na evidenciju i kategorizaciju šuma, kvalitete tla za gradnju i poljoprivredu, kulturne i prirodne baštine i slično. Za pojedina područja, takve podloge su već propisane PPUG-om, dok će se za druga konkretne potrebe odrediti kroz analizu i program.

Provodi se

Kontinuirano se provode prostorne analize na razini Grada.

Za potrebe izrade Urbanističkog plana uređenja UPU 23 Šmrika, 2022. godine izrađena je Urbanističko programska analiza prostora naselja Šmrika.

Za potrebe izrade VI. Izmjena i dopuna PPUG Kraljevica izrađena je *Analiza građevinskih područja u Prostornom planu Grada Kraljevice (travanj 2024.)*, kojom je izvršeno preispitivanje potreba i mogućnosti redefiniranja zona izdvojenih namjena u odnosu na regulativu i prostorno-planske dokumente.

4. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

PODIZANJE SVIJEŠTI LOKALNE ZAJEDNICE

PREPORUKA:

Uspješna provedba planskih postavki za određena područja, osobito kod revitalizacije kulturne baštine s nužnim ograničenjima za pojedinačne interese koje njena zaštita pretpostavlja, ovisi o kvaliteti stručnih rješenja, kao i o suradnji s lokalnom zajednicom. Potrebno je prezentirati opće i javne interese, na način da ih pojedinci usvoje kao zajedničke vrijednosti, u tijeku pripreme, izrade i provedbe planova, u formi anketa, predavanja, javnih tribina i drugih edukativno-participativnih aktivnosti.

Provodi se

U svrhu izrade Urbanističke programske analize prostora naselja Šmrika provedena je anketa među stanovnicima naselja Šmrika. Anketa se provodila na području naselja Šmrika od 03. ožujka 2022. do 08. ožujka 2022. Uvažene su brojne preporuke i sugestije građana kao polazna osnov za izradu Urbanističkog plana uređenja naselja Šmrika.

Popis realiziranih projekata za razdoblje od 2021. do 2024. godine koji se odnose na realizaciju u prostoru (gradnja, opremanje, postavljanje i sl.) te izradu dokumentacije, pripremu projekata, stručni nadzor i sl. prikazuje **Tablica 54**.

Tablica 54: Popis realiziranih projekata Grada Kraljevice u izvještajnom razdoblju (2021. do 2024.)

REALIZIRANI PROJEKTI U RAZDOBLJU od 2021. do 2024. godine				
BROJ	GODINA	NAZIV PROJEKTA	REALIZACIJA U PROSTORU (gradnja, opremanje i sl.) I/ILI IZRADA DOKUMENTACIJE, PRIPREMA PROJEKTA; STRUČNI NADZOR I SL. /IZNOS (S PDV-om)	
1	2021.	Rekonstrukcija ceste i izgradnja parkirališta Fortica	radovi	128,560.99 €
			stručni nadzor i plan izvođenja radova	6,121.84 €
2	2021.	Izgradnja dječjeg igrališta Šmrika (uređenje i opremanje)	radovi	27,283.76 €
			opremanje	18,018.78 €
			stručni nadzor i troškovi vidljivosti	3,417.61 €
3	2021.	Proširenje groblja Kraljevica	radovi na proširenju groblja	22,918.23 €
			izgradnja pristupne ceste	25,542.53 €
			stručni nadzor	1,542.90 €
4	2021.	Rekonstrukcija ulice Mali Dol (dio MDOL-6)	radovi	36,159.62 €

			stručni nadzor i plan izvođenja radova	3,301.48 €
5	2021.	Obnova ceste Bakarac (dio BAK-16)	radovi	9,124.17 €
			stručni nadzor i projektna dokumentacija	2,521.73 €
6	2021.	Sanacija ceste Stipčići (dio MDOL-3 i MDOL-8)	radovi	7,535.57 €
			projektna dokumentacija	978.83 €
7	2021.	Sanacija betonskog sunčališta u Bakarcu (pomorsko dobro)	radovi	160,212.45 €
			stručni nadzor i projektna dokumentacija	5,375.28 €
8	2022.	Sanacija gata na rtu Oštro (pomorsko dobro)	radovi	49,540.03 €
			stručni nadzor i projektna dokumentacija	16,407.86 €
9	2022.	Obnova trga Zrinski	radovi	547,564.22 €
			stručni nadzor, koordinator II i projektantski nadzor	2,170.02 €
10	2023. i 2024.	Rekonstrukcija dijela Burićeve ulice (I i II faza)	radovi	138,067.61 €
			stručni nadzor i projektna dokumentacija	8,632.85 €
11	2023.	Prometna signalizacija Strossmayerove ulice	signalizacija	47,549.33 €
			asfaltiranje	75,072.61 €
			stručni nadzor	2,375.00 €
12	2023. i 2024.	Uređenje pješačkog prijelaza i nogostupa Ž5189 - Uglica	radovi	37,223.25 €
			signalizacija	12,691.55 €
			stručni nadzor	6,625.00 €
13	2023.	Sanacija rive Bakarac (pomorsko dobro)	radovi	63,109.05 €
			stručni nadzor	3,300.00 €
14	2023.	Sanacija rive ex Škarpina (pomorsko dobro)	radovi	74,431.41 €
			stručni nadzor	3,299.95 €
15	2023.	Sanacija mulića Oštro (pomorsko dobro)	radovi	32,977.49 €

			stručni nadzor	1,998.81 €
16	2023.	Rekonstrukcija tunera Sanovo i Carovo	radovi	33,530.76 €
			stručni nadzor i trajna ploča	3,411.08 €
17	2023.	Uređenje edukativne staze Neriz	radovi	162,487.71 €
			projektna dokumentacija, stručni nadzor, koordinator II i vidljivost	11,740.12 €
18	2023.	Rekonstrukcija vanjskog košarkaškog igrališta	radovi	147,746.47 €
			stručni nadzor i vidljivost	7,372.27 €
19	2023.	Proširenje groblja Šmrika	radovi	206,167.03 €
			projektna dokumentacija (2021.), stručni nadzor i plan izvođenja radova	14,292.30 €
20	2024.	Zona parkirališta Oštro	radovi	76,525.00 €
			parking oprema, stupići i signalizacija	73,595.00 €
			prometni elaborat	1,100.00 €
21	2024.	Sanacija pomorskog dobra Oštro	radovi	23,940.00 €
			stručni nadzor	3,125.00 €
22	2024.	Sanacija plaže Carovo (pomorsko dobro)	radovi	159,986.79 €
			stručni nadzor i projektna dokumentacija	17,937.50 €
23	2024.	Rekonstrukcija Sportske dvorane Kraljevica	radovi, elektro radovi, opremanje	887,790.34 €
			stručni nadzor, koordinator II, projektantski nadzor	62,102.48 €
24	2024.	Sanacija unutarnjeg stubišta, zidova i svodova Stari grad Zrinski	radovi	53,471.11 €
			stručni nadzor	5,125.00 €
25	2024.	Elektro radovi dvorac Frankopan	radovi	46,631.14 €
			ispitivanje instalacija, projektna dokumentacija i stručni nadzor	26,925.00 €
26	2024.	Opremanje društvenog doma "I.Turina" Šmrika	elektro radovi i opremanje	104,525.15 €

			projektna dokumentacija i stručni nadzor	11,225.00 €
27	2024.	Opremanje i uređenje dječjeg igrališta DV "Orepčiči" Kraljevica	opremanje	23,450.00 €
			stručni nadzor	625.00 €
28	2024.	Rampa i sanitarni čvor za osobe s invaliditetom	radovi	14,592.50 €
			stručni nadzor	2,437.50 €

Izvor: Grad Kraljevica

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

IV.1 Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Grad Kraljevica prepoznat je kao Grad u Republici Hrvatskoj koji najviše ulaže u kvalitetu života svojih građana, kao rezultat ulaganja u komunalnu infrastrukturu, obrazovanje, predškolski odgoj, javne potrebe, sport i kulturu. Putem egzaktnih pokazatelja potvrđen je kontinuitet rada i strateška orijentacija Grada Kraljevice prema održivom razvoju, kvaliteti života i kulturnom identitetu zajednice.

Osnovni smjer razvoja Grada Kraljevice je kontinuirani rast i napredovanje za omogućavanje održivog razvoja i kvalitetnijeg života svih stanovnika. Za definiranje potreba, mogućnosti i ograničenja u ovom izvješću o stanju u prostoru korišteni su i podaci iz Provedbenog programa Grada Kraljevice za razdoblje 2025. – 2029. godine.

Potrebe

- izrada Prostornog plana Grada Kraljevice i urbanističkih planova u sustavu ePlanovi
- donošenje propisanih urbanističkih planova, posebno onih čija je izrada ocjenjena kao prioritetna
- uređenje plaža i izgrađene obale,
- razvoj turizma više vrijednosti utemeljenog na racionalnom planiranju i korištenju prostora te ostalih resursa, uz maksimalno očuvanje i zaštitu prirodnog okoliša
- daljnje poboljšanje sportskih i rekreacijskih sadržaja
- daljnji razvoj gospodarskih zona utemeljen na racionalnom planiranju i korištenju prostora te ostalih resursa, uz maksimalno očuvanje i zaštitu prirodnog okoliša
- daljnja izgradnja i uređenje prometne infrastrukture zbog unaprjeđenja održive mobilnosti i prostorne povezanosti
- sustavno razvijanje i nastavak izgradnje infrastrukturne mreže
- daljnje uređenje, dogradnja i rekonstrukcija postojećih društvenih sadržaja te realizacija novih,
- nastavak razvoja mreža šetnica i staza,
- nastavak aktivnosti s ciljem smanjenja pritiska na okoliš: nastavak aktivnosti izgradnje sustava javne odvodnje,

Mogućnosti

- povoljan geografsko – prometni položaj i kvalitetna prometna povezanost područja Grada s ostatkom RH kao i s inozemstvom,
- vrijedna kulturna baština i prirodni resursi,
- more i morska obala kao odrednice budućeg razvoja,
- povoljna klimatološka obilježja,
- prostornim planom uređenja Grada Kraljevice otvorene su mogućnosti za daljnji razvoj turističkih i gospodarskih sadržaja, te razvoja građevinskih područja naselja te prepoznata vrijedna prirodna područja i kulturna baština koju treba štititi
- realiziran projekt „Putovima Frankopana“

- dobar stupanj razvijenosti prometne mreže i vodoopskrbe
- dobar stupanj razvijenosti telekomunikacijske i elektroopskrbne mreže,
- daljnje mogućnosti korištenja EU fondova i drugih programa za financiranje različitih projekata
- korištenje prednosti udruživanja u UA i drugih oblika suradnje s okolnim jedinicama lokalne samouprave

Ograničenja

- Ograničena otpornost urbane infrastrukture i zajednice na klimatske promjene i rizike
- Nedovoljna izgrađenost sustava odvodnje otpadnih voda
- Nedovoljna iskorištenost prostora i neujednačeno gospodarenje nekretninama
- Visoka potrošnja energije u zgradarstvu i ograničeno korištenje obnovljivih izvora
- Nedovoljna integracija obalnog prostora i priobalne zone u urbani razvoj
- Nepovezanost i ograničena dostupnost zelene infrastrukture

IV.2 Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini jedinice lokalne samouprave

Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju („Narodne novine“ br. 155/2025) u čl. 238. određen je rok od najviše 7 godina u kojem su JLS obvezne donijeti prostorne planove temeljem tog Zakona. S obzirom na uobičajeno trajanje izrade prostornih planova, **kao prioritet za izradu prostorno-planske dokumentacije** preporuča se da Grad u idućem izvještajnom razdoblju pokrene izradu izmjena i dopuna, ili izradu novog **Prostornog plana uređenja Grada na temelju novog Zakona**.

Pri tome treba napomenuti da u čl.238. Zakona nije jasno određeno da li je za ispunjenje obaveze dovoljno izraditi izmjene i dopune važećeg Plana u sustavu ePlanovi, ili je potrebna izrada novog Prostornog plana. Preporuča se prije pokretanja izrade dodatno ispitati navedeno pri nadležnom Ministarstvu.

Također, naglašava se da se sukladno čl. 113. Zakona, za izradu prostornih planova JLS, ali i urbanističkih Planova provodi strateška procjena utjecaja na okoliš. Ukoliko se za PPUG provede strateška procjena, tada ju nije potrebno provoditi za urbanističke planove uređenja.

Prilikom izrade novog plana/ili izmjena i dopuna važećeg PPUG Kraljevice potrebno je ponovno analizirati potrebu za izradom pojedinih urbanističkih planova uređenja, a u skladu s obavezama iz Zakona.

Prije izrade novog PPUG Kraljevice ili izmjena i dopuna trenutno važećeg plana u sustavu e-planovi poželjno je izraditi analizu pristiglih zahtjeva i inicijativa građana, a sukladno Zakonu moguće je provesti i savjetovanje sa zainteresiranom javnošću kojim će se provjeriti interes šireg raspona dionika te prikupiti prijedlozi (čl.112., stavak 3).

Sukladno Zakonu, izvješće o stanju u prostoru jedna je od stručnih podloga za izradu Prostornih planova.

Urbanistički planovi uređenja

Prostornim planom uređenja Grada Kraljevice propisana je obaveza izrade dvadeset i tri urbanistička plana uređenja. Prilikom izrade novog plana/ili izmjena i dopuna važećeg PPUG Kraljevice potrebno je ponovno analizirati potrebu za izradom pojedinih urbanističkih planova uređenja.

Pregled Urbanističkih planova uređenja propisanih VI. ID PPUG Kraljevice (usvojeni planovi označeni su žutom bojom):

Građevinska područja naselja:

- **UPU 1** Kraljevica - središte
 - obuhvaća: NA 5 zajedno s građevinskim područjem za namjenu groblje izvan naselja G2, lukom otvorenom za javni promet županijskog značaja Kraljevica i uređenom plažom UPL₃;
- **UPU 2-1** Kraljevica – Podbanj 1
 - obuhvaća: južni dio NA 8;
- **UPU 2-2** Kraljevica – Podbanj 2
 - obuhvaća: južni dio NA 8;
- **UPU 3** Neriz
 - obuhvaća NA 13 zajedno s lukom otvorenom za javni promet lokalnog značaja u uvali Rasatica;
- **UPU 9** Bakarac

- obuhvaća: NA 1 i NA2 zajedno s dijelom naselja planiranim za isključivu ugostiteljsko-turističku namjenu T3na, uređenim plažama UPL₁ i UPL₂ i lukom otvorenom za javni promet lokalnog značaja Bakarac;
- **UPU 10** Turinovo selo
 - obuhvaća: NA 3;
- **UPU 11** Grmani
 - obuhvaća: NA 12;
- **UPU 13** Bobuši
 - obuhvaća: NA 10 i NA 9₁;
- **UPU 14** Kuntija
 - obuhvaća: NA 11;
- **UPU 23** Šmrika
 - obuhvaća: NA9 i NA19;
- **UPU 24** Mali Dol
 - obuhvaća: dio NA15;
- **UPU 25** Bakarac Francezovo
 - obuhvaća: dio NA4.

Zone ugostiteljsko-turističke namjene:

- **UPU 4** turistička zona Oštro
 - obuhvaća: T2₁ zajedno s uređenom plažom UPL₄;
- **UPU 5** turistička zona Javorište – Podbanj
 - obuhvaća: T2₂;
- **UPU 6** turistička zona uvala Scott
 - obuhvaća: T2₃ zajedno s izdvojenim dijelom građevinskog područja naselja oznake NA8-1, uređenom plažom UPL₅ i prirodnim plažama PPL₂ i PPL₄, te lukom otvorenom za javni promet lokalnog značaja u uvali Trnova IS2 i privezištem P u uvali Scott;
- **UPU 7** turistička zona uvala Marenska
 - obuhvaća: T2₄ zajedno s uređenom plažom UPL₆;
- **UPU 16** turistička zona Šmrika
 - obuhvaća: T1₃.

Zone gospodarske namjene:

- **UPU 17** - zona I₁ Medomišljina,
 - obuhvaća zonu I₁
- **UPU 20** – Poslovna zona K₂ - Medomišljina-Briljeva
- **UPU 21** – Poslovna zona K₄ – Bobuši
- **UPU 22** – Poslovna zona K₁ Banj-Žlibina

Zone infrastrukturne namjene:

- **UPU 18** uvala Dumboka
 - obuhvaća: IS₃ zajedno s lukom otvorenom za javni promet lokalnog značaja u uvali Dumboka.
- **UPU 19** uvala Črišnjeva
 - obuhvaća: IS₁ zajedno s lukom otvorenom za javni promet lokalnog značaja u uvali Črišnjeva.

Prioriteti za izradu urbanističkih planova uređenja

Usporedno s izradom PPUG Kraljevice, kao prioritet za izradu izmjena urbanističkih planova uređenja, za zone izdvojene iz naselja, preporuča se donošenje sljedećih urbanističkih planova za zone gospodarske namjene:

- **UPU 22** – Poslovna zona K₁ Banj-Žlibina
- **UPU 20** – Poslovna zona K₂ – Medomišljina-Briljeva

Navedeno se preporuča kao prioritet s obzirom da su prethodnim izmjenama i dopunama PPUG Kraljevice izmijenjeni obuhvati predmetnih zona te je potrebno preispitati planska rješenja važećih prostorno-planskih dokumenata na predmetnom području, u odnosu na izmjene koje su izvršene kroz PPUG.

Kao prioritet za izradu **urbanističkih planova uređenja za građevinska područja naselja** preporuča se **izrada urbanističkih planova** uređenja koji bi obuhvatili **prvenstveno neuređene dijelove građevinskih područja naselja**, i to, neuređene dijelove GP naselja Kraljevica te GP naselja Bakarac. Pri tome treba naglasiti da je usporedno s izradom urbanističkih planova za neuređene dijelove potrebno voditi računa o realizaciji gradnje komunalne infrastrukture koja se planira tim urbanističkim planovima.

S obzirom na odredbe članka 238. Zakona, **u roku od 7 godina od stupanja na snagu Zakona (do 2033.g.), potrebno je donijeti nove prostorne planove sukladno zakonu.** To znači da će se svi doneseni urbanistički Planovi, ukoliko se ne izrade na temelju novog Zakona, protekom tog roka staviti van snage. Stoga se, za sve ostale urbanističke planove uređenja za koje je kroz PPUG propisana obaveza izrade, ili koji su već izrađeni, **predlaže da se kroz izradu PPUG Kraljevica preispita obaveza njihove izrade.** Pri tome je moguće da se pojedini važeći urbanistički planovi uređenja, odnosno njihova planska rješenja ugrade u „novi“ PPUG Kraljevica. Za ostale je potrebno, u skladu sa Zakonom, propisati obavezu njihove izrade te ih izraditi na temelju novog Zakona.

Sustav ePlanovi

Sustav ePlanovi predstavlja novi korak u digitalizaciji prostornog planiranja u Republici Hrvatskoj. Riječ je o modulu unutar Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), koji je razvijen s ciljem da se prostorni planovi izrađuju, vode i prate isključivo digitalno, u skladu s propisanim standardima. Time se želi osigurati veća transparentnost, preciznost i dostupnost podataka o prostornim planovima. Planovi se izrađuju na način koji je usklađen s odredbama Zakona o prostornom uređenju te s novim Pravilnikom o prostornim planovima, koji propisuje tehnički standard i način izrade prostornih planova u digitalnom obliku. Prostorni plan izrađuje se u modulu ePlanovi Editor koji služi za izradu i uređivanje grafičkih i tekstualnih dijelova prostornih planova te njihovo međusobno povezivanje.

Izrađivač plana unutar sustava ePlanovi Editor može nacrtati sve slojeve plana, koristeći prilagođene alate, uz mogućnost korištenja vanjskih slojeva kao što su katastarske čestice, podaci o Naturi 2000, postojećoj infrastrukturi ili podaci iz drugih prostornih planova i sl. Sustav automatski provodi topološke provjere (npr. preklapanje slojeva) i provjere usklađenosti s drugim pravilima ugrađenim u navedeni modul, kako bi se spriječile greške i osigurala dosljednost s Pravilnikom.

Svi podaci uneseni u sustav strukturirani su prema unaprijed definiranim standardima, što omogućuje njihovo jednostavno pretraživanje, usporedbu i korištenje u drugim dijelovima ISPU-a.

Transformacija postojećih planova kao i izrada izmjena i dopuna važećih te izrada novih planova u navedenom sustavu omogućena je stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Zakona o prostornom uređenju (29. lipnja 2023.) te Pravilnika o prostornim planovima (1. siječnja 2024.).

Grad Kraljevica u sljedećem izvještajnom razdoblju treba pokrenuti postupak izrade prostornih planova (izmjena i dopuna važećih planova ili izradu novih planova) u sustavu e-planovi.

IV.3 Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Područje Grada Kraljevice predstavlja prostor u kojem se njeguju tradicionalne vrijednosti i prirodna i kulturna baština te suvremeni društveni, gospodarski i kulturni elementi.

„Vizija Grada Kraljevice je postati grad ugodnog, sigurnog i zdravog življenja, razvijen po načelima održivosti, kružnog gospodarenja i klimatske otpornosti, s obnovljenom prirodnom i kulturnom baštinom, kvalitetnom i uključivom urbanom infrastrukturom te aktivnom lokalnom zajednicom.“ Sukladno svojoj viziji, Grad Kraljevica prepoznaje važnost održivog planiranja i upravljanja prostorom i vrijednim resursima, važnost kvalitete stručnih rješenja i potrebe akceptiranja javnih interesa.

U nastavku su navedene preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja koje se odnose na prostorno planiranje, gospodarstvo, društvene djelatnosti i kulturnu baštinu te infrastrukturu i pomorsko dobro.

Prostorno planiranje

Potreba izrade novih i/ili izmjene i dopune prostornih planova obrađena je u prethodnom poglavlju.

Preporuke za opremanje građevinskog zemljišta

Ovim Izvješćem o stanju u prostoru u narednom razdoblju preporuča se pokrenuti opremanje građevinskog zemljišta kako slijedi:

- **izgradnja ulice Podbanj (III. faza)** – predstavlja strateško ulaganje u razvoj komunalne infrastrukture kojim se stvaraju preduvjeti za planski razvoj novog stambenog područja sukladno važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji. Ulaganje će omogućiti realizaciju budućih stambenih i pratećih sadržaja, privlačenje novih stanovnika i investicija te povećanje prihoda Grada kroz komunalni doprinos, komunalnu naknadu i druge porezne prihode. Time se osigurava održiv prostorni, gospodarski i demografski razvoj te podiže ukupna kvaliteta života na području Grada Kraljevice.
- **izgradnja kružnog raskrižja DC8 – istočni ulaz Kraljevice** s ciljem postizanja bolje protočnosti prometa, povećanja sigurnosti, udobnosti, te vizualnog ugođaja. Nadalje, izgraditi će se pješačke staze s pješačkim prijelazima čime će se omogućiti siguran i neometan pješački promet. Pored rekonstrukcije postojeća tri privoza planirana je i izgradnja novog četvrtog privoza sa sjeveroistočne strane raskrižja, koji je prema važećem prostornom planu Grada Kraljevice planiran kao lokalna cesta čime će se otvoriti mogućnost gradnje u neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja.

Gospodarstvo, društvene djelatnosti i kulturna baština

U cilju gospodarskog razvoja, potrebno je nastaviti raditi na unaprjeđenju gospodarskih djelatnosti, politici zaštite okoliša te politici obrazovanja mladih za buduća zanimanja i tehnologije.

Predlažu se sljedeće mjere i aktivnosti za unaprjeđenje razvoja gospodarstva, društvenih djelatnosti i kulturne baštine:

- unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih sadržaja i usluga te povećanje konkurentnosti turističke ponude kroz osiguravanje kvalitete i dodatnih sadržaja u javnoj turističkoj infrastrukturi
- zaštita i promocija i zaštićenih kulturnih dobara te nastavak ulaganja kako bi se očuvala povijest i lokalni identitet
- razvoj i opremanje gospodarskih zona

- podrška razvoju gospodarstva kako bi se unaprijedila poduzetnička klime za male i srednje tvrtke
- daljnje uređenje, dogradnja i rekonstrukcija postojećih društvenih sadržaja te realizacija novih
- nastavak razvoja javne sportske infrastrukture i malih sportskih terena i igrališta
- uređenje okoliša sportske dvorane Kraljevica
- nastavak realizacije projekta „Izgradnja edukacijskog centra u ribarstvu - Jastog“ čija je svrha promocija sportskog ribolova
- uređenje zelenih površina i parkova
- ulaganja u groblja
- ulaganja u objekte javne sigurnosti i zaštite
- kontinuirano praćenje stanja u prostoru

Infrastruktura, pomorsko dobro i održivi razvoj

Predlažu se sljedeće mjere i aktivnosti za unaprjeđenje razvoja infrastrukture i pomorskog dobra:

- održavanje, obnova i podizanje sigurnosnih mjera cestovne infrastrukture kroz rekonstrukciju postojećih i gradnju novih prometnica
- nastavak ulaganja u komunalnu infrastrukturu, posebno u odvodnju otpadnih voda
- proširenje infrastrukture za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu i uslugama za koje su potrebne velike brzine pristupa
- izgradnja i uređenje javnih parkirališnih površina
- zaštita obalnog područja, unaprjeđenje javne turističke infrastrukture i održivi razvoj s naglaskom na realizaciju projekta „Uređenje plaža Urbane aglomeracije Rijeka Oštro i Banj“
- nastavak ulaganja u sanaciju pomorskog dobra (luka, lučica, obale) i rekonstrukciju operativnih riva
- poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, između ostalog i kroz izgradnju punionica za električna vozila

V. IZVORI PODATAKA

Za izradu Izvješća korišteni su dostupni podaci iz informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), službeno objavljeni i dostupni podaci nadležnih tijela i ustanova, te podaci dobiveni od pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podaci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata i drugi podaci koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru.

Sukladno članku 10. Pravilnika podatke za izradu Izvješća dostavila su sljedeća javnopravna tijela (tijela državne, regionalne (područne) i lokalne razine, ustanove, komunalna i trgovačka društva):

1. Državni zavod za statistiku, Ilica 3, 10 000 Zagreb
2. Dječji vrtić Orepčiči, Ul. Faranski Progon 12, 51262, Kraljevica
3. Energo d.o.o., Dolac 14, 51000 Rijeka
4. HAKOM, Ul. R. F. Mihanovića 9, 10110 Zagreb
5. HEP ODS - Rijeka, Viktora Cara Emina 2, 51 000 Rijeka
6. Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, 10000 Zagreb
7. Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina ulica 3, 10000 Zagreb
8. Jadranski naftovod d.o.o., Miramarska cesta 24, 10000 Zagreb
9. Komunalno društvo Čistoća d.o.o., Dolac 14, 51000 Rijeka
10. Osnovna škola Kraljevica, Ul. Josipa Juraja Strossmayera 35, 51262, Kraljevica
11. PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, 10000 Zagreb
12. Primorsko - goranska Županija Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Riva 10, 51000 Rijeka
13. TZ Grad Kraljevica, Rovina ul. 6, 51262, Kraljevica
14. Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka, Dolac 14, 51000 Rijeka
15. Županijska uprava za ceste PGŽ, Nikole Tesle 9/X, 51000 Rijeka

Pojedini podaci preuzeti su sa službenih mrežnih stranica te objavljenih dokumenata, studija, publikacija i stručnih podloga. Izvori podataka:

- Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice (SN PGŽ broj 01/03., 16/07., 12/11. i 13/11. - pročišćeni tekst i SN Grada Kraljevice broj 03/17, 06/17-pročišćeni tekst, 07/19 i 08/19-pročišćeni tekst, 13/24, 06/25, 07/25 - pročišćeni tekst)
- Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13, 07/17, 41/18, 4/19-pročišćeni tekst, 18/22, 40/22-pročišćeni tekst, 35/23 i 12/24-pročišćeni tekst)
- Registar prostornih planova JU Zavod
- Službene novine Grada Kraljevice
- Službene novine Primorsko-goranske županije
- Izvješće o stanju u prostoru PGŽ (za razdoblje od 2017. do 2020. godine), SN PGŽ 8/22
- Registar kulturnih dobara RH (<https://registar.kulturnadobra.hr/#/>)
- Geoportal kulturnih dobara RH (<https://geoportal.kulturnadobra.hr/geoportal.html#/>)
- Geoportal hrvatske vode (<https://preglednik.voda.hr/>)
- GIS portal Hrvatskih cesta (<https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/>)
- Turistička zajednica grada Kraljevice (<https://www.visitkraljevica.hr/>)
- ŽLU Bakar – Kraljevica – Kostrena (<https://www.zlu-bakar-kraljevica.hr/>)
- <http://www.bioportal.hr/gis/>
- Strategija razvoja Grada Kraljevice za razdoblje 2016. do 2022., Kraljevica, prosinac 2016.
- Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje 2021. – 2015., prosinac 2021.
- Provedbeni program Grada Kraljevice za razdoblje 2025. – 2029. godine, rujan 2025.

- Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine, Travanj 2024.
- Procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Kraljevice – Revizija II. – 1/2024. (Grad Kraljevica, siječanj 2024.)
- Plan gospodarenja otpadom Grada Kraljevice za razdoblje 2017. – 2022., Traven d.o.o., rujn 2017.
- Glasilo grada Kraljevice Frankopan, broj 56, lipanj 2024
- Glasilo grada Kraljevice Frankopan, broj 57, prosinac 2024
- https://www.kdvik-rijeka.hr/eu_projekti/Aglomeracija_Kraljevica
- <https://cistocarijeka.hr/>
- <https://dzs.gov.hr/naslovna-blokovi/u-fokusu/popis-2021/88>
- <https://centar-fortica.hr/>
- <https://www.kraljevica.hr/narodna-knjiznica-i-citaonica-kraljevica/>

POPIS SLIKA

Slika 1: Statistička naselja Grada Kraljevice.....	9
Slika 2: Administrativno-teritorijalni ustroj Primorsko-goranske županije - mikroregije.....	12
Slika 3: Prikaz prostorne cjeline Riječki prsten u Sustavu središnjih naselja i razvojnih središta – izvod iz Kartograma 3.....	13
Slika 4: Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice, Kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena površina	16
Slika 5: Proizvodna zona I ₂ i luka posebne namjene za brodogradilište.....	24
Slika 6: Prikaz javnih cesta na području Grada Kraljevice sukladno Odluci o razvrstavanju javnih cesta	49
Slika 7: Čvor Šmrika	51
Slika 8: Markacije staza „Stazama naših nona“ – lijevo i „Krajolikom našim“ – desno	53
Slika 9: Ekološko-edukativna staza Neriz.....	53
Slika 10: Grafički prikaz dalekovoda na području Grada Kraljevice	59
Slika 11: KS Tiha i KS Kraljevica	59
Slika 12: Shema linija 29 i 29A.....	66
Slika 13: Lokacija planiranog reciklažnog dvorišta komunalnog otpada	67
Slika 14: Uređenje dječjeg igrališta i okoliša dječjeg vrtića “Orepčići”	74
Slika 15: Stari grad Zrinskih s crkvom sv. Nikole	75
Slika 16: Otvorenje rekonstruirane Sportske dvorane Kraljevica	77
Slika 17: Mali muzej ribarstva i brodogradnje	78
Slika 18: Natura 2000 - Položaj Škabac špilje	79
Slika 19: Krajobrazno vrijedna područja na području Grada Kraljevice	81
Slika 20: Kulturna dobra na području Grada Kraljevice	83
Slika 21: Etnografska cjelina Bakaračke tunere	83
Slika 22: Etnografska zona Bakarskih prezida - Takala	84
Slika 23: Svjetionik Oštro.....	84
Slika 24: Mjesto sastanaka s drugom Titom 1925.-1926.....	84
Slika 25: Otvorenje Trga Zrinskih	85
Slika 26: Frankopanski grad-kaštel	86
Slika 27: Registrirana i evidentirana kulturna dobra na području Grada Kraljevice	87
Slika 28: Obuhvat V. Izmjena i dopuna PPU Grada Kraljevice	103

POPIS TABLICA

Tablica 1: Prostorni pokazatelji planirane namjene površina prema PPU Grada Kraljevice.....	17
Tablica 2: Iskaz površina i izgrađenosti građevinskih područja naselja prema PPUG Kraljevica.....	19
Tablica 3: Izgrađene površine u neizgrađenom dijelu građevinskih područja naselja	20
Tablica 4: Građevinska područja naselja – NOVO STANJE IZGRAĐENOSTI (temeljem analize)	21
Tablica 5: Iskaz površina građevinskih područja za izdvojene namjene izvan naselja	23
Tablica 6: Broj stanovnika - Popis 2011., Popis 2021. i Procjena stanovništva	28
Tablica 7: Stanovništvo prema spolu po naseljima, Popis 2021.	29
Tablica 8: Kontingenti stanovništva Grada Kraljevice, Popis 2021.	30
Tablica 9: Stanovi Grada Kraljevice prema načinu korištenja, Popis 2021.	31
Tablica 10: Sastavnice prirodnog kretanja stanovništva Grada Kraljevice od 2021. do 2024. godine ..	33
Tablica 11: Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini (razdoblje 2020.-2022.) – standardizirani pokazatelji za JLS	36
Tablica 12: Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini (razdoblje 2020.-2022.) – osnovni pokazatelji za JLS	36
Tablica 13: Broj aktivnih trgovačkih društava i zaposlenih osoba u Gradu Kraljevici, po NKD područjima i godinama	37
Tablica 14: Broj ostalih aktivnih pravnih osoba i zaposlenih osoba u Gradu Kraljevici, po NKD područjima i godinama	39
Tablica 15: Broj aktivnih obrta i zaposlenih osoba u Gradu Kraljevici, po NKD područjima i godinama	41
Tablica 16: Struktura dolazaka i noćenja turista prema rezidentnosti turista za 2021. i 2022. godinu	44
Tablica 17: Struktura dolazaka i noćenja turista prema rezidentnosti turista za 2023. i 2024. godinu	45
Tablica 18: Smještajni kapaciteti na području Grada Kraljevice za 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu	47
Tablica 19: Struktura smještajnih kapaciteta u 2021. godini.....	47
Tablica 20: Struktura smještajnih kapaciteta u 2024. godini.....	48
Tablica 21: Duljina i opis ceste po kategorijama.....	50
Tablica 22: Grad Kraljevica - investicijsko održavanje 2021. do 2024.	51
Tablica 23: Realizacija programa i održavanja javnih cesta	52
Tablica 24: Podaci o broju baznih postaja na području Grada Kraljevice.....	56
Tablica 25: Broj priključaka privatnih korisnika razvrstanih po razinama brzina na području Grada Kraljevice – IV. kvartal 2024.	56
Tablica 26: Broj priključaka poslovnih korisnika razvrstanih po razinama brzina na području Grada Kraljevice – IV. kvartal 2024.	57
Tablica 27: Postojeći visokonaponski objekti na području Grada Kraljevice	58
Tablica 28: Duljine i udjeli elektroenergetskih vodova prema vrsti vodova	60
Tablica 29: Broj obračunskih mjernih mjesta	61
Tablica 30: Potrošnja miješanog plina	61
Tablica 31: Vodoopskrba – broj potrošača, postotak priključenosti i duljina mreže	62
Tablica 32: Vodoopskrba – isporučene količine vode	62
Tablica 33: Sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda - broj potrošača, postotak priključenosti stanovništva i prikupljena otpadna količina vode	63
Tablica 34: Sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda – broj potrošača i duljina mreže	63
Tablica 35: Duljina postojeće vodovodne mreže	64
Tablica 36: Duljina postojeće odvodne mreže.....	64
Tablica 37: Planirana infrastruktura prema projektima Aglomeracije	65
Tablica 38: Učestalost odvoza otpada za razdoblje od 2021. do 2024. godine - Grad Kraljevica	68

Tablica 39: Broj korisnika odvoza komunalnog otpada (domaćinstvo, gospodarstvo)	69
Tablica 40: Količine prikupljenog otpada i stopa odvojenog prikupljanja otpada – Grad Kraljevica	70
Tablica 41: Lokacije nepropisno odbačenog otpada (miješani komunalni, glomazni i građevinski otpad) u razdoblju od 2020. do 2024. godine	71
Tablica 42: Broj upisane djece i broj odgojnih skupina - dječji vrtić „Orepčiči“	73
Tablica 43: Broj učenika OŠ Kraljevica u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2024.	74
Tablica 44: Broj razrednih odjela OŠ Kraljevica u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2024.	74
Tablica 45: Područja prirodnih vrijednosti predloženih za zaštitu u kategoriji značajnog krajobraza temeljem PPUG Kraljevice	80
Tablica 46: Popis kulturnih dobara	82
Tablica 47: Obvezni prostorni pokazatelji Izvješća o stanju u prostoru	95
Tablica 48: Popis prostornih planova područne (regionalne) razine koji su bili na snazi na području Grada Kraljevice u razdoblju od 2021. do 2024. godine	101
Tablica 49: Popis prostornih planova lokalne razine koji su bili na snazi na području Grada Kraljevice u razdoblju od 2021. do 2024. godine, podebljanim slovima označeni su planovi ili njihove izmjene i dopune koje su donesene u promatranom razdoblju	102
Tablica 50: Popis prostornih planova u izradi na području Grada Kraljevice na dan 31.12.2024.	103
Tablica 51: Broj zaprimljenih i izdanih pojedinačnih akata Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša za razdoblje od 1.1.2021 do 31.12.2024.	105
Tablica 52: Pregled ostvarenosti prepoznatih potreba izrade novih i/ili izmjena postojećih prostornih planova te dodatnih analiza iz prethodnog Izvješća	111
Tablica 53: Pregled ostvarenosti preporuka mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja određenih u prethodnom Izvješću	112
Tablica 54: Popis realiziranih projekata Grada Kraljevice u izvještajnom razdoblju (2021. do 2024.) 115	

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Odnos izgrađenog i neizgrađenog (uređenog i neuređenog) dijela građevinskog područja naselja prema iskazu iz PPUG.....	20
Grafikon 2: Procjena stanovništva, stanje na dan 31. prosinca.....	28
Grafikon 3: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, Popis 2021.	29
Grafikon 4: Stanovništvo Grada Kraljevice prema starosti, Popis 2021.	30
Grafikon 5: Privatna kućanstva prema broju članova, Popis 2021.	31
Grafikon 6: Mehaničko kretanje stanovništva Grada Kraljevice od 2021. do 2024. godine.....	32
Grafikon 7: Doseljeno stanovništvo u razdoblju 2021. do 2024. godine	32
Grafikon 8: Odseljeno stanovništvo u razdoblju 2021. do 2024. godine	33
Grafikon 9: Broj zaposlenih osoba u trgovačkim društvima sa sjedištem na području Grada Kraljevice prema NKD 2007	38
Grafikon 10: Broj ostvarenih dolazaka i noćenja na području Grada Kraljevice u razdoblju od 2021. do 2024. g.	43
Grafikon 11: Korištenje širokopojasnog pristupa – privatni korisnici	57
Grafikon 12: Korištenje širokopojasnog pristupa – poslovni korisnici	57
Grafikon 13: Količine prikupljenog miješanog komunalnog i glomaznog otpada od 2021. do 2024. godine	69

POPIS KRATICA

DPU – Detaljni plan uređenja
DZS – Državni zavod za statistiku
GIS – Geoinformacijski sustav
GP – građevinsko područje
HAKOM – Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
HC - Hrvatske ceste d.o.o.
HEP ODS – Hrvatska elektroprivreda - Operator distribucijskog sustava d.o.o.
HOPS - Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d.
ISPU – Informacijski sustav prostornog uređenja
JANAF - Jadranski naftovod, dioničko društvo
KD Čistoća d.o.o. – Komunalno društvo ČISTOĆA d.o.o. za održavanje čistoće i gospodarenje otpadom
KD VIK - Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka
LOJP - luka otvorena za javni promet
MRRFEU – Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
NZZJZ – Nastavni zavod za javno zdravstvo
GK – Grad Kraljevica
PP PGŽ – Prostorni plan Primorsko-goranske županije
PPUG – Prostorni plan uređenja Grada
PGŽ – Primorsko-goranska županija
RH – Republika Hrvatska
SN – Službene novine
SRUA – Strategija razvoja urbane aglomeracije
UA – Urbana aglomeracija
UPU – Urbanistički plan uređenja
ŽUC PGŽ – Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije
ŽLU - Županijska lučka uprava Bakar – Kraljevica - Kostrena
PPUG Kraljevice –Prostorni plan uređenja Grada Kraljevice (SN PGŽ broj 01/03., 16/07., 12/11. i 13/11.
- pročišćeni tekst i SN Grada Kraljevice broj 03/17, 06/17-pročišćeni tekst, 07/19 i 08/19-pročišćeni
tekst, 13/24, 06/25, 07/25 pročišćeni tekst)